

Lucrările Simpozionului Județean ”Drepturile copilului – combaterea violenței”, ediția a VI-a, noiembrie 2023

ISSN 2810 – 1995

ISSN – L 2810 - 1995

CATEDRA
SUPLIMENT

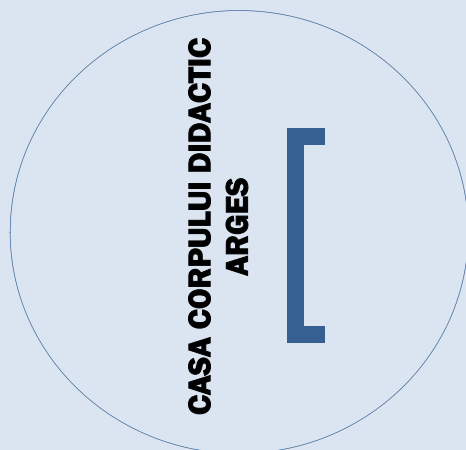
Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

BULLYINGUL LA PREȘCOLARI.....	3
DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI.....	4
COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN GRĂDINIȚĂ	7
COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR	9
COPIII NOȘTRI. DREPTURILE LOR. VIITORUL NOSTRU	11
COPIIĂRIA, CEL MAI IMPORTANT ANOTIMP	20
DREPTUL COPILULUI DE A FI PROTEJAT ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI.....	24
DREPTURILE COPILULUI, O PERSPECTIVĂ ESENȚIALĂ ASUPRA PROTECȚIEI ȘI DEZVOLTĂRII	26
DREPTURILE COPILULUI.....	27
DREPTURILE COPILULUI.....	29
DREPTURILE COPILULUI ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI.....	33
DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI.....	35
DREPTURILE COPILULUI.....	37
CUNOAȘTE-ȚI DREPTURILE, COPILE!	39
EMPATIA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ	41
FORME ALE VIOLENȚEI, LA COPILUL MIC	43
DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI.....	44
MĂSURI PENTRU COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN GRĂDINIȚĂ	47
AGRESIVITATEA LA PREȘCOLARI.....	49
RESPONSABILITAȚILE EDUCATOAREI PRIVIND DREPTURILE COPILULUI.....	53
DREPTUL COPILULUI DE A FI PROTEJAT ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI.....	58
EMOȚIILE. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.....	61
STRATEGII DIDACTICE ADECVATE PREȘCOLARILOR CU SINDROM DOWN.....	64
VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR – PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII	66
DREPTURILE COPILULUI.....	69
DREPTURILE COPILULUI.....	72
ȘI EU AM DREPTURI!	75
VIOLENȚA VERBALĂ LA COPII	77
REVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ	79
VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ – MODALITĂȚI DE PREVENIRE	82
RESPECTAREA COPILULUI ȘI A DRETURILOR SALE	85
DREPTURILE COPIILOR –EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI ÎN GRĂDINIȚĂ.....	89

BULLYINGUL LA PREȘCOLARI

Prof. Popescu Dalia
G.P.P. „Primii Pași” Pitești

Părintele sesizează la propriul copil o stare de oboseală, de anxietate, copilul evită anumite situații (de a merge la teatru, în excursie, de a participa la festivitate) până la refuzul de a merge la grădiniță. Devine un interiorizat, chiar are tendința de a deveni furios.

Stresul, anxietatea și chiar fobia socială pot să apară ca efecte negative în astfel de situații.

Ce pași trebuie să urmezi când copilul tău este agresat la grădiniță de un alt coleg?

1. Semnalează problema educatoarei și insistă să ancheteze cazul și să ia măsuri.
2. Deschide problema ca temă de dezbatere în cadrul ședințelor cu părinții (cauze, efecte, prevenție).
3. Cere ajutorul consilierului școlar din unitatea de învățământ pe care o frecventează copilul tău. În cazul în care grădinița nu are un astfel de consilier, solicită ajutorul directorului unității.

De reținut! Orice sesizare pe care o faci trebuie înregistrată. Verifică numărul de înregistrare! Potrivit legii, directorul unității trebuie să răspundă solicitării în 30 de zile, timp în care demarează ancheta și ia și măsurile care se impun în urma investigațiilor.

5. Numai în cazul în care observi că fenomenul se repetă în ciuda măsurilor luate la nivelul unității sesizezi Inspectoratul școlar.

Bullying-ul începe la grădiniță. Pentru a nu degenera la școală, părinții ar trebui să cunoască mai multe detalii despre acest fenomen și, mai ales, să ia din timp măsuri!

Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil, de excludere, de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Pentru a fi considerat bullying, comportamentul trebuie să fie repetitiv, agresiv și să fie orientat către un copil care este mai mic, mai slab sau care are probleme de sănătate.

Bullying-ul înglobează o serie de comportamente agresive prin intermediul cărora un copil încearcă să obțină unele beneficii: apreciere, atenție din partea celorlalți colegi sau chiar bunuri materiale.

Din păcate, problemele apar în familie. Mai ales când părinții nu își cenzurează atitudinea și cuvintele agresive pe care le folosesc în familie față de ceilalți membri și mai ales față de copil. Involuntar, copilul copiază părinții și se comportă în societate așa cum vede în propria familie.

Copilul care beneficiază de atenție, dragoste, înțelegere este respectat și va oferi la rândul lui iubire, sprijin va ști să aprecieze, să primească suport și afecțiune.

Un copil care trăiește într-un mediu ostil, nesigur, care este agresat fizic și verbal, emoțional va face același lucru la rândul lui. Nu-și dă seama cât de dureroasă poate să fie postura în care sunt puse „victimele lui”. El provine din familii dezorganizate în care se țipă, se folosește agresiunea fizică și psihică, se distrug bunuri în crizele de furie, iar comportamentul urât este un lucru obișnuit.

Copilul care manifestă un comportament repetat îndreptat spre rănirea fizică sau mentală a unui alt copil, care încearcă să-i domine pe ceilalți copii din grupă este un potențial agresor.

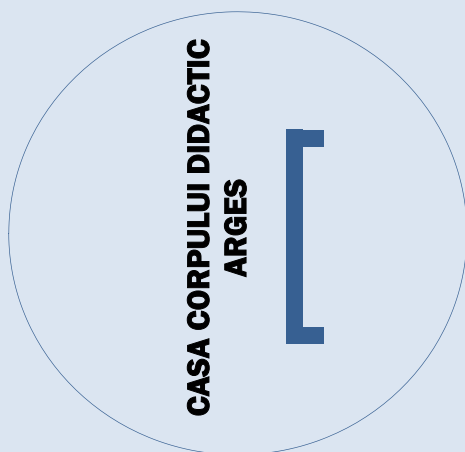
Ținând cont de particularitățile de vârstă, copiii agresori pot ajunge să se autosaboteze în relațiile cu cei din grupă, nu înțeleg de ce nu sunt acceptați și ajung în final să devină victime ale bullying-ului, fiind etichetați. Deși încearcă să scape de pedeapsă, li se confirmă că sunt neputincioși în momentul în care sunt pedepsiți.

BIBLIOGRAFIE

Ciubuc, I., *Armonia naturii*, Editura Aureo, Oradea, 2011;

Ionesc, M., Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;

<https://www.kidmagia.ro/utile/gradinita/bullying-ul-in-gradinita-cauze-efecte-masuri-de-combatere-recomandate-de-specialist>

DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI

Prof. înv. preșc. Enăchescu Ileana Loredana
G.P.P. „Floare de Colț”, Pitești

Violența reprezintă amenințarea sau utilizarea intenționată a forței fizice sau a puterii asupra sinelui, altuia sau asupra unui grup ori comunității care antrenează sau riscă puternic, să antreneze un traumatism, un deces, o alterare psihologică, o dezvoltare precară. Formele violenței sunt fizică, sexuală, psihologică, privațiuni, neglijență.

Protejarea copiilor de orice formă de violență este un drept fundamental, garantat de Convenția cu privire la Drepturile Copilului, precum și de alte tratate și standarde la drepturile omului. În ultimii zece ani s-a vorbit din ce în ce mai mult despre violența împotriva copiilor, despre impactul și răspândirea ei. Cu toate

acestea, fenomenul rămâne în mare parte necunoscut și puțin documentat și acestea dintr-o multitudine de motive. Multe victime sunt prea mici ca să poată vorbi despre ce li se întâmplă, iar atunci când cazurile sunt raportate, nu există instrumente legale.

Primul lucru este de conștientizarea spre schimbarea unei atitudini și practici care afectează dezvoltarea copilului. Pentru ca schimbarea să aibă loc, este necesar ca familiile și comunitățile să fie mereu informate, iar cei mai buni purtători de mesaje sunt profesioniștii locali, care cunosc mecanisme și specificul fiecărei comunități din interior.

Din acest punct de vedere, profesioniștii precum asistentele sau lucrătorii sociali, asistenții medicali, mediorii școlari sau mediorii sanitari sunt actorii cheie pentru declanșarea schimbării. Schimbarea comportamentelor și atitudinilor este un proces de durată, care are nevoie de câteva elemente importante. Primul pas, fără de care nu se poate merge mai departe este să înțelegem de ce este nevoie și să dorim schimbarea comportamentului sau a atitudinii. Dorința de schimbare trebuie menționată pe tot parcursul procesului, iar aceasta necesită eforturile susținute pe o perioadă lungă de timp. De aceea, părinții trebuie sprijiniți permanent și încurajați în efortul lor de a face schimbarea. Atunci când părinții sunt abordați, este important să înțelegem problemele lor.

Pentru a combate violența este nevoie de strategii, de legi care să susțină copiii, de susținerea părinților în domeniul dezvoltării timpurii a creșterii copiilor, de metode pozitive de disciplinare. Dezvoltarea abilităților la copii și adolescenți să răspundă provocărilor fără a folosi violența, să ceară ajutor în situațiile de risc, este crucială pentru reducerea violenței în școli și comunități. Trebuie schimbate atitudinile și normele sociale care încurajează violența și discriminarea.

Copiii trebuie încurajați să caute sprijin profesionist și să raporteze cazurile de violență, să rezolve pozitiv experiențele din violență din viața lor. Aplicarea legilor, să transmită ca violența este pedepsită. Pentru oprirea violenței angajații instituției de învățământ care sunt martori sau dețin informații despre un act de abuz, neglijență, exploatare, trafic sunt obligați să intervină pentru a stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu pot interveni de sine stătător.

Sarcina lor principală este să separe părțile, să oprească violența și în caz de necesitate, să acorde victimelor primul ajutor. La fel trebuie să procedeze și elevii să anunțe imediat adulții, să îndemne părțile să înceteze violența, să-i separe pe cei din jur dacă nu le amenință siguranța. Până la sosirea lucrătorului medical al instituției sau în lipsa acestuia, primul ajutor îl va acorda orice angajat al instituției. Atunci când depistează că victima are traume și răni, acesta trebuie să cheme ambulanța și imediat să informeze părinții.

Despre incidentul care a avut loc în instituția de învățământ ori în afara ei sau despre cazul suspect de abuz trebuie informați dirigințele, coordonatorul acțiunilor de prevenire și asistență în cazurile de violență, directorul unității. Impactul informațiilor eronate riscă să fie mult mai negativ decât lipsa de informații căci un

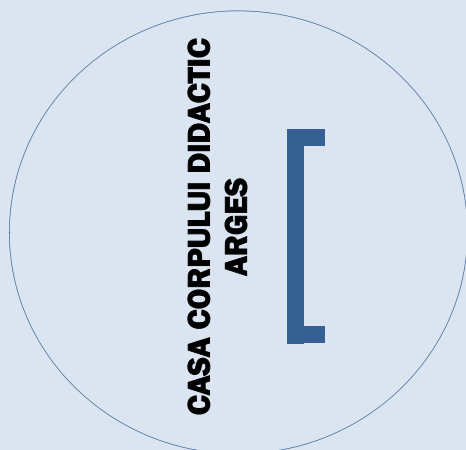
nivel al prevalenței inferior realității poate fi utilizat pentru a contesta importanța fenomenului violenței. Este deci important ca un studiu asupra violenței în familie să fie condus după o metodologie solidă pentru a reduce erorile la maximum posibil. Într-o abordare a sănătății publice, pentru tratarea și rezolvarea problemei violenței este necesară parcurgerea succesivă a următoarelor patru etape cheie:

1. Descoperirea și cunoașterea tuturor aspectelor de bază ale: violenței printr-o colectare sistematică de date (ampluarea, caracteristicile și consecințele violenței la scară locală, națională și internațională).
2. Realizarea unor studii, anchete clinice și epidemiologice pentru determinarea cauzelor, corelațiilor, factorilor de risc, factorilor favorizanți ai violenței, precum și a factorilor asupra cărora se poate interveni, influențând de manieră pozitivă fenomenul.
3. Conceperea unor mijloace de prevenire a violenței utilizând informațiile furnizate de studiile efectuate și aplicarea lor acordând o atenție importantă evaluării intervențiilor.
4. Punerea în practică în diverse cadre a intervențiilor care sunt promițătoare, difuzarea pe larg a informațiilor precum și calcularea rentabilității programelor respective. Prin diferite jocuri copiii își pot exprima stările, emoțiile, pot descrie abilități prin care se poate face față stresului, prin jocul „Podul”, „Exprimarea emoțiilor”, se realizează în cadrul unui program de dezvoltare a abilităților sociale și emoționale. În cadrul acestei activități va fi analizată relația dintre normele de gen și sănătatea emoțională. Un alt joc este ” Cui pot cere ajutor” se recomandă să se realizeze în cadrul unui program de dezvoltare a abilităților de coping., „Vreme ploioasă”, are ca scop înțelegerea modului pe care ni le dezvoltăm pot reprezenta mecanisme de a face față problemelor pe care ne confruntăm.

În concluzie, consider că prin crearea unor sisteme naționale puternice de protecție a copilului, care să funcționeze în interesul superior al tuturor copiilor, inclusiv al celor mai vulnerabili.

BIBLIOGRAFIE:

1. Licanu, A. *Violența umană o neliniște a societății contemporane*, in Ferreol, G. Neculau, A. (coord.), *Violența-Aspecte psihosociale*, Iași, editura Polirom, 2003, p.47-57.
2. Mitrofan, N., *Agresivitatea*, in Neculau, A. (coord), *Psihologie socială*, Iași, Editura Polirom, 1996, p.427.
3. Salavastru, D., *Violența in mediul școlar*, in Ferreol, G. Neculau, A. (coord), *Violența- Aspecte psihosociale*, Iași, Editura Polirom, 2003, p 120

COMBATerea VIOLenței ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Răduț Elena Mihaela
G.P.P. „Pui de lei”, Pitești

Bullying-ul nu apare brusc și misterios la copii. Când copiii mici intră la grădiniță și mai apoi la școală, își aduc cu ei istoria familiei și experiențele pe care le-au avut în casele lor, fie cu părinții, cu alți copii, fie chiar cu ecranele la care au fost expuși. Aceste experiențe vor influența copiii, mai mult sau mai puțin, să se angajeze într-un comportament de agresiune.

În unele familii, copiii pot suferi sau observa violență în fiecare zi: agresiune verbală sau fizică, pedepse corporale, șantaj ... Aceste experiențe în mediul familial îi pot determina pe copii, care învață din exemplul părinților lor, să adopte comportamente agresive și să fie implicați în acte de agresiune, încă din copilărie.

Accesul nerestricționat la ecrane și programe nerecomandate vârstei copilului influențează, de asemenea, implicarea potențială a copiilor în agresiune. Copiii pot învăța comportamente de agresiune vizionând filme care glorifică violența și jucând jocuri video care recompensează comportamentul violent.

În afara contextului familial, copilul poate intra în contact cu copiii agresivi; fie în parc, cu vecini, veri. Copilul va căuta apoi să imite și să experimenteze acest comportament într-un alt context, fie la grădiniță, fie cu frații și surorile sale.

DEZVOLTAREA AGRESIUNII LA GRĂDINIȚĂ

În grădiniță, comportamentele agresive sau de agresiune apar și se dezvoltă într-un mod bine construit! Cei mai mici, între 2 și 4 ani, pot începe să adopte aceste comportamente pentru a-și apăra proprietatea, teritoriul și prietenia. Cei mai mari, între 4 și 6 ani, adoptă aceste comportamente pentru a amenința sau intimidă alți copii. Aceste comportamente agresive timpurii se dezvoltă în mod sistematic în funcție de reacția copilului vizat: dacă plânge și renunță la jucărie, copilul „abuziv” are mai multe șanse să țintească din nou același copil și hărțuirea va avea loc. Uneori, supunerea copilului vizat poate deveni plină de satisfacții în sine, iar copilul „agresor” poate zâmbi și se poate bucura să îl rănească pe celălalt, în mod intenționat. Dacă sunt lăsate să continue, aceste comportamente pot duce la un caz real de hărțuire.

HĂRȚUIREA ESTE CONTAGIOASĂ?

Atunci când ceilalți copii din grupă observă o manifestare reușită de putere și dominație de către un copil agresiv, aceștia se pot alătura și astfel pot domina aceeași victimă sau pot folosi tactici similare pentru a-și viza și a-

și domina propriile victime. Dacă aceste forme timpurii de agresiune directă sunt lăsate libere să continue timp de câteva luni și nimic nu îi oprește pe acești copii, se pot forma ierarhii ale puterii, grupuri de copii dominanți hărțuind în mod regulat alți copii care cedează cerințelor lor făcând tot ce li se cere.

FETE ȘI BĂIEȚI EGALI ÎN FAȚA AGRESIUNII?

Pentru băieți, atacurile fizice și verbale sunt cele mai frecvente și sunt legate de probleme de putere și dominație. Aceste comportamente, care necesită intervenție imediată, sunt relativ ușor de detectat și observat.

În schimb, fetele sunt mai subtile și indirecte, iar hărțuirea ține mai mult atacuri relaționale și tachinări asociate cu tiparele de afiliere și excludere. De exemplu, fetele au mai multe șanse să-și manipuleze relațiile, să-și excludă colegii de grupă, să dezvăluie secrete și să amenințe, dacă cererile lor nu sunt îndeplinite.

Prin urmare, educatorii trebuie să fie atenți la copiii mici implicați în această hărțuire relațională. Mai dificil de detectat, dăunează la fel de mult, dacă nu chiar mai mult, decât forme mai directe de violență.

Prevenirea agresiunii la grădiniță

Profesorii de grădiniță cred, adesea, că nu există agresiune la copiii așa de mici. Se bazează pe faptul că sunt prea naivi și nevinovați pentru a intimidă pe oricine. Ei pot ignora inconștient anumite comportamente, considerând că sunt doar copii sau că unii sunt doar mai „dificili” decât alții. Este posibil ca profesorii să nu vadă agresiunea, deoarece se întâmplă atunci când adulții nu îi urmăresc. Este dificil de înțeles că aceste comportamente de „pre-intimidare”, care uneori ne pot părea inofensive ca adulți, se pot transforma în intimidări în câțiva ani.

Intervenți atunci când apare o situație de hărțuire

Dacă educatorii nu intervin pentru a opri agresiunea, copiii învață că agresiunea este un mod acceptabil de a se comporta.

Copiii care hărțuiesc vor continua să hărțuiască. Ei nu vor învăța să se angajeze în interacțiuni utile, de susținere și incluzive. Copiii victime vor continua să fie victime. Nu vor învăța să se apere, să aibă încredere în sine și să ceară ajutor de la prieteni și adulți. Fără intervenția cadrelor didactice, se pot dezvolta și persista modele de intimidare și victimizare, nu numai în condițiile copilăriei timpurii, ci și în adolescență și chiar la maturitate.

Când apare o situație de agresiune, trebuie luate măsuri imediat. Educatorii pot profita de această ocazie pentru a-l transforma într-un moment de învățare, pentru a modela și schimba acțiunile și răspunsurile copiilor atunci când sunt agresați, folosind o strategie specifică:

- Educatorii ar trebui să pună capăt imediat agresiunii spunând „opriți” și acordând o atenție minimă copilului care agrează. Importanță este atenția acordată victimei. Nu trebuie să acordați atenție copilului abuziv, nici măcar pentru a-i reaminti că este inacceptabil comportamentul său, acest lucru nu ar face decât să sporească comportamentul negativ și chiar să fie recompensator pentru el. Mai târziu, odată ce copilul victimă s-a liniștit, este totuși important ca educatorii să poarte o discuție cu „agresorul” copilului.
- Educatorii ar trebui să ajute copilul victimă stând alături de el și ajutându-l să reacționeze cu încredere.
- Educatorii ar trebui să încurajeze copiii să sprijine copilul agresat.

După incident, educatorii trebuie să urmărească separat fiecare dintre copii, discutând incidentul, efectele și consecințele acestuia.

- Copiii care hărțuiesc trebuie să înțeleagă că hărțuirea nu este acceptabilă și nu este permisă. Ajutați-i să înțeleagă regulile și așteptările școlare, să înțeleagă că agresiunea îi rănește pe alții și să se angajeze în comportamente sociale pozitive.
- Copiii victime trebuie să știe că adulții sunt acolo pentru a-i ajuta și a-i sprijini, că nu merită să fie hărțuiți și că pot cere adulților și altor copii să-i ajute.
- Copiii care asistă la agresiune ar trebui să înțeleagă că au puterea de a calma situația cerând agresorului să se oprească, ajutând victima să plece, primind sprijin de la alți copii, cerând ajutor sau asistarea unui adult și raportarea incidentului. Discutați cu ei despre ceea ce au făcut sau nu pentru a-și ajuta colegii victime.

Discuții despre hărțuire

Vorbind direct și deschis despre hărțuire cu copiii, îi face să știe că adulții care îi îngrijesc iau în serios hărțuirea și nu acceptă astfel de comportamente. Vorbind despre modul în care adulții și copiii pot lucra împreună pentru a preveni și a pune capăt agresiunii, îi informează pe copii că fac parte dintr-un mediu sigur, de susținere și incluziv.

Spuneți copiilor că este important să vorbim despre acest lucru. Încurajați-i să-și avertizeze educatoarea dacă cred că sunt agresați sau dacă văd alți copii agresați. Ascultați-i cu atenție, validați-le sentimentele, cereți detalii, spuneți că îi puteți ajuta, vorbiți despre soluții și urmăriți progresul relației dintre copii.

COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. Andreea Maria Enache
G.P.P. „Pui de Lei“ Pitești

Violenta în școli este o problemă complexă și alarmantă, având consecințe semnificative asupra elevilor, mediului educațional și comunității în ansamblu. Această situație necesită o abordare amplă și coordonată pentru a preveni și gestiona aceste comportamente nocive.

În primul rând, este crucială implementarea unor politici și regulamente clare care interzic comportamentele violente sau agresive în mediul școlar și preșcolar. Aceste reguli ar trebui să fie cunoscute de către toți cei implicați în procesul educațional - elevi, cadre didactice și personal auxiliar - și să fie aplicate uniform pentru a asigura un mediu sigur și respectuos pentru toți.

Educarea și conștientizarea reprezintă un alt pilon important în combaterea violenței. Prin programe de educație și informare, copiii pot învăța despre impactul negativ al violenței asupra lor înșiși și asupra celor din jur. De asemenea, aceste programe pot oferi instrumente și strategii pentru gestionarea conflictelor și a emoțiilor într-un mod pozitiv.

Supravegherea și intervenția promptă în situații de conflict sunt esențiale pentru prevenirea escaladării violenței. O atenție sporită asupra comportamentelor problematice și intervenția rapidă pot limita efectele negative ale unor astfel de situații.

Programele de consiliere și suport sunt la fel de importante în abordarea cauzelor profunde ale comportamentelor violente. Aceste programe pot ajuta copiii să-și dezvolte abilități de comunicare, rezolvare a conflictelor și management al stresului, oferindu-le un spațiu sigur și confidențial pentru a-și exprima problemele și a găsi soluții.

Colaborarea cu părinții și comunitatea este, de asemenea, esențială în eforturile de combatere a violenței în mediul școlar. Implicarea lor în dezvoltarea și implementarea unor strategii eficiente poate aduce un aport suplimentar și poate contribui la promovarea unui mediu sigur și sănătos în școală.

În plus, este crucial să se promoveze o cultură a empatiei și a respectului reciproc în școli. Aceasta poate fi realizată prin intermediul activităților educaționale și a unui curriculum care subliniază importanța toleranței, a acceptării diferențelor și a rezolvării pașnice a conflictelor.

O altă măsură importantă constă în instruirea și susținerea cadrelor didactice și a personalului școlar în recunoașterea, gestionarea și prevenirea violenței. O echipă educativă bine pregătită poate interveni mai eficient în situații tensionate și poate oferi sprijin adecvat celor implicați în astfel de situații. Tehnologia poate juca, de asemenea, un rol semnificativ în monitorizarea și prevenirea violenței în mediul școlar. Implementarea sistemelor de supraveghere și raportare, alături de utilizarea mediilor digitale pentru educație și conștientizare, pot contribui la prevenirea comportamentelor violente.

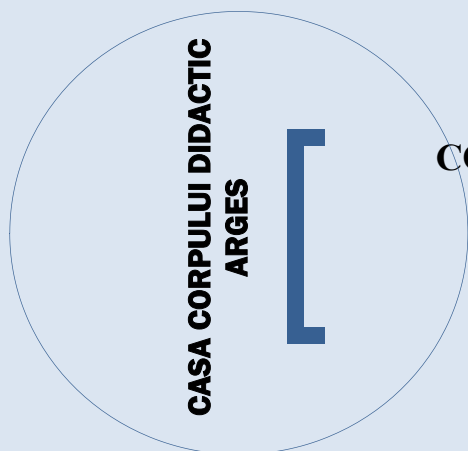
Este important să se sublinieze că prevenirea violenței în școli nu poate fi realizată printr-o abordare unică sau într-un timp scurt. Este nevoie de angajament pe termen lung, de evaluare continuă a strategiilor implementate și de adaptare a acestora pentru a răspunde schimbărilor în comportamentul și în dinamica socială. De asemenea, este vital ca aceste eforturi să fie susținute de resurse adecvate și de o implicare activă a factorilor de decizie la nivel educațional și guvernamental pentru a asigura implementarea eficientă a politicilor și programelor destinate prevenirii și combaterii violenței în mediul școlar.

Prin eforturi continue, colaborare și dedicare, unitățile de învățământ pot deveni spații sigure și susținătoare pentru toți copiii, oferindu-le nu doar o educație academică, ci și un mediu propice pentru dezvoltarea lor armonioasă și formarea unor cetățeni responsabili și empatici. Astfel, se poate construi un viitor mai bun și mai sigur pentru toți cei implicați în procesul educațional.

În concluzie, combaterea violenței în mediul școlar necesită eforturi integrate din partea tuturor actorilor implicați în procesul educațional. Prin implementarea unor strategii ample, educative și preventive, se poate crea un mediu școlar sigur și pozitiv pentru toți cei implicați, contribuind astfel la dezvoltarea armonioasă a elevilor și preșcolărilor și la crearea unei culturi a respectului și încrederii în mediul educațional.

Bibliografie:

- Smith, J. (2021). "Strategii de combatere a violenței în școli: O perspectivă practică." Editura Educației
- Johnson, A. & Brown, K. (2019). "Impactul programelor de consiliere în reducerea violenței în mediul școlar." Revista de Psihologie Educațională, 23(2), 87-104
- Lee, S., & Davis, M. (2018). "Rolul educației sociale în prevenirea violenței în mediul școlar." Jurnalul pentru Studii Educaționale, 15(4), 321-335.
- White, T. (2017). "Impactul tehnologiei în prevenirea și monitorizarea violenței în școli." Jurnalul de Cercetare Educațională Digitală, 10(1), 45-58
- Carter, B. (2016). "Abordări eficiente în educația non-violentă: Ghid practic pentru cadrele didactice." Editura Alpha.

COPIII NOȘTRI. DREPTURILE LOR. VIITORUL NOSTRU

**Prof. înv. preșc. Ungureanu Andreea Elena
G.P.P. „Primii Pași” Pitești**

“Omul, fiindă socială prin esență, se raportează în mod necesar la semenii, la societate în ansamblu, acesta fiind cadrul care-i asigură existența și dezvoltarea prin aceea că „fiecare are un statut al său în care se însușește totalitatea drepturilor pe care societatea le acordă sau le pretinde de la fiecare”.

Apariția conceptului de drepturi ale omului a fost rezultat al evoluției ideilor umaniste și a receptării acestora din ce în ce mai intense. Debutul, din punct de vedere cronologic poate fi poziționat în antichitatea preocupată de definirea omului și a poziției sale în societate și de formularea înaltelor principii morale, a ideii de justiție. În timp, concepții noi au fost cristalizate, datorită în principal evoluției societății, a mutațiilor produse în plan politic și juridic, a teoriilor filosofice reflectate pregnant în acte și documente ale vremurilor. Se poate aprecia deci că „elaborarea conceptului de drepturi ale omului a fost rezultanta unor acte juridice cu un bogat conținut moral și politic, a consacării sub forma unor

documente redactate de juriști de mare prestigiu, a unor principii de organizare politică, fundamentate în opere teoretice de valoare universală, care au rezistat timpului. Conceptul în sine de drepturi ale omului a reprezentat prin urmare, o sinteză a tot ceea ce gândirea umană a avut mai bun, ridicând pe trepte noi principiile umaniste, reluând elemente din gândirea religioasă și din năzuințele generale de libertate care se făcuseră cunoscute cu atâtă vigoare în secolele XVII și XVIII”.

Inițial drepturile omului s-au afirmat în domeniul civil și politic, ulterior în plan economic și social, aceste etape fiind înregistrate în doctrină ca prime generații ale drepturilor omului, între care există o interdependență evidentă. În prezent, dată fiind dimensiunea internațională dobândită de necesitatea garantării drepturilor omului, cooperarea statelor pentru realizarea dezideratului enunțat, s-a conturat o a treia generație a drepturilor omului, rezultat al definirii în plan teoretic și transpunerea practică a conceptelor noi de drept la dezvoltare, drept la viață, drept la pace, dreptul la un mediu sănătos de viață, dreptul de a beneficia de patrimoniul comun al umanității.

Societatea noastră, aflându-se mai bine de un deceniu în tranziție sub aspect economic și politico-social, a avut o vizibilă influență și asupra celor care sunt viitorul nostru, copii, astfel au fost înregistrate un șir de fenomene noi, explozive, experimentate dramatic de individ și de colective, copii abandonati și instituționalizați, creșterea numărului de divorțuri, adică a numărului de familii dezorganizate, rata înaltă a criminalității, a violenței, a abuzurilor de toate tipurile.

Astăzi deoarece se vorbește mereu despre emanciparea copilului, a femeii, despre tendința, aspirația de a fi mult mai liber, de a alege singur, de a acționa după propria voință, dar în limitele moralei și a bunelor manere, este necesar ca fiecare să cunoască care îi sunt drepturile.

Inițierea copiilor în spațiul valorilor democratice și ale drepturilor omului constituie unul din fundamentele educației, începând cu cea mai fragedă vârstă.

Prin sintagma „drepturile omului” se înțelege, general, raportarea la drepturile legale de natura noastră, fără de care nu am ști să trăim ca ființe umane. Drepturile omului ne permit să dezvoltăm și să folosim din plin calitățile noastre umane, inteligența, talentele, conștiința noastră și să răspundem nevoilor noastre spirituale și de altă natură. Ele decurg din aspirația crescândă a umanității la o viață în care demnitatea și valoarea fiecăruia să fie respectate și protejate. Refuzul drepturilor omului și al libertăților sale fundamentale nu este numai o tragedie personală, ci conține și germeii agitației sociale și politice.

Interesul pentru drepturile copilului a apărut în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când a luat naștere prima mișcare preocupată de aspecte referitoare la dezvoltarea copilului, care pleda pentru protecția copilului împotriva neglijării, exploatării și a violenței. În Europa, această perioadă s-a caracterizat prin deschiderea unui număr considerabil de instituții publice de ocrotire, școli și instituții separate pentru copii delincvenți, precum și de tribunale pentru minori.

După Primul Război Mondial, ideea drepturilor copilului a captat pentru prima dată atenția lumii. În 1924, Liga Națiunilor a adoptat Declarația de la Geneva. În 1959, Organizația Națiunilor Unite a adoptat Declarația drepturilor copilului.

Spre sfârșitul anilor '60, s-a pus accentul pe ideea drepturilor de participare ale copilului. Mai mulți lideri de opinie au susținut că și copiii au competențele necesare pentru a lua decizii în privința problemelor importante din viața lor și că ar trebui lăsați să participe la luarea acestor decizii.

Drepturile copilului sunt acum lege. Noua lege are un pronunțat caracter social, centrându-se pe prevenirea separării copilului de familia sa iar implementarea ei eficientă se poate face prin schimbarea mentalității oamenilor și prin efortul comun al tuturor persoanelor implicate. Legea urmărește sprijinirea familiei și comunității care există în jurul fiecărui copil, încercând să le ofere sprijin în procesul atât de complex care este creșterea unui copil.

O mai bună cunoaștere a drepturilor copilului va conduce la respectarea acestora și la o viață mai bună pentru toți copiii. De aceea, este foarte important ca din ce în ce mai multe persoane din România să aibă cunoștințe despre drepturile copilului. Înțelegând ce înseamnă în practică aceste drepturi, cu toții vom fi mai avizați despre felul în care trebuie să ne purtăm cu copiii.

Copiii trebuie să beneficieze de drepturile generale ale omului, la care suntem toți îndreptățiți încă din momentul nașterii. Drepturile omului înseamnă să îi tratezi pe ceilalți așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat, și anume cu demnitate, respect, egalitate și dreptate, și se aplică fără deosebire de cetățenie, naționalitate, rasă, etnie, limbă, sex, orientare sexuală, abilități sau orice alt statut.

Pe de altă parte, copiii diferă de adulți. Ei sunt vulnerabili, trebuie să se joace, sunt în proces de dezvoltare și au nevoie de oarecare autonomie. De aceea ei au nevoie de drepturi proprii, cu caracter special.

Pentru a fi respectată și aplicată, Convenția trebuie cunoscută de către copii, părinți, profesori, specialiști și autorități.

Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

În subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

Intervenția statului este complementară; statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

Drepturile prevăzute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fără nici o discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenența etnică sau origine socială, de situația materială, de gradul și tipul unei deficiențe, de statutul la naștere sau de statutul dobândit, de dificultățile de formare și dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale părinților ori ale altor reprezentanți legali sau de orice altă distincție.

Noua lege promovează un sistem nou și modern de protecție a copilului menit să schimbe ideea că statul se poate substitui grijii părintești.

Protecția drepturilor copilului nu presupune încălcarea drepturilor părinților. Părinții trebuie să-și asume obligații permanente fără de care dezvoltarea armonioasă a copilului nu ar fi posibilă. Potrivit noii legi, ambii părinți sunt responsabili de creșterea copiilor lor, chiar dacă sunt divorțați.

2. Drepturile copilului

Copiii trebuie să beneficieze de drepturile generale ale omului, la care suntem toți îndreptățiți încă din momentul nașterii. Drepturile omului înseamnă să îi tratezi pe ceilalți așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat, și anume cu demnitate, respect, egalitate și dreptate, și se aplică fără deosebire de cetățenie, naționalitate, rasă, etnie, limbă, sex, orientare sexuală, abilități sau orice alt statut.

Pe de altă parte, copiii diferă de adulți. Ei sunt vulnerabili, trebuie să se joace, sunt în proces de dezvoltare și au nevoie de oarecare autonomie.

De aceea ei au nevoie de drepturi proprii, cu caracter special.

„Toți oamenii mari au fost mai întâi copii. Dar puțini dintre ei își mai aduc aminte.” (Antoine de Saint-Exupery)

În România autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr.18/1990, republicata, și ale celorlalte acte internaționale în materie, la care România este parte .

1. Copilul are dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale.

2 Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.

3. Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia, printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

4. Copilul ai cărui părinți locuiesc în state diferite are dreptul de a întreține relații personale și contacte directe cu aceștia, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

5. Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale.

6. Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai buna stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept.

7. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatării și nu poate fi constrâns la o muncă ce comportă un risc potențial sau care este susceptibilă să îi compromită educația ori să îi dăuneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

8. Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

9. Copilul are dreptul de a beneficia de asistența socială și de asigurări sociale, în funcție de resursele și de situația în care se află acesta și persoanele în întreținerea cărora se găsește.

10. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva folosirii ilicite de stupefiante și substanțe psihotrope, așa cum sunt acestea definite de tratatele internaționale în materie.

11. Copilul are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare;

12. Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire specială, adaptată nevoilor sale.

13. Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale. Este interzisă orice acțiune de natură să afecteze imaginea publică a copilului sau dreptul acestuia la viața intimă, privată și familială.

14. Copilul are dreptul la libertate de exprimare. Părinții sau după caz alți reprezentanți legali ai copilului, persoanele care au în plasament copii precum și persoanele care prin natura funcției promovează și asigură respectarea drepturilor copiilor au obligația de a le asigura informații, explicații și sfaturi în funcție de vârsta și gradul de înțelegere al acestora precum și de a le permite să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile.

15. Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește; În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei.

16. Copilul are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și religie. Religia copilului care a împlinit 14 ani nu poate fi schimbată fără consimțământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să-și aleagă singur religia.

17. Copilul are dreptul la libertate de asociere, în structuri formale și informale, precum și dreptul la libertatea de întrunire pașnică, în limitele prevăzute de lege.

18. Copilul aparținând unei minorități etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viața culturală proprie, la declararea apartenenței sale religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membrii ai comunității din care face parte.

19. Copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante. • Copilul are dreptul la odihnă și vacanță.

21. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, neglijență, abuz sau re-tratamente.

22. Copilul are dreptul să crească alături de părinții săi. Copilul are dreptul să fie crescut într-o atmosferă de afecțiune și de securitate materială și morală.

23. Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinților săi sau care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora, are dreptul la protecție alternativă.

24. Copilul are dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale; Copilul este informat asupra drepturilor sale precum și asupra modalităților de exercitare a acestora.

3. Categoriile de drepturi

3.1. Drepturile de protecție

Majoritatea drepturilor copilului au un caracter protectiv. Copiii trebuie protejați împotriva unor situații de risc, precum transferul ilegal în străinătate, violență, abuz sau neglijare din partea părinților sau a îngrijitorilor săi, abuz sexual sau de altă natură, implicarea în traficul de substanțe ilicite și traficul de copii.

Protecția este necesară și în cazul copiilor aflați în situații vulnerabile: copii refugiați, copii cu dizabilități, copii aparținând minorităților naționale, precum și copii aflați în zone de conflict armat.

În plus, trebuie protejate relațiile copilului cu familia. Copiii au dreptul să își cunoască părinții, să fie îngrijiți de părinți și nu pot fi separați de aceștia decât în condiții strict definite. Dacă are totuși loc o astfel de separare, copiii au dreptul să mențină relații personale și să fie în contact direct cu părinții chiar și atunci când locuiesc în țări diferite.

Copiii au dreptul să fie protejați împotriva:

- oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență (art. 85)
- transferului ilicit în străinătate și a nereturnării (art. 99)
- exploatării economice (art. 87)
- exploatării sexuale și a violenței sexuale (art. 99)
- folosirii ilicite de stupefiante și substanțe psihotrope (art. 88)
- răpirii și traficării în orice scop și sub orice formă (art. 99)
- pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante (art. 28 și 90)
- lipsirii, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea (art.8.5)

Copilul este înregistrat imediat după naștere și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia (art.8.2).

3.2.Dreptul copilului la educație

Toti copiii au dreptul de a avea o viață socială, culturală cât mai bogată. Acest drept rar este nerespectat. Este, după părerea mea, singurul drept care în proporție de 80% este respectat.

Ei au nevoie de tot ceea ce îi poate ajuta să crească și să se dezvolte. De exemplu, au nevoie de prieteni și de familie, de dragoste și de distracție, au nevoie de un mediu curat și de locuri de joacă, de povești și muzică, de școli și biblioteci, precum și de toate lucrurile care le stimulează mintea și îi ajută să crească și să se dezvolte de la an la an.

Toate lucrurile de care au nevoie copiii pentru dezvoltare trebuie să corespundă fiecărui stadiu de dezvoltare în parte.

Părinții, atât mama cât și tatăl, sunt principalii responsabili pentru asigurarea dezvoltării copilului, care trebuie să țină seama de capacitățile în dezvoltare ale copilului și de drepturile de participare ale copilului.

Copiii au dreptul de a primi o educație care să le permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității lor (art. 47).

Copiii au dreptul să crească alături de părinții lor (art. 30). Ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor (art.31).

Copiii au dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o pot atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept (art. 43).

Copiii au dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să le permită dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială (art. 44).

Copiii au dreptul de a beneficia de asistență socială și de asigurări sociale (art. 45).

Copiii au dreptul la odihnă și vacanță (art. 49).

Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, pacii și toleranței.

3.3.Drepturile de participare

Drepturile de participare le permit copiilor să aibă un cuvânt de spus în ceea ce privește viețile lor. Acestea le oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima părerile, de a discuta problemele pe care ei le consideră importante, precum și de a căuta și a primi informații relevante pentru ei. În unele cazuri, legislația românească permite în mod explicit copiilor să aibă un cuvânt de spus după o anumită vârstă.

Drepturile de participare ale copilului sunt, totuși, limitate, în sensul că, pentru a și le exercita, copiii trebuie să fie *capabili* să-și formeze propriile păreri. Însă a nu se înțelege că drepturile de participare nu se aplică

în cazul copiilor mici. Din contră, și aceștia din urmă au nevoi și capacități participative. În conformitate cu legislația românească, copilul în vârstă de peste 10 ani trebuie să fie ascultat în toate procedurile juridice și administrative care îl privesc (de exemplu, copilul în vârstă de peste 10 ani pentru care s-a deschis procedura de adopție trebuie să consimtă la adopție). Și copiii cu vârstă mai mică pot fi audiați, iar dacă autoritatea competentă consideră de cuviință, părerea copilului vor fi luate în considerare în funcție de vârsta și gradul de maturitate ale copilului. Pe scurt, cu cât copilul avansează în vârstă, cu atât mai multe nevoi participative va avea, și cu atât mai *capabil* va fi să-și formeze propriile păreri. Prin urmare, drepturile participative devin extrem de importante la copii.

să-și exprime liber opinia asupra oricărei probleme care îi privește (art. 24);

să fie ascultați în toate procedurile care îi privesc (art. 24);

Dreptul de a fi ascultat îi conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește. (art. 24.3).

-la libertatea de exprimare (art. 23);

-la libertatea de gândire, de conștiință și de religie (art. 25);

-la libera asociere în structuri formale și informale, precum și libertatea de întrunire pașnică, -în limitele prevăzute de lege (art. 26);

-la protejarea imaginii lor publice și a vieții lor intime, private și familiale (art. 22);

-să depună singuri plângeri referitoare la încălcarea drepturilor lor fundamentale (art. 29, alin. 1);

Copilul aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viață culturală proprie, la declararea apartenenței sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care face parte (art. 27.1);

la împlinirea vârstei de 14 ani, copilul poate cere încuviințarea instanței judecătorești de a-și schimba felul învățaturii și al pregătirii profesionale (art. 47.3);

să conteste modalitățile și rezultatele evaluării și de a se adresa în acest sens

conducerii unității de învățământ, în condițiile legii (art. 48.3).

4.ANPDC

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC) s-a constituit la 1 ianuarie 2005, în baza prevederilor Legii 275/2004 și a Hotărârii de Guvern 1432/2004 cu modificările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a pachetului legislativ privind protecția și promovarea drepturilor copilului, prin reorganizarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție.

ANPDC funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

ANPDC asigură respectarea, pe teritoriul României, a drepturilor copilului prin intervenția, în condițiile legii, în procedurile administrative și judiciare privind respectarea și promovarea drepturilor copilului.

PROGRAME DE INTERES NAȚIONAL 2008

1. Programul „Închiderea instituțiilor de tip vechi pentru protecția copilului și înființarea de căsuțe de tip familial și apartamente”
2. Programul „Dezvoltarea rețelei serviciilor sociale comunitare pentru copil și familie”
3. Programul „Servicii specializate pentru copilul delinvent”
4. Programul „Perfecționarea personalului care lucrează în serviciile de protecție a copilului”

Programele încă sunt în desfășurare ar fi trebuit să se realizeze până acum dar din păcate pentru copii încă se lucrează sperăm ca până la sfârșitul lui 2009 să le vedem încheiate.

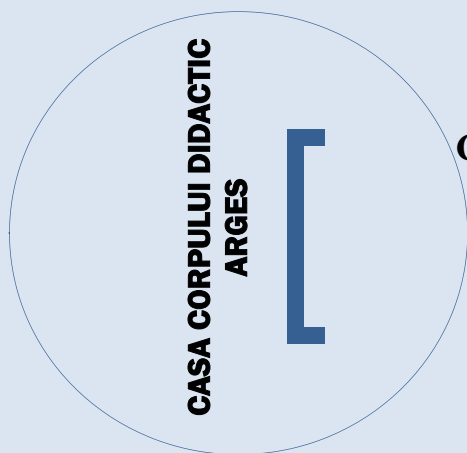
Concluzii

„Reprezentând un principiu de drept internațional cu valoare de „jus cogens” principiul respectării universale a drepturilor omului, obligă toate statele în aceeași măsură. El implică îndeplinirea unor îndatoriri ferme a fiecărui stat atât față de proprii cetățeni cât și față de comunitatea internațională a statelor, privită în întregul său. Nerespectarea obligațiilor juridice asumate poate atrage deci sancțiuni din partea comunității internaționale”.

“Procesul realizării drepturilor omului nu este unul armonios, care să evolueze de la sine și rectiliniu. Rămâne un domeniu de luptă și contestare pe plan intern și internațional pentru drepturi, pentru acces la putere, la resurse și respectiv pentru o distribuire a acestora. „ De aceea, acțiunea în favoarea drepturilor omului pornește de la necesitatea ca statul, societatea, prin diferite forme de acțiune, asigurând egalitatea în drepturi și exercitarea drepturilor individuale să devină un instrument al participării, al redistribuirii în favoarea tuturor, mai ales a celor care sunt sau devin dezavantajați, pentru a evita excluderea, marginalizarea sau scoaterea lor în afara vieții sociale”.

Bibliografie

1. Ioan Diaconu „Drepturile omului” – IRDO, București, 1993
2. I. Muraru, „Drepturile, libertățile și îndatoririle constituționale”, Ed. Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 1992.
3. Note Curs, Drepturile omului
4. Victor Lunčan, Victor Duculescu „Drepturile omului – studiu introductiv, culegere de documente internaționale și acte normative de drept intern” – Partea I și II, LUMINA LEX, 1993
5. V.D. Zlătescu, „Drepturile omului în acțiune”, Ed. Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 1994.
6. „Drepturile omului”, Ed. IRDO, anii: V, VI, VII, VIII, IX

COPILĂRIA, CEL MAI IMPORTANT ANOTIMP

Prof. înv. preșc. Popescu Vasilica Narcisa

Prof. înv. preșc, Colțeanu Maria Adelina

G.P.P. "Albă ca Zăpada", Pitești

Copilăria este cea mai fericită perioadă a vieții. Este ca un veșnic anotimp ce îi conferă acest privilegiu prin lipsa de griji, prin dragostea celor din jur și cu posibilitatea de a năzui către tot ce este mai luminos sau mai greu de atins pe lume.

Copilăria este vârsta viselor fără graniță, vârsta care trăiește prin flori și se exprimă prin exclamații. Orice copil este un trofeu pe care viața îl smulge morții în marea bătălie care durează de miliarde de ani și al cărei sfârșit nu se cunoaște încă. Copilăria este cea mai nevinovată, cea mai îngerească, dar în același timp și cea mai imorală, cea mai sadică vârstă a omului. Nu există nici un om care să nu-și amintească de această vârstă ca un vis dispărut cu care nimeni nu poate fi asemuit mai pe urmă. E vârsta în care orice copil dă voie imaginației să-și împlinească visurile și are dreptul la orice. Ea e frumoasă, candidă și ființele cele mai bune sunt cele care păstrează cel mai mult sau pierd cel mai puțin din această candoare și din această sensibilitate. Sentimentele față de copilărie împreună cu toate frumusețile ei sunt puse în mișcare de către neputință. Primele impresii despre copilărie au o importanță enormă și tot restul vieții noastre nu-i adesea altceva decât o urmare a lor.

Ea este singurul moment al vieții în care trăim totul la maximă intensitate, în care plângem și râdem în aceeași zi, în care ne supărăm și iertăm după câteva momente, în care suntem singuri și totodată cu toată lumea. Apoi, odată cu trecerea anilor, toată această magie dispare, făcând loc unei lumi mult mai serioase, o lume în care uităm să zâmbim, să ne bucurăm de tot ceea ce ne înconjoară și este frumos, ne pierdem bucuria jocului, libertatea și infinitul imaginației copilăriei. Ne spunem de multe ori că am da orice pentru a redeveni copii, și iată că acel moment poate să apară o dată cu momentul în care noi înșine devenim părinți și ne imaginăm că o dată cu puiții noștri avem posibilitatea retrăirii acelor clipe magice ale copilăriei.

Indiferent de situația lui socială, copilul trebuie ocrotit, tratat cu căldură și dragoste, cu onestitate și înconjurat cu afecțiune, cu acea tandrețe de care simte nevoia numai el. Școala trebuie să fie factorul major de educație înaltă și pilduitoare. Educația este un proces complex și delicat, este o artă și o știință, o înțelepciune. Dacă până acum simțea că lumea era organizată în funcție de el, o dată sosit în școală, copilul constată un mediu afectiv neutru și observă că trebuie să-și ia răspunderea proprie pentru tot ceea ce va trăi aici: bucurii, satisfacții, dificultăți, mici necazuri. Important este rolul familiei, care trebuie să-l pregătească pe copil pentru acest

moment. De asemenea, trebuie obișnuit să gândească că el se poate descurca foarte bine atunci când este lăsat singur, ori când învață alături de alți copii. El trebuie să știe clar de ce este necesar să meargă la gradiniță, mai apoi la școală: pentru a cunoaște alte lucruri, pentru a se juca și a învăța, pentru a vedea cum sunt alți copii, pentru că acolo este o lume a lor, a copiilor, creată pe măsura lor și pentru că acolo este doamna educatoare care știe o mulțime de lucruri și care îi va învăța și pe ei tot ceea ce este necesar.

Este foarte important ca în calitate de educator și de părinți să ținem cont de diferențele existente în individualitatea copiilor. Fiecare copil are o anumită personalitate și propriul său potențial intelectual, de aceea, copiii au nevoie să știe cine sunt și să-și formeze o idee clară a propriei identități, a sentimentului că sunt o persoană distinctă de altele, deosebită, specială, importantă; acest lucru presupune ca fiecare ființă umană să se respecte pe sine și să aibă grijă de ea însăși.

La vârsta copilăriei, în etapa preșcolară, copiii încep să devină conștienți de ei înșiși, ca ființe existente în lume și își formează involuntar o imagine despre sine în care sunt înscrise gradat și nedeslușit încă datele fizice și posibilitățile intelectuale. Prima imagine pe care și-o formează nu le aparține, ci este a celor din jur de la care ei o preiau. Este foarte important cu ce imagine despre ei pornesc în viață, deoarece în funcție de ea vor trăi dezinvolti sau complexați afectiv. În formarea imaginii de sine au un rol important părinții, școala, anturajul în care se dezvoltă copilul. Subaprecierea de către educatori, batjocura colegilor, utilizarea necenzurată de către părinți a unor expresii de genul „nu va ieși nimic din tine, ești un prost”, pot avea pentru un copil sensibil un efect dezastruos asupra motivării psihologice în viață. Înțelegând că valoarea sa este modestă, copilul nici nu va avea aspirații înalte, nu va dori un loc de frunte în societate, mulțumindu-se cu un loc modest în viață în loc să năzuiască la mai mult.

Pe măsură ce crește, copilul învață să recunoască și să înțeleagă sentimentele pe care ei și alți copii le examinează, iar aceste sentimente vor fi împărtășite cu alte persoane. Atitudinea adultului față de copil, aprobativă și mai ales participativă, amplifică disponibilitățile creative ale copilului. Numai un educator deschis, cald, apropiat, va stimula potențialul creativ al acestuia.

Creativitatea, ca produs, se caracterizează prin noutate, originalitate, aplicabilitate, armonie, relevanță. În general, la această vârstă, copilul are tendința de a-l imita pe celălalt și de a repeta cuvintele care au fost apreciate de adult. De aceea se impune orientarea școlarului spre original și util. Educatorul, părinte sau cadru didactic, va avea grijă să aprecieze toate strădaniile copilului, chiar și atunci când ele nu corespund unor criterii riguroase, și să-l mobilizeze să-și finalizeze proiectele.

Ridicarea potențialului creativ al copiilor începe de la munca creatoare a cadrului didactic (pentru aceasta sunt necesare cunoștințe vaste, o bună pregătire și multă muncă).

Este adevărat că stimularea creativității, a originalității și a gândirii critice presupune o serie de riscuri pe care învățătoarea trebuie să și le asume, conștientă fiind că rezultatul final merită un asemenea preț. Niciodată

nu este prea târziu pentru cunoașterea, stimularea, educarea și dezvoltarea creativității. Dar cu cât această acțiune începe la o vârstă mai mică și continuă de-a lungul anilor, cu atât va fi mai productivă, conducând la obținerea unor realizări creative mai valoroase. Dezvoltarea creativității presupune stimularea la copii a curajului de a emite ipoteze, chiar hazardate, capacitatea de a aprecia în ce măsură este plauzibilă o anumită ipoteză, de a elabora o strategie de lucru și nu de a aștepta de-a gata soluțiile adulților.

Creativitatea nu trebuie confundată cu talentul, îndemânarea sau inteligența. Creativitatea nu înseamnă a face ceva neapărat mai bine decât ceilalți; înseamnă a gândi, a descoperi și a imagina. Ideile creative se regăsesc în stimularea potențialului creativ. Receptivitatea și curiozitatea copilului, bogăția imaginației, tendința sa spontană către nou, pasiunea pentru fabulație, dorința lui de a realiza ceva constructiv și creativ pot fi „alimentate” și împlinite efectiv. Beneficiul încurajării creativității în grădinișă face ca activitățile să fie mai eficiente, dând un farmec imaginației și învățării copiilor, care o să dureze toată viața. În acest sens, atmosfera sau climatul psiho-social în care își desfășoară activitatea copilul constituie aspectul hotărâtor. Rolul unui climat caracterizat prin deschidere și stil relaxat de creație, prin asigurarea libertății de afirmare și expresie independentă, prin recunoașterea și aprecierea pozitivă ca și prin încurajarea și promovarea efortului creativ pot participa în mod decisiv la dezvoltarea creativității copiilor.

Dezvoltarea capacității de acțiune, îmbogățirea experienței senzoriale ca și evoluția întregului plan al cunoașterii, pot oferi elemente care să concure la acea expansiune subiectivă specifică și la acea independență acțională pe care o presupune potențialul creativ al copiilor. Ca strategie generală de acțiune în stimularea creativității în învățământul preșcolar, este utilă valorificarea în sistemul activităților instructiv-educative a condițiilor și principiilor învățării de tip creativ.

Jocul diactic, pentru a rămâne joc, adică pentru a fi antrenant și viu trebuie să includă elementele de joc. Acestea pot apărea și din îmbinarea activității cu unele situații imaginare, prin determinarea copiilor de a crea, lăsându-le liberă imaginația, încurajându-le spontaneitatea și dezvoltându-le spiritul de observație. Prin varietatea lor, prin crearea unor situații-problemă, ele dezvoltă spiritul de observație, de analiză, gândirea, memoria, înlătură monotonia și conformismul. Un dicton celebru spune: „omul este singura ființă care se joacă toată viața pentru că jocul este implicat în contextul vieții la toate vârstele. Poetul Lucian Blaga își imagina cele trei generații ca trei trepte: a jocului, a iubirii și a înțelepciunii, filozofând că jocul este înțelepciunea și iubirea copilului, cum iubirea este jocul și înțelepciunea tânărului, și cum înțelepciunea este iubirea și jocul bătrânului.”

Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina prezentările pe care le dispun propriile sale imagini, ascultând povești, basme, poezii, reconstruiește mental principalele momente ale narațiunii, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi.

Prin tot ceea ce are specific manifestarea liberă a opțiunilor, ideea libertății depline în acțiune, spiritul de independență generat și întreținut de ideea realei competențe, realizarea imediată a scopului, caracterul fictiv

al acestuia și al acțiunii, precum și al mijloacelor implicate în acțiune, trăirile afective intense în tot timpul acțiunii, etc., jocul permite copilului să întrețină legătura permanentă cu realitatea cotidiană, să-i înțeleagă exigențele și să acționeze în modul propriu și creator, în lumea în care trăiește.

Materialele didactice bogate și atractive, indicațiile verbale, descrierile adultului amplifică manifestările creative ale copilului în joc, în desen, în povestea creată. Un mijloc important pentru a-l face pe copil să acționeze într-o direcție sau alta pentru a-i mobiliza întregul potențial psihic, constă în a-l introduce în diverse activități și situații care să-l determine la o participare activă. Practic, fiecare tip de joc poate activa potențialul creativ al copilului, dar nouă ne revine sarcina, în primul rând, să ținem cont de solicitările societății de astăzi, de avansare pe scara modernismului, care conduc la schimbări și în modul de joacă al copiilor. Prin joc, copiii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, își pot antrena capacitățile lor de a acționa creativ pentru că strategiile jocului sunt, în fond strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, îndrăzneala etc. Chiar și în jocul didactic, care are reguli stricte de desfășurare, se poate rezolva o sarcină didactică într-un chip nou, deosebit, atractiv.

În vederea valorificării la un nivel cât mai înalt a potențialului creativ al copiilor, este necesar ca fiecare cadru didactic să realizeze două acțiuni complementare:

- evaluarea nivelului pe care îl ating diferiți factori ai creativității la fiecare copil;
- găsirea celor mai eficiente modalități de activare, stimulare, educare, formare și dezvoltare a creativității;

La fiecare nivel de vârstă copiii trebuie să fie învățați cum să învețe și cum să se exprime creator.

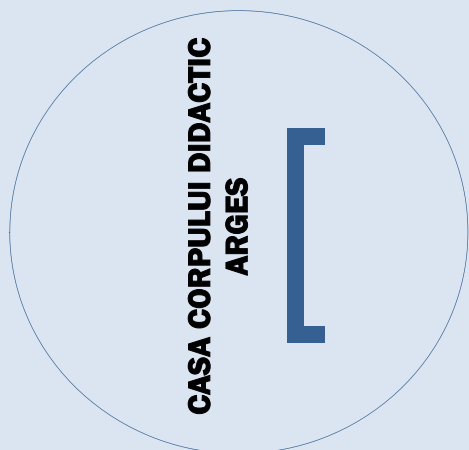
Educatorii sunt cei care respectă ideile copiilor, îi ajută să gândească și să-și rezolve problemele singuri. Copiii care sunt liberi să greșescă, să exploreze și să experimenteze, se vor simți liberi să inventeze, să creeze și să găsească multiple modalități de a rezolva situațiile întâlnite.

A.S. Macarenco aprecia înalt capacitatea pedagogului de a visa împreună cu copiii, de a-i pasiona prin visul său sau, a-i ajuta să vadă „bucuria de mâine”.

„Copilăria este inima tuturor vârstelor” (Lucian Blaga)

BIBLIOGRAFIE

- AL. Roșca: *Creativitatea*, Colecție, Orizonturi, Editura Enciclopedică Română, București, 1972
- C. Cojocaru: *Creativitate și inovație*, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1975
- E. Claparedé: *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, E.D.P., 1975
- U. Șchiopu: *Psihologia Copilului*, Educația Didactică și pedagogică 1967

DREPTUL COPILULUI DE A FI PROTEJAT ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI

Prof. ed. timpurie Ciripan Mariana

Prof. ed. timpurie Aldea Liana

G.P.P. „ Micul Print ”, Pitesti

Drepturile omului și drepturile copilului se referă la acele aspecte de care avem nevoie pentru a trăi în siguranță, a fi sănătoși și a ajunge la potențialul nostru maxim de dezvoltare. Drepturile nu sunt dorințe sau ceea ce vrem, ci rolul lor este să ne asigurăm că ne tratăm unii pe alții corect și adecvat.

Copiii se nasc din iubire, ei dând sens vieții prin candoarea și inocența lor. Dintr-un mediu al realității în care e suficient să dorești și să ceri, copilul intră într-o lume în care trebuie să te supui unor legi și regulamente pentru a descoperi, a cunoaște, a stăpâni.

Drepturile copilului pot fi grupate în trei categorii:

Dreptul de protecție, care se referă la protecția împotriva oricărei forme de abuz fizic sau emoțional, precum și oricărei forme de exploatare;

Dreptul de dezvoltare, se referă la disponibilitatea și accesul la toate tipurile de servicii de bază, precum educația și serviciile medicale;

Dreptul de participare, se referă la dreptul copilului de a fi implicat în deciziile care îl privesc.

Drepturile și responsabilitățile copiilor sunt: dreptul să fie ascultați...și au responsabilitatea să îi asculte pe ceilalți (sensul de a fi auzit, de a-și face cunoscute gândurile, sentimentele, părerile, opiniile, nu cu sens de obediență), dreptul la îngrijirea medicală corespunzătoare și au responsabilitatea să aibă grijă de ei înșiși, dreptul la o bună educație...și au responsabilitatea să învețe și să-și respecte educatorii (învățătorii, profesorii, toți cei care îi educă), dreptul să fie iubiți și protejați de rău și au responsabilitatea să arate iubire și respect, la rândul lor, dreptul la îngrijire specială pentru nevoi speciale și au responsabilitatea față de ei înșiși de a-și dezvolta potențialul cât de bine pot, dreptul la o casă sigură și confortabilă și au responsabilitatea să participe la păstrarea curățeniei și îngrijirii ei, dreptul să greșească și au responsabilitatea să învețe din greșelile făcute, dreptul să fie hrăniți adecvat și au responsabilitatea să nu risipească hrana fără rost, dreptul de a fi protejați împotriva oricărei forme de intimidare verbal sau fizică, împotriva oricărui abuz sau forme de exploatare dar și reponsabilitatea de a nu intimida, abuza sau teroriza pe ceilalți.

Nivelul scăzut de educație, sărăcia, lipsa de informații cu privire la drepturile copilului, protecția copilului și metodele alternative de creștere și educare a copiilor – sunt doar câțiva dintre factorii de risc pentru apariția de comportamente cu impact negativ asupra dezvoltării copiilor, comportamente care reprezintă grave încălcări ale prevederilor Convenției Drepturilor Copilului. Expunerea copiilor la violență în propriile familii, în mod regulat, prin asistarea la conflicte violente și certuri între părinți, încalcă reglementările în vigoare cu privire la protecția copilului și pot afecta în mod grav bunăstarea acestuia, dezvoltarea personală și interacțiunea socială în copilărie și în viața de adult.

Fenomenul violenței asupra copilului rămâne unul ascuns și subraportat, un fenomen ce afectează mai ales copii din grupurile vulnerabile, dar căruia îi cad victime copii din toată societatea. De cele mai multe ori, datele statistice surprind manifestările cele mai violente și cazurile cele mai dramatice ale violenței cu victime copii.

Un rol important în protejarea copiilor împotriva violenței în protecția și promovarea drepturilor copiilor îl au: familia școala, comunitățile și autoritățile publice locale, statul.

a) Rolul părinților este unul foarte mare aceștia avînd responsabilitatea de a educa îndruma, și a sfătui. Ei trebuie să-i poartă oferi copilului îngrijire, să-i garanteze siguranță, stimulare dar și îndrumare și reguli. Tatăl trebuie să joace un rol activ în viața copilului, să comunice, să se joace, să se implice în activitățile comune. Un copil crescut și educat cu dragoste și responsabilitate de ambii părinți, chiar și atunci când aceștia nu locuiesc împreună au șanse mai mari de integrare și reușită socială.

b) Școala are un rol deosebit de important și constă în prevenirea acestui fenomen prin luarea următoarelor măsuri:

- stabilirea unor legături strânse între școală și familie;
- înființarea unui centru de consultanță cu părinții și copii unde să se poată depista, mediatiza și dezbate acte de violență școlară;
- asigurarea de personal didactic calificat și suficient numeric;
- valorificarea temelor relevante pentru problematica violenței, care se regăsesc în curriculum;
- derularea unor programe și activități extrașcolare pe tema combaterii violenței școlare (săptămâna anti-violență, jocuri, concursuri expoziții tematice, întâlniri cu specialist care să prezinte într-un mod interactiv teme legate de violența școlară).
- asigurarea unui serviciu de pază permanent;

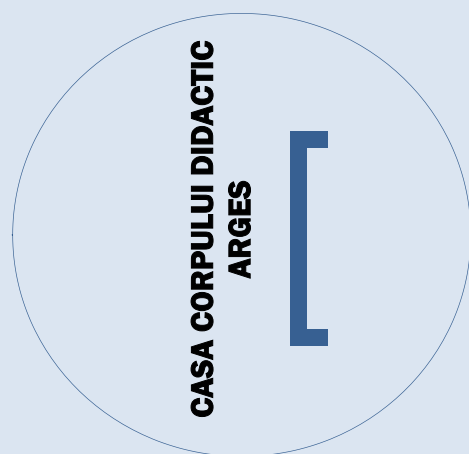
c) Rolul comunității și al autorităților publice locale Aceștia intervin în subsidiar asigurând asistență și sprijin pentru părinți prin trei categorii de "actori" care vin în contact cu copilul și familia sa: membrii comunității în general, profesioniștii din diferite grupuri profesionale și instituțiile pe care le reprezintă specialiștii din serviciile autorităților publice locale.

d) Statul asigură protecție copilului și garantează respectarea drepturilor sale, prin activitatea specifică realizată de instituțiile lui și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

Dascălul și părintele trebuie să ajute copilul să conștientizeze consecințele actelor sale și faptul că trebuie să – și asume responsabilitatea pentru ele.

Bibliografie:

1. Băran – Pescaru, A., Parteneriat în educație, Editura Aramis Print, București, 2004
2. Vrașmaș, E.A., Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2002

DREPTURILE COPILULUI, O PERSPECTIVĂ ESEȚIALĂ ASUPRA PROTECȚIEI ȘI DEZVOLTĂRII

Prof. Mihaela Lintescu

Prof. Mihai Dior Larisa

G.P.P. „Aripi Deschise”, Pitești

Drepturile copilului sunt fundamentale pentru asigurarea unei creșteri sănătoase și a unei viitoare societăți echitabile. Acest articol explorează aspecte-cheie ale drepturilor copilului, evidențiind importanța lor în asigurarea bunăstării și dezvoltării optime a copiilor.

1. Dreptul la Viață și Supraviețuire

Primul drept esențial al copilului este dreptul la viață și supraviețuire. Acesta include accesul la îngrijire medicală de calitate, nutriție adecvată și adăpost sigur. Conform [UNICEF, 2020], milioane de copii în întreaga lume suferă încă din cauza lipsei accesului la servicii medicale și alimentație corespunzătoare.

2. Dreptul la Educație

Educația este un pilon esențial pentru dezvoltarea fiecărui copil. Potrivit [UNESCO, 2019], peste 260 de milioane de copii din întreaga lume nu au acces la educație. Asigurarea accesului universal și egal la învățământ este crucială pentru promovarea dezvoltării sociale și intelectuale.

3. Dreptul la Protecție împotriva Exploatării și Neglijării

Copiii au dreptul de a fi protejați împotriva oricărui tip de exploatare și neglijare. Conform [Human Rights Watch, 2021], milioane de copii sunt încă expuși la muncă forțată, trafic de persoane și alte forme de abuz. Comunitățile și guvernele trebuie să se angajeze ferm în combaterea acestor practici și asigurarea siguranței copiilor.

4. Dreptul la Expresie și Participare

Copiii au dreptul de a-și exprima opinia și de a participa la deciziile care îi afectează. Acest drept încurajează dezvoltarea abilităților de gândire critică și responsabilitate socială. Organizațiile precum [Save the Children, 2022] susțin nevoia de a oferi copiilor platforme pentru a-și face auzită vocea.

Concluzie

Drepturile copilului reprezintă o parte fundamentală a progresului societății noastre. Asigurarea respectării acestor drepturi nu doar că protejează individul, ci contribuie și la formarea unui viitor echitabil și prosper. Încurajăm fiecare comunitate să se implice activ în susținerea și promovarea drepturilor copilului.

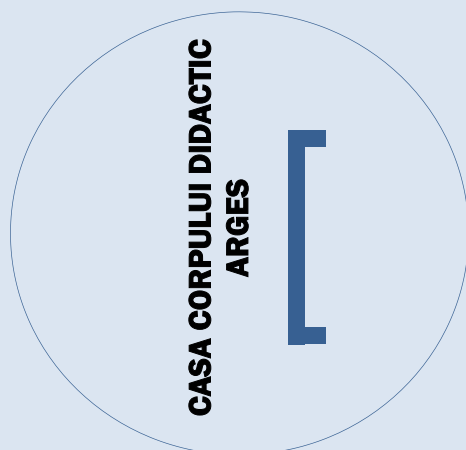
Bibliografie

UNICEF. (2020). "Child Rights." <https://www.unicef.org/child-rights-and-business-resource-centre>

UNESCO. (2019). "Education for Sustainable Development Goals." <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373100>

Human Rights Watch. (2021). "Children's Rights." <https://www.hrw.org/topic/childrens-rights>

Save the Children. (2022). "Children's Participation." <https://www.savethechildren.org/us/what-we-do/youth-participation>

DREPTURILE COPILULUI

Prof. Deaconescu Luminița
Grădinița Specială „Sfânta Elena”

Dreptul fundamental al omului înscris în orice act internațional referitor la drepturile omului, și care este afirmat și în Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, este dreptul la viață: art.6,al.1.“Statele părți recunosc dreptul la viață al fiecărui copil”. Dreptul la viață este condiționat în mare măsură de dezvoltarea economică a țării, a comunității locale. Copiii sunt vulnerabili deoarece ei nu își pot asigura mijloacele de existență (adăpost, hrană,etc.). De asemenea, copiii nu sunt vinovați de situația familiei sau a societății careia aparțin. Acești copii nu au acces în mod normal la serviciile educative, medicale, culturale. De aceea majoritatea devin adulți nepregătiți pentru viață, pentru a munci, fiind expuși riscului izolării sociale, ce par a fi prinși într-un cerc vicios, neputând oferi copiilor lor o altă alternativă.

Dreptul la identitate presupune dreptul de a primi un nume, o cetățenie, o naționalitate. Un copil fără identitate nu există oficial. El nu poate beneficia de drepturile sale legale la educație, la îngrijiri medicale sau asistență socială. De aceea se desfășoară multe acțiuni prin care se urmărește reducerea persoanelor, în special al copiilor abandonați, sau al copiilor ai căror părinți nu le-a oferit șansa de a avea o identitate oficială, prin eliberarea actelor ce le atestă identitatea, certificat de naștere, carte de identitate și altele. Dreptul la cetățenie se referă la faptul că membrul unui stat devine cetățean prin naștere, el beneficiind astfel de toate drepturile și de protecția acordată de statul respectiv.

Dreptul la familie este unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului. Pentru majoritatea dintre ei, ne-am bucura dacă am putea spune vreodată că pentru toți, familia este locul protector în care se nasc, care le asigură existența și afecțiunea de care au nevoie pentru a supraviețui, a crește, a-și dezvolta personalitatea. Ce este familia? Sunt multe răspunsuri posibile, dar din punctul de vedere al Convenției, familia reprezintă un grup de persoane legate între ele prin rudenie, prin căsătorie, prin descendență sau adopție, prin interese comune. Oricum ar fi, extinsă, primară, mono-parentală, familia are drepturi și obligații în creșterea și educarea copilului. Acei copii, care din diferite motive au fost adoptați, se bucură de aceleași drepturi, iar familia adoptivă are aceleași responsabilități ca și familiile biologice. Există însă și copii fără familie, fie ca au fost abandonați sau au părăsit familia care nu le oferea sprijinși afecțiune. Comunitatea locală și statul sunt obligate să ofere sprijin acestor copii, și să le găsească o familie. Familia are rolul de a asigura copilului mediul potrivit de viață, afecțiune, dragoste, siguranță, să reprezinte modelul de viață pe care copilul începe să și-l însușească.

Următorul drept important în viața copilului este cel la educație. Mediul familial, afecțiunea și grija acestuia constituie prima școală pentru copil. Apoi grupul de prieteni, comunitatea, societatea contribuie la transmiterea de informații, de cunoștințe, de atitudini și comportamente. Acestea oferă copilului un suport practic în fața problemelor zilnice, însă sunt insuficiente viitorului adult. Școala, instituție specializată în educație, preia și continuă educația începută în familie. Copilul primește informații în funcție de vârsta sa și de capacitățile ce trebuie formate. Învăță să comunice cu ceilalți, descoperă lumea cu realitățile ei complexe și în continuă schimbare. Învăță să-și folosească cunoștințele, să pună probleme, să rezolve probleme, să devină o ființă independentă și creatoare. Statul este obligat să asigure exercitarea acestui drept pe baza egalității de șanse pentru toți copiii.

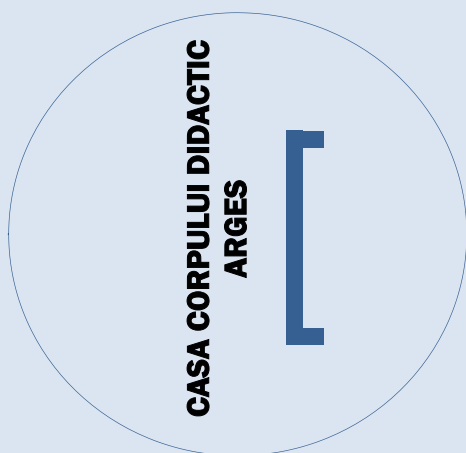
Succesul în educație este asigurat atât de condițiile create de familie, de stat, prin instituțiile de învățământ, prin accesul la activități recreative, culturale, sportive, cât și de participarea activă și de responsabilitatea copiilor față de educație.

Deși toate drepturile sunt importante în dezvoltarea copilului, unele necesită o atenție mai mare, deoarece pot avea consecințe mai grave asupra evoluției copilului. De aceea ultimul drept ce îl vom discuta va fi cel de protejare împotriva oricărei forme de abuz și violență. Abuzul este o manifestare a violenței față de copil,

profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adult și copil, provocând intenționat afectarea fizică și/sau psihică a acestuia. Abuzul poate lua diverse forme : abuz fizic, emoțional sau sexual, însă nu se poate realiza o delimitare precisă între ele, deoarece se întrepătrund. Efectele abuzului sunt profunde și au reverberații de-alungul întregii vieți. Comportamentul de tip abuziv se bazează pe de cele mai multe ori pe o formă de educație moștenită, preluată de la părinții noștri, uitând de ce e bine și ce e rău pentru copil. Pedepsa corporală aplicată copiilor încalcă dreptul fundamental la demnitate și integritate fizică afectând evoluția armonioasă a copilului. Copilul este o persoană și învață mai bine din îndrumări și încurajări decât din pedepse. De asemenea, să nu uităm ca principala formă de învățare a copilului la început este imitația, așa că, să nu pedepsim copiii pentru propriile noastre defecte. Dacă veți vedea un copil bătând o păpușă întrebați-vă dacă nu noi am generat acest comportament, sau alți adulți din jurul lui, înainte a-l pedepsi.

Bibliografie:

Convenția cu privire la Drepturile Copilului, Salvați Copiii, București, 2004;
Drepturile Copilului, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului "Drepturile copilului", desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării;
Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

DREPTURILE COPILULUI

Prof. înv. preșc. Holban Lidia

Prof. înv. preșc. Tănăsioiu Florentina

Școala Gimnazială "Marin Preda", Pitesti

Stim că există în lume copii lipsiți de căldură, de dragostea căminului, copii maltratați și neglijați, copii care muncesc din greu pentru a supraviețui - într-un cuvânt copii fără copilarie.”

Plasarea copilului în centrul preocupărilor unei societăți trebuie să constituie o proprietate a tuturor factorilor implicați și responsabili cu protecția lui.

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare. Toți copiii născuți și crescuți în această țară trebuie să beneficieze de minimul necesar pentru o dezvoltare armonioasă: siguranță, hrană, educație, libertate, afecțiune, protecție.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție și pune un accent deosebit pe implicarea și responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva abuzurilor. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun" (A. Muntean - Raport, p.31).

Situația privind abuzul copilului este confuză, cazul legislativ lipsește, și nu este definită clar noțiunea de abuz, nici chiar în rândul specialiștilor. Din păcate, în școli, în instituții, în familie, sunt prezente toate formele de abuz (fizic, emoțional, sexual).

Tema copilului și a copilariei a devenit, în special după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și în abordările științifice, culturale, educaționale – atât internațional cât și regional și național.

S-au constituit alianțe internaționale, ale organismelor non-guvernamentale, care presează guvernele să respecte drepturile copilului. Cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, opinia publică de masă este sensibilizată în legătură cu situația dramatică a copiilor din diverse colțuri ale lumii.

În România, au fost create instituții specializate menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului. S-au dezvoltat programe de parteneriat stat-organisme private - naționale și internaționale - în acest scop, al ameliorării protecției copilului și copilariei. Prin intermediul cooperării internaționale, în special țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, beneficiază de asistență tehnico-științifică și financiară în domeniul implementării și protecției drepturilor copilului.

Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiză anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată că cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor. Ei nu știu că au drepturi precum:

Dreptul la sănătate, care să îi permită o dezvoltare armonioasă;

Dreptul la educație - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală);

Dreptul la opinie - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă;

Dreptul de a nu fi discriminat, dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură;

Dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschiși, de dornici de a permite ajutorul și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul că au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

Adulții trebuie atenționați să fie deschiși la problemele copiilor, să le ia opiniile în serios, insuflându-le respectul pentru ei și pentru ceilalți, transformându-i în adulți responsabili, capabili de decizii înțelepte.

O temă controversată, mult discutată atât de mass-media cât și în toate subiectele legate de educația copilului este problema pedepsei corporale.

Opiniile părinților vis-a-vis de disciplină și pedeapsă par să nu depindă de clasele sociale sau de grupul cultural de apartenență. O mare parte din atitudinea noastră este influențată de propria experiență de copil. Problemele pe care le acuză majoritatea părinților țin de dificultatea pe care o întâmpina în a-și aminti cum era când a fost copil.

Copiii sunt cea mai mare resursă umană a oricărei culturi. Modul în care sunt crescuți contribuie la formarea concepției fundamentale despre ei înșiși.

Educația părinților în ceea ce privește comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie și ca în societatea noastră contemporană este necesară o asemenea intervenție. Infomarea și educarea părinților pot preveni multe conflicte în viața de familie și pot contribui la respectarea drepturilor copilului.

Situația economică a țării, a lumii, sărăcia, scăderea nivelului de trai și creșterea șomajului a schimbat și viața familiei, implicit și viața copilului. Goana nesfârșită după binele material distrage atenția de la educația, creșterea corectă a copiilor. Ei pot deveni în foarte multe cazuri victime ale mediului în care trăiesc și nu de rareori devin victime în propriile familii. Părinții nu cunosc și nu respectă drepturile copiilor, iar în familii domină "legea" intimității.

Din aceste motive instituțiile sociale trebuie să intervină și să ia parte în sprijinirea familiei la creșterea și educarea copiilor, numai ca acest sprijin nu poate fi realizat decât cu o colaborare eficientă cu instituțiile școlare.

De exemplu, cadrele didactice sesizează prima dată problemele socio-umane, la copiii de 3 ani, veniți prima dată într-o instituție de educație unde câteva ore nu sunt cu părinții.

Aceste probleme pot fi descoperite cu ușurință, mai ales în jocul liber a copiilor când se joacă "de-a familia" sau la desenele lor, apar deseori pete imense de negru, la copiii care bâlbâie din cauza unor agresii de la părinți sau alte probleme asemănătoare. Educatorul este primul "străin" care poate identifica neregulile care pot intra în competența asistenței sociale.

Instituția școlară, care, în virtutea misiunii sale, cultivă cu grijă statornicia, dezvoltă judecata, promovează simțul valorilor, pregătește pentru viața profesională și generând relații de prietenie între copii de firi și condiții diferite, favorizează spiritul de bună înțelegere. Pe lângă acestea, ea constituie un centru la a cărui activitate și dezvoltare trebuie să participe familiile.

Prin pregătirea psiho-pedagogică cadrul didactic poate efectua o serie de teste psiho-pedagogice de cunoaștere a copiilor cu probleme, chiar și a părinților și poate în prevenii sau corecta problemele.

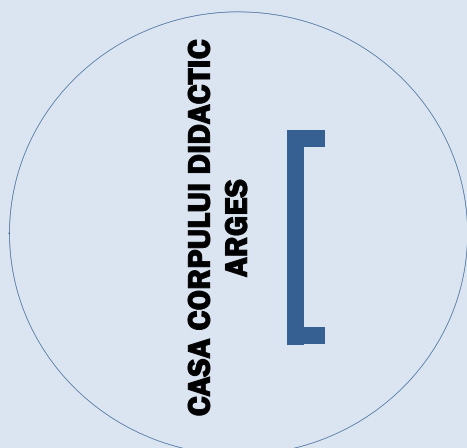
Copiilor trebuie să li se asigure o protecție aparte, de care adulții nu au nevoie. Ei depind de oamenii din jurul lor, pe parcursul copilăriei. În această perioadă, au nevoie de protecție specială, care să-i ajute să se dezvolte și să devină adulți independenți. Trebuie, totodată, ca la rândul lor să respecte drepturile celor mai vulnerabili decât ei. Drepturile omului și drepturile copilului se referă la acele aspecte de care avem nevoie pentru a trăi în siguranță, a fi sănătoși și a ajunge la potențialul nostru maxim de dezvoltare, nu sunt dorințe sau ceea ce vrem, ci rolul lor este să ne asigurăm că ne tratăm unii pe alții corect și adecvat. Dacă le oferim copiilor noștri un model de consecvență (în care menținem ceea ce spunem), de încredere (nu mințim niciodată), de onestitate (cu sine, cu el și cu alții) și integritate (ceea ce fac, spun și simt sunt aliniate), atunci autoritatea vine singură. Nu este o autoritate impusă, ci percepută: vor crede în noi, opinia noastră va fi luată în considerare, îi putem influența și convinge. Fără a impune.

În concluzie, de aceste drepturi trebuie să se bucure toți copiii, de toate rasele, indiferent de limba vorbită, de naționalitatea lor, de cultura sau religia din care fac parte. Nu contează dacă au sau nu o dizabilitate, ce opinii au sau exprimă, din ce familie fac parte, sau unde locuiesc. Nu contează nici dacă sunt băieți sau fete, ori dacă sunt bogați sau săraci. Toți copiii au drepturi!

Bibliografie:

Balahur Doina, "Protecția drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale", Ed. Al Beck, București, 2001;
Salavastru, D., "Violența în mediul școlar", în Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), "Violența – Aspecte psihosociale", Editura Polirom, Iași, 2003;

<http://www.scritube.com/sociologie/asistență-socială>.

DREPTURILE COPILULUI ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI

Prof. Ginavar Ileana- Cerasela

Prof. Dima Daniela

Școala Gimnazială „Marin Preda”

Copilăria este un tărâm magic. Nu știm unde și când începe și nu știm unde și când se termină. Copilăria este singurul moment al vieții în care trăim totul cu maximă intensitate, în care râdem și plângem în aceeași zi, în care ne supărăm și iertăm în câteva secunde, în care suntem singuri și totodată cu toată lumea. Ne trezim doar că nu mai suntem copii, că am ieșit din copilărie, uneori fără să o fi trăit pe deplin.

Copilăria este o lume fermecată, duioasă, dulce, lină, în care orice se poate întâmpla. Absolut orice!

Copilul, ca oricare alt om, este o ființă umană rațională și sensibilă. Dar spre deosebire de restul oamenilor, copilul este extrem de vulnerabil, fiind aproape în totalitate lipsit de apărare. Din acest motiv, oamenii au convenit, prin Convenția ONU, adoptată la 20 noiembrie 1989, să le ofere un statut special, prin care să-i protejeze și să le asigure condițiile optime de trai și dezvoltare. Aceste reguli sunt numite „Drepturile copilului”.

Inițierea copiilor în spiritul valorilor democratice și al drepturilor omului constituie unul din fundamentale educației, începând cu cea mai fragedă vârstă.

Prin sintagma „drepturile omului” se înțelege, în general, raportarea la drepturile legate de natura noastră, fara de care nu am ști să trăim ca ființe umane. Drepturile omului ne permit să dezvoltăm și să folosim din plin calitățile noastre umane, inteligența, talentele, conștiința noastră și să răspundem nevoilor noastre spirituale și de altă natură.

Declarația Universală a Drepturilor Omului prevede că: „educația trebuie să vizeze înflorirea personalității umane și întărirea respectării drepturilor și libertăților omului”.

În educația preșcolară, cunoașterea drepturilor copilului vizează stimularea unui sentiment de încredere și de toleranță față de aproape. Prin diferite activități, copiii învață să se exprime, să comunice și să iubească.

Dreptul și accesul la educație, constituie un rol primordial pe care învățământul trebuie să-l acorde copiilor. Educația nu contribuie numai la dezvoltarea copilului, ci îl pregătește în mod egal și pentru viața de adult.

Copiii au dreptul să aibă opinii proprii, care se formează pe baza informațiilor de care dispun, deci au dreptul la informație (TV, radio, ziare/ reviste, cărți etc), aprecierea culturii proprii, fără a ignora pe cea a altor popoare. Jocul, povestirile, muzica, arta, sărbătorile, costumele populare și chiar alimentația - toate fac parte din obiceiurile culturale ale unui popor.

Printr-o paletă largă de activități (jocuri, povestiri, convorbiri, poezii, studii de caz, întâlniri cu diferite personalități), copiii trebuie inițiați în drepturile și îndatoririle lor având posibilitatea să împărtășească și altora din experiența lor. Astfel, vor înțelege că identitățile culturale trebuie să facă parte integrantă din sistemul educativ, că trebuie să se respecte reciproc, să devină mai sensibili, mai buni.

Considerăm că este necesară o formare a copiilor și chiar a părinților, în spiritul valorilor democratice și al drepturilor copilului, care să-i ajute să înțeleagă că au dreptul la cetățenie, familie, educație, îngrijire medicală, că pot să-și exprime păreri proprii, că pot lua atitudine împotriva unor abuzuri sau agresiuni neplăcute provocate de unii adulți asupra copiilor sau pot cere ajutor și protecție. Nivelul scăzut de educație, sărăcia, lipsa de informații cu privire la drepturile copilului, protecția copilului și metodele alternative de creștere și educare a copiilor – sunt doar câțiva dintre factorii de risc pentru apariția de comportamente cu impact negativ asupra dezvoltării copiilor, comportamente ce reprezintă grave încălcări ale prevederilor Convenției Drepturilor Copilului.

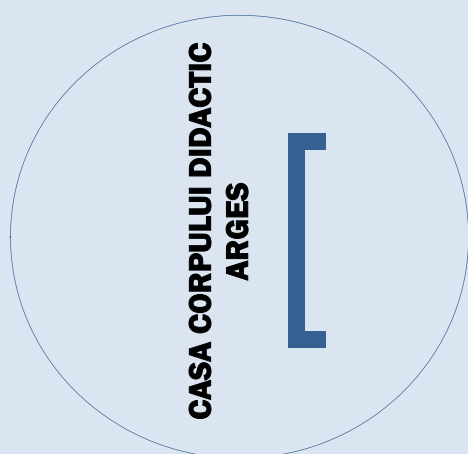
Expunerea copiilor la violență în propriile familii, în mod regulat, prin asistarea la conflicte violente și certuri între părinți, încalcă reglementările în vigoare cu privire la protecția copilului și pot afecta în mod grav bunăstarea acestuia, dezvoltarea personală și interacțiunea socială în copilărie și în viața de adult. În ciuda interzicerii prin lege încă din 2004 a oricărei forme de violență asupra copiilor în familie, părinții nu doar că încă utilizează pedeapsa corporală în practica educațională de zi cu zi, dar un procent semnificativ dintre ei apreciază pozitiv bătaia ca mijloc de educație a copilului. Convingerea că prin pedepsire copiii vor învăța cele mai importante lecții este extrem de răspândită în rândul părinților. Cu toate acestea, ceea ce copiii învață este total diferit de ceea ce încearcă părinții să îi învețe.

Prin campaniile desfășurate, Salvați Copiii urmărește conștientizarea violenței împotriva copiilor din societatea românească, generarea unei schimbări de atitudine față de această violență, precum și generarea unei schimbări de paradigmă în educația copiilor, prin înlocuirea practicilor violente cu metode educaționale pozitive, respectarea copilului în locul umilirii lui, renunțarea la indiferență și acceptare față de violența împotriva copiilor.

A fi părinte poate fi un lucru edificator, plin de satisfacții și împliniri. Poate fi și un rol solicitant, frustrant și epuizant. Părinții joacă rolul important al creșterii generației viitoare, totuși, oamenii își încep cariera lor de părinți cu foarte puțină pregătire, și trebuie să învețe din încercări și greșeli. Provocarea pentru toți părinții o reprezintă creșterea unor copii sănătoși, bine adaptați, într-un mediu predictibil, plin de iubire. Nu exista o singură cale de a fi părinte sau de a îngriji copiii. Depinde de fiecare dintre noi ce valori și aptitudini dorim să dezvoltăm la copiii noștri, și cum îi învățăm. De asemenea, trebuie să ne dezvoltăm propria metodă de a gestiona comportamentul nedorit. Exemplul personal este cheia modelării comportamentului copilului, iar dragostea necondiționată, pe care copilul o va simți în atitudinea noastră (părinți sau educatori), în tonul vocii și în căldura ochilor noștri, va fi ingredientul magic.

Bibliografie:

- Smaranda Maria Cioflica, Viorica Preda, „Drepturile copiilor pe intelesul lor”, Editura Tehno Art”, Petrosani 2015;
- M. Balica, „Perspective asupra dimensiunii de gen în educație”, Institutul de Științele Educației, Unicef București 2004;
- Ferrol G.; Neculau A., „Violența. Aspecte psihosociale”, Editura Polirom, Iași, 2003.

DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI

Prof. înv. preșc. Marin Cerasela
Prof. înv. preșc. Radu Irina
G.P.P. „Floare de colț” Pitești

Drepturile omului și drepturile copilului se referă la acele aspecte de care avem nevoie pentru a trăi în siguranță, a fi sănătoși și a ajunge la potențialul nostru maxim de dezvoltare. Drepturile nu sunt dorințe sau ceea ce vrem, ci rolul lor este să ne asigurăm că ne tratăm unii pe alții corect și adecvat. România a fost printre primele state care au ratificat Convenția ONU, în anul imediat următor adoptării sale în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990. În anul 2004, a fost adoptată și o lege specială pentru protecția și promovarea drepturilor copilului (Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

Drepturile copilului pot fi grupate în trei categorii:

Dreptul de protecție, care se referă la protecția împotriva oricărei forme de abuz fizic sau emoțional, precum și oricărei forme de exploatare;

Dreptul de dezvoltare, se referă la disponibilitatea și accesul la toate tipurile de servicii de bază, precum educația și serviciile medicale;

Dreptul de participare, se referă la dreptul copilului de a fi implicat în deciziile care îl privesc.

Drepturile și responsabilitățile copiilor sunt: dreptul să fie ascultați...și au responsabilitatea să îi asculte pe ceilalți (sensul de a fi auzit, de a-și face cunoscute gândurile, sentimentele, părerile, opiniile, nu cu sens de obediență), dreptul la îngrijirea medicală corespunzătoare... și au responsabilitatea să aibă grijă de ei înșiși, dreptul la o bună educație...și au responsabilitatea să învețe și să-și respecte educatorii (învățătorii, profesorii, toți cei care îi educă), dreptul să fie iubiți și protejați de rău...și au responsabilitatea să arate iubire și respect, la rândul lor, dreptul la îngrijire specială pentru nevoi speciale...și au responsabilitatea față de ei înșiși de a-și dezvolta potențialul cât de bine pot, dreptul la o casă sigură și confortabilă...și au responsabilitatea să participe la păstrarea curățeniei și îngrijirii ei, dreptul să greșească...și au responsabilitatea să învețe din greșelile făcute, dreptul să fie hrăniți adecvat...și au responsabilitatea să nu risipească hrana fără rost, dreptul de a fi protejați împotriva oricărei forme de intimidare verbal sau fizică, împotriva oricărui abuz sau forme de exploatare dar și reponsabilitatea de a nu intimida, abuza sau teroriza pe ceilalți. Un rol important în protejarea copiilor împotriva violenței în protecția și promovarea drepturilor copiilor îl au: familia școala, comunitățile și autoritățile publice locale, statul.

Violența amenință nu doar șansele de supraviețuire și sănătatea copiilor, ci și bunăstarea lor emoțională și viitoarele perspective. Actele de violență la care un copil este supus sau martor la o vârstă fragedă, atunci când creierul și corpul se află la o etapă importantă a dezvoltării, pot provoca daune pe tot parcursul vieții. Acestea afectează sănătatea fizică și mintală a copiilor, le compromit capacitatea de a învăța și a socializa, și le subminează dezvoltarea ca adulți funcționali și părinți buni mai târziu în viață.

Toți copiii au dreptul să fie protejați împotriva violenței provocate de către oricine din viața lor – părinți, profesori, prieteni, iubiți sau străini. Toate formele devolență față de copii sunt dăunătoare, indiferent de natura sau gravitatea actului.

Dincolo de suferința și durerea inutilă pe care o provoacă, violența subminează sentimentul propriei valori și împiedică dezvoltarea copiilor. Cu toate acestea, violența asupra copiilor este adesea justificată ca fiind necesară sau inevitabilă. Aceasta poate fi acceptată tacit din cauza legăturii de familiaritate cu agresorii, sau poate fi minimizată ca fiind neimportantă.

Violența poate fi dată uitării sau neraportată din cauza rușinii sau fricii de represalii. Sunt necesare și servicii sociale mai bune pentru a satisface diversele necesități ale copiilor. Acestea ar trebui să includă o gamă de opțiuni în sectoare diferite – de la abordarea atentă a copilului victimă a abuzului de către sistemul de aplicare al legii și cel al justiției, la sprijinul fizic și psihologic oferit de sistemul de sănătate și cel social.

Există mai multe forme ale violenței. Unele sunt mai vizibile și mai ușor de recunoscut, altele sunt mai subtile și mai „viciene”, fapt ce le face mai greu de recunoscut. Există episoade izolate, dar și comportamente violente de lungă durată.

Violența fizică, sub formă de lovituri, bătăi, zgârieturi, arsuri;

Violența psihologică, precum umilirea, înjosirea, hărțuirea etc.;

Violența emoțională, inclusiv izolarea și respingerea;

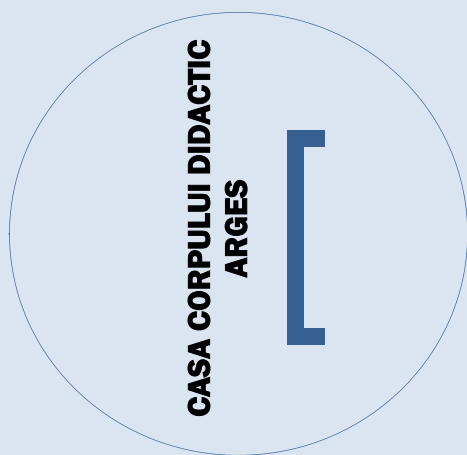
Violența verbală, atunci când se adresează insulte sau amenințări;

Neglijarea este o formă de violență și o întâlnim atunci când copilul nu este îngrijit așa cum trebuie; Bullying-ul este tot o formă de violență.

Așadar, drepturile trebuie să se bucure toți copiii, de toate rasele, indiferent de limba vorbită, de naționalitatea lor, de cultura sau religia din care fac parte. Nu contează dacă au sau nu o dizabilitate, ce opinii au sau exprimă, din ce familie fac parte, sau unde locuiesc. Nu contează nici dacă sunt băieți sau fete, ori dacă sunt bogați sau săraci. Toți copiii au drepturi!

Bibliografie:

1. Vrașmaș, E.A., (2002) Consilierea și educația părinților, București: Editura Aramis.
2. Băran – Pescaru, A., (2004) Parteneriat în educație, București: Editura Aramis Print.

DREPTURILE COPILULUI

Prof. înv. preșc. Iancu Aurelia
Prof. înv. preșc. Oprea Adriana
G.P.P. “Floare de Colt”, Pitești

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind “secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

Dreptul la familie este unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului. Pentru majoritatea dintre ei, ne-am bucura dacă am putea spune vreodată că pentru toți, familia este locul protector în care se nasc, care le asigură existența și afecțiunea de care au nevoie pentru a supraviețui, a crește, a-și dezvolta personalitatea. Ce este familia? Sunt multe răspunsuri posibile, dar din punctul de vedere al Convenției, familia reprezintă un

grup de persoane legate între ele prin rudenie, prin căsătorie, prin descendență sau adopție, prin interese comune. Oricum ar fi, extinsă, primară, mono-parentală, familia are drepturi și obligații în creșterea și educarea copilului. Acei copii, care din diferite motive au fost adoptați, se bucură de aceleași drepturi, iar familia adoptivă are aceleași responsabilități ca și familiile biologice. Există însă și copii fără familie, fie ca au fost abandonați sau au părăsit familia care nu le oferea sprijinși afecțiune. Comunitatea locală și statul sunt obligate să ofere sprijin acestor copii, și să le găsească o familie. Familia are rolul de a asigura copilului mediul potrivit de viață, afecțiune, dragoste, siguranță, să reprezinte modelul de viață pe care copilul începe să și-l însușească.

Următorul drept important în viața copilului este cel la educație. Mediul familial, afecțiunea și grija acestuia constituie prima școală pentru copil. Apoi grupul de prieteni, comunitatea, societatea contribuie la transmiterea de informații, de cunoștințe, de atitudini și comportamente. Acestea oferă copilului un suport practic în fața problemelor zilnice, însă sunt insuficiente viitorului adult. Școala, instituție specializată în educație, preia și continuă educația începută în familie. Copilul primește informații în funcție de vârsta sa și de capacitățile ce trebuie formate. Învăță să comunice cu ceilalți, descoperă lumea cu realitățile ei complexe și în continuă schimbare. Învăță să-și folosească cunoștințele, să pună probleme, să rezolve probleme, să devină o ființă independentă și creatoare. Statul este obligat să asigure exercitarea acestui drept pe baza egalității de șanse pentru toți copiii.

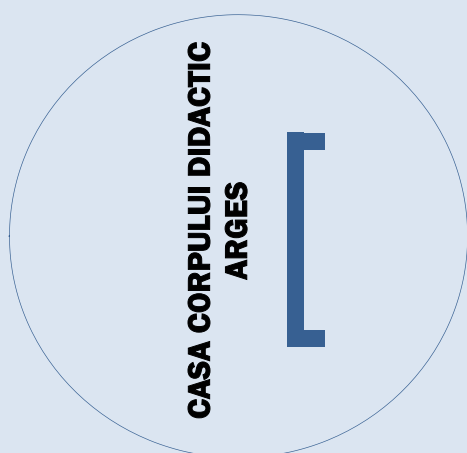
Deciziile copilului trebuie analizate și luate în considerare în funcție de vârsta și nivelul lui de maturitate. Această prevedere trebuie respectată în toate mediile în care se dezvoltă copilul: familie, școală, comunitate. Dreptul este valabil pentru orice copil, fără nici o restricție de vârstă. Familia și școala au un rol important în pregătirea copiilor pentru a-și exprima liber opinia. Părinții și profesorii trebuie să-i trateze pe copii ca pe un partener real și nu ca pe un beneficiar static al îngrijirilor sau eforturilor educative. Copilului trebuie să i se ofere informații, dar și învățat să le caute singur. Copilul are dreptul să știe, dar adultul trebuie să-l ajute să-și dezvolte propria gândire, să învețe să gândească singur. De asemenea, el trebuie învățat să se apere de efectul negativ al informației, să o selecteze. Dacă sunt ajutați, copiii se vor dezvolta armonios, vor învăța să se autoevalueze obiectiv, să-și asume responsabilități.

De aceea ultimul drept ce îl vom discuta va fi cel de protejare împotriva oricărei forme de abuz și violență. Abuzul este o manifestare a violenței față de copil, profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adult și copil, provocând intenționat afectarea fizică și/sau psihică a acestuia. Abuzul poate lua diverse forme: abuz fizic, emoțional sau sexual, însă nu se poate realiza o delimitare precisă între ele, deoarece se întrepătrund. Efectele abuzului sunt profunde și au reverberații de-alungul întregii vieți. Comportamentul de tip abuziv se bazează pe de cele mai multe ori pe o formă de educație moștenită, preluată de la părinții noștri, uitând de ce e bine și ce e rău pentru copil. Pedepsa corporală aplicată copiilor încalcă dreptul fundamental la demnitate și integritate fizică afectând evoluția armonioasă a copilului. Copilul este o

persoană și învață mai bine din îndrumări și încurajări decât din pedepse. De asemenea, să nu uităm ca principala formă de învățare a copilului la început este imitația, așa că să nu pedepsim copiii pentru propriile noastre defecte. Dacă veți vedea un copil bătând o păpușă întrebați-vă dacă nu noi am generat acest comportament, sau alți adulți din jurul lui, înainte a-l pedepsi.

Bibliografie:

- Convenția cu privire la Drepturile Copilului, Salvați Copiii, București, 2004;
- Drepturile Copilului, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului "Drepturile copilului", desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării;
- Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

CUNOAȘTE-ȚI DREPTURILE, COPILE!

Prof. Chistol Maria Mihaela
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești

Drepturile copilului sunt reglementate de Convenția asupra Drepturilor Copilului adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989. La documentul respectiv, care cuprinde 54 de articole, a aderat și România prin adoptarea legii 18 din 27 septembrie 1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului (publicată în Monitorul Oficial, numărul 109 din 28 septembrie 1990).

Actul adoptat de către O.N.U. definește drepturile și principiile dezvoltării normale ale unui copil și a fost ratificat de către 196 de state membre ale organizației, cu excepția S.U.A. Prin ratificarea convenției, fiecare țară în parte se obligă să aplice integral și corespunzător standardele juridice în domeniul promovării și protecției drepturilor copilului.

Conform documentului asumat și de către autoritățile române, copiii au drepturi oriunde s-ar afla: acasă la părinții naturali, în familii substitutive, în instituții de îngrijire sau la școală. Părinții și familiile, grupurile profesionale care lucrează cu copiii, dar și orice cetățean responsabil ar trebui să știe de existența acestor drepturi. Polițiștii și judecătorii sunt cei care au sarcina să aplice legea, dar toată lumea (în special cine lucrează cu copiii) are obligația să raporteze cazuri de abuz sau neglijență îndreptate asupra copiilor. Autoritățile publice locale și centrale au obligația de a garanta și promova drepturile copilului, definit drept ființă umană având vârsta de sub 18 ani.

Copilul se inregistreaza imediat dupa nasterea si are, prin nastere, dreptul la un nume, dreptul de a dobandi o cetatenie, si pe masura posibilului, dreptul de a-si cunoaste parintii, si de a fi ingrijit de acestia.

Orice copil are dreptul de a-și cunoaște ambii părinți și dreptul de a crește într-un mediu familial sigur. Copilul are dreptul să trăiască și să crească într-o familie, pe cât este posibil acest lucru; să-și cunoască părinții, să se bucure de grija acestora; să locuiască împreună cu ei, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar intereselor sale, să crească alături de părinții săi, să fie crescut într-o atmosferă de afecțiune și de securitate materială și morală, să beneficieze de o alimentație corespunzătoare. În absența părinților, în cazul de decădere din drepturile părintești, precum și în alte cazuri de pierdere a îngrijirii părintești, dreptul copilului de a crește într-o familie este realizat prin tutelă și curatelă.

Statul român garanteaza accesul obligatoriu si gratuit la educatie pentru toti copiii, fără discriminare. Parintii au obligatia de a-și inscrie copiii la scoala si de a se asigura ca acestia nu lipsesc de la cursuri. Copilul este liber sa primeasca si sa dea mai departe orice informatie care corespunde interesului lui. Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, păcii și toleranței.

Parintii sau persoanele care au copii in ingrijire sunt obligati sa ofere informatii, sfaturi si explicatii copiilor si sa le permita sa isi exprime propriile idei si pareri. Copiii sunt liberi să-și practice propria religie.

Copiii reprezintă viitorul unei societăți, motiv pentru care, autoritățile statale au obligația de a-i ajuta să-și însușească principiile democratice fundamentale, astfel încât să-i pregătească pentru a deveni niște cetățeni responsabili.

BIBLIOGRAFIE

- Adrian Bulgaru (coord.) Eugen Stoica Maria-Dorina Stoica Anca Moț, *Drepturile copilului : dreptul la educație / Institutul Român pentru Drepturile Omului*. - București : Editura I.R.D.O., 2019 .
- Organizația Salvați Copii România, *Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului*, pe <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/drepturile-copilului/> *conventia-onu-cu-privire-la-drepturile-copilului*

EMPATIA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof. înv. preșcolar Dinescu Ramona
G.P.P. „Pui de Lei ” Pitești

În ultima perioadă întâlnim tot mai multe cazuri de violență verbală și fizică în rândul elevilor și liceenilor în școlile din România. Ne întrebăm cum s-a ajuns în asemenea situații și, mai ales, ce putem face pentru a stopa aceste comportamente total nepotrivite. Unii ar spune că totul pornește de acasă, alții că și unitățile de învățământ au o vină în tot ceea ce se întâmplă, dar cert este că toți suntem implicați și trebuie să ne unim forțele pentru a combate violența în școlile din țara noastră. Un prim pas ar fi acela că la vârsta preșcolară se pun bazele dezvoltării emoționale, a inteligenței emoționale a adultului de mai târziu. La ora actuală, în grădinițe, doamnele desfășoară diverse activități pe teme legate de emoții, recunoașterea acestora, de ce trebuie să învățăm să le recunoaștem, dar mai ales să știm să le gestionăm.

Empatia stă la baza dezvoltării inteligenței emoționale, cea care ne ajută să înțelegem și să gestionăm mult mai bine situațiile de criză pe parcursul vieții noastre și nu numai. Un copil empatic este cel care va înțelege ceea ce simte cel de lângă el, va rezona cu emoțiile celui de lângă el, astfel încât va avea capacitatea de a se putea „pune în pantofii celui alt”. Pe lângă influențele pe care mediul din familie îl are asupra copilului, un rol important îl are, de asemenea, în acest sens și mediul educațional.

Se știe că preșcolarul învață și prin imitație, deci, puterea exemplului își spune cuvântul. Relațiile dintre părinți, dintre educatoare și părinți, dintre cadrele didactice, nedidactice și auxiliare din grădiniță pot fi un exemplu de „Așa da!” sau „Așa nu!” pentru cei mici. Cu alte cuvinte, tot ce se întâmplă în jurul copilului poate fi un reper în dezvoltarea emoțională a acestuia. Atitudinea adulților din jur, tonul și modul în care își vorbesc, felul în care acționează în diferite situații influențează dezvoltarea emoțională a copiilor.

Pe lângă toate acestea, activitățile din grădiniță au un aport important în bagajul emoțional pozitiv pe care cei mici îl acumulează pe perioada preșcolară. Exemplele sunt numeroase în acest sens: discuții libere, jocuri, povești, poezii, cântece, activități cu părinții, dramatizări, desene, vizionări de filme educative, participarea la diverse acțiuni de voluntariat etc.

În primul rând, preșcolarii trebuie să se familiarizeze cu emoțiile, cu recunoașterea expresiilor faciale produse de anumite emoții, de stările generale pe care le pot produce anumite trăiri, ca mai apoi, să poată achiziționa abilități de o bună gestionare a acestora.

Jocuri de genul „Roata emoțiilor”, „Recunoaște emoția”, „Cubul emoțiilor” se pot desfășura cu precădere la grupa mijlocie, pentru că la grupa mică preșcolarii sunt încă în etapa de acomodare la grădiniță cu tot ceea ce se întâmplă în jurul lor. Bineînțeles, că la grupa mică se pot spune povești, se pot viziona diverse filme educative pe înțelesul lor, se pot desfășura jocuri de rol. La grupa mare, pe lângă poveștile clasice „Rățușca cea urâtă”, „Povestea ursului cafeniu”, își fac loc, ușor, ușor, povești care abordează subiecte noi, atât de necesare în dezvoltarea emoțională a preșcolarilor, spre exemplu : „Emoțiile Sarei”, „Tachinarea nu e mereu amuzantă”, „Mati și căpitanul încredere” etc. Jocuri de genul „Cum e să te pui în pantofii celuiilalt”, „Ce ție nu îți place, altuia nu face!”, „Așa da, Așa nu!” etc se pot desfășura cu succes la grupa mare.

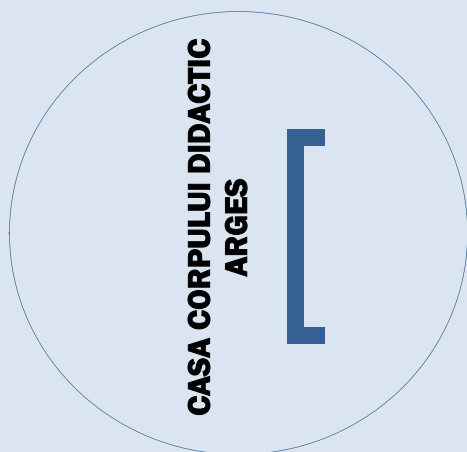
Știm că digitalizarea din ultima perioadă ne-a acaparat pe toți, dar mai ales pe cei mici și noi trebuie să ne adaptăm noilor situații. Utilizăm în activitățile didactice diverse accesorii IT, însă cu măsură, astfel încât cei mici să înțeleagă importanța echilibrului în tot ceea ce facem în viață. Vizionăm filmulețe educative, chiar filme animate pe diverse teme de actualitate, printre acestea se află preferatele mele: „Întors pe dos!” (este vorba despre emoții), „Elefantul magicianului” (este vorba despre ideea de credință, dacă crezi cu adevărat în ceva, poți să reușești), „Coco” (este vorba despre iubire, empatie, familie). În astfel de momente, atenția preșcolarilor este captată la maxim și astfel, putem avea convorbiri interesante pe baza celor vizionate.

Implicarea preșcolarilor și a părinților în activitățile de voluntariat de-a lungul anilor petrecuți la grădiniță joacă un rol esențial în dezvoltarea empatiei la vârsta preșcolară. „Cutia cu pantofi” din preajma sărbătorilor de iarnă este doar un exemplu de acțiune de voluntariat în grădiniță. Acțiuni de voluntariat am desfășurat, spre exemplu, și la spitale de oncologie pentru copii, orfeline și case de bătrâni. De asemenea, am făcut donații împreună cu preșcolarii și părinții acestora și către adăposturile de animale, fiind bine știută afinitatea celor mici pentru animăluțe.

Activitățile desfășurate în grădiniță sunt numeroase în vederea dezvoltării empatiei la preșcolari, și nu numai. Dezvoltarea emoțională a preșcolarilor este foarte importantă și de aceea trebuie tratată cu foarte multă seriozitate și responsabilitate de noi, adulții.

BIBLIOGRAFIE:

- Gherghinescu R., (2001), *Anotimpurile empatiei: studii de psihologie social cognitiv*, București, Editura Atos;
- Florescu, P. (2004), *Călătorie în țara Desenelor*, Editura Solness, Timișoara;
- Bourbeau L., (2023), *Despre relațiile dintre părinți și copii*, Ed. Ascendent;
- Mocanu I.A., (2023), *Vreau să te cunoști*, Ed. Universitară.

FORME ALE VIOLENȚEI, LA COPILUL MIC

Prof. Alina Mihaela Oncioiu
G.P.P „Pui de Lei” Pitești

A bordarea copilului ca o persoană cu drepturi egale, cu capacitatea de a avea opinii și de a și le exprima este calea cea mai sigură către dezvoltarea optimă, plină a copilului, din punct de vedere fizic, mental, emoțional. În același timp, este și cea mai dificilă și de durată abordare pentru ca lupta împotriva unor convingeri și obiceiuri cu care părinții înșiși au crescut și care au devenit pentru ei a doua natură. O înțelegere empatică a pedepselor fizice și psihologice aplicate copiilor este primul pas important în eradicarea acestor practici. Dacă părinții (și totii cei care lucrează cu copii) nu simt problema – prin înțelegerea consecințelor în cunoașterea durerii provocate de orice formă de violență – nu o vor putea elimina din viața personală și nu pot acționa împotriva sa în viața profesională.

Schimbarea atitudinilor sociale se produce la nivel personal.

Neglijarea este o formă non-fizică a violenței și reprezintă incapacitatea sau refuzul adultului de a asigura dezvoltarea copilului în toate aspectele vieții sale. Ea poate fi de mai multe feluri:

- alimentară – copilul nu este hrănit corespunzător nevoilor sale (hrana nepotrivită sau administrată necorespunzător; privare de hrană etc);
- vestimentară – copilul nu are haine, sau este îmbrăcat nepotrivit și murdar;
- neglijarea igienei – lipsa igienei corporale, mirosuri respingătoare, paraziti;
- medicală – când părinții nu se îngrijesc de sănătatea copilului și de efectuarea controalelor medicale de rutină;
- neglijarea educațională – neînscriserea copilului la grădiniță/scoală, lipsa preocupării părinților pentru stimularea intelectuală a copilului, inconsecvența sistemului de pedepse și recompense, lipsa de urmărire a progreselor școlare;
- neglijarea emoțională – poate cea mai frecventă și cea mai insidioasă formă de neglijare – lipsa atenției din partea adultului pentru copil, lipsa contactelor fizice, a semnelor de afecțiune, a cuvintelor de apreciere;

Ce consecințe are neglijarea pentru copil? Neglijarea afectează negativ atât dezvoltarea fizică a copilului, cât și pe cea psihologică.

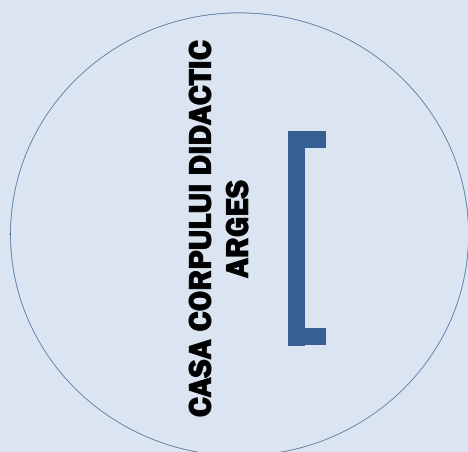
Palma la funduleț este una dintre cele mai controversate și dezbătute metode de disciplinare a copilului. Există o tabără care spune un "nu" hotărât oricărei forme de violență sau agresivitate asupra copilului, o alta care consideră că "bătaia este ruptă din rai" și o alta de mijloc care merge pe premisa că din cand în când o palmuță la funduleț nu strică. Este sau nu eficientă această metodă?

De ce apelează părinții la palmă ca metodă de disciplinare?

Deși majoritatea oamenilor susțin că a lovi o persoană este greșit și de neacceptat, nu au aceeași părere când vine vorba de câte o palmuță aplicată uneori propriului lor copil. Pălmuirea este încă acceptată ca formă de disciplinare a copiilor. Părinții apelează la ea deoarece consideră că o palmă la fund îi determină pe copii să înceteze în a face anumite lucruri interzise sau în a corecta anumite forme de comportament nepotrivit. În timp ce aplicarea unei palme la fundulețul copiilor poate elibera părintele de anumite frustrări sau de un exces de stres acumulat și calmează copilul pe termen scurt, specialistii susțin că aceasta este una dintre cele mai puțin eficiente metode de a disciplina copilul.

Un mediu familial sigur și relaxant este cel în care:

- riscul de accidente domestice este minim;
- copilul poate explora, experimenta și dezvolta noi abilități;
- părintele are posibilitatea de monitorizare a comportamentului copilului (știe unde este și ce face);
- relația de cuplu a părinților este armonioasă.

DREPTURILE COPILULUI-COMBATEREA VIOLENȚEI

Prof. Marin Maria Magdalena

Prof. Nicolae Maria

G.P.P., „Micul Prinț”, Pitești

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind “secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

A existat o unanimă recunoaștere a nevoii speciale de protecție a copilului datorită vulnerabilității sale în raport cu societatea. Vulnerabilitatea a fost interpretată prioritar în legătură cu anumite incapacități, prin urmare copilul a fost mai curând tratat ca obiect al actelor de caritate decât ca o ființă umană individuală, cu

propriile sale drepturi. Elaborarea deciziilor cu privire la copil a avut loc de cele mai multe ori în absența copilului.

Drepturile copilului sunt un set de principii universale și norme juridice care protejează interesele și bunăstarea copiilor. Ele sunt recunoscute și garantate de Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a ONU în 1989¹. Convenția prevede că fiecare copil are dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare, la protecție împotriva violenței, abuzului și neglijării, la participare la viața socială, culturală și civică, la educație, sănătate și asistență socială, și la respectarea identității și demnității sale.

Cu siguranță, drepturile copilului sunt un subiect important și necesar de discutat. În ceea ce privește combaterea violenței împotriva copiilor, UNICEF are un program dedicat acestei probleme. Acesta se concentrează pe trei domenii principale: păstrarea familiilor împreună, accesul la justiție și prevenirea violenței împotriva copiilor. Violența împotriva copiilor acasă este o normă socială, nefiind combătută chiar și atunci când are loc în public. În timp ce puțini părinți consideră că violența poate fi aplicată pentru educarea copilului, aproape jumătate încă mai cred că bătaia este o formă acceptabilă de disciplină, iar 16% dintre părinți recunosc că și-au bătut copilul mai mic de un an. Sărăcia și nivelul scăzut de trai, consumul de alcool și migrația părinților cu copii lăsați singuri acasă sporesc riscul neglijării, abuzării sau exploatării copiilor.

Conform articolului 19 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului, toți copiii au dreptul de a fi protejați împotriva oricăror forme de violență. Întrucât acest drept fundamental este consacrat în dreptul internațional, organizațiile interguvernamentale trebuie să depună eforturi pentru a asigura o copilărie fără violență până la obținerea unei aplicări universale a acestui drept.

Violența împotriva copiilor este orice formă de tratament dur sau dăunător, fizic, psihologic, sexual sau emoțional, care afectează dezvoltarea și bunăstarea copiilor. Violența poate avea loc în diferite contexte, cum ar fi familia, școala, comunitatea, instituțiile, mediul online sau sistemul judiciar. Violența poate avea consecințe grave pe termen lung asupra sănătății fizice și mentale a copiilor, asupra capacității lor de a învăța și de a se integra în societate, și asupra dezvoltării lor ca adulți responsabili și părinți afectuoși.

Prevenirea violenței împotriva copiilor în școli este o problemă complexă și necesită o abordare integrată. În primul rând, este important să se creeze un mediu sigur și sănătos în școli, care să promoveze respectul și toleranța. În acest sens, se pot lua următoarele măsuri:

Dezvoltarea unor politici și proceduri clare pentru prevenirea și gestionarea violenței în școli.

Crearea unui cadru legal care să protejeze drepturile copiilor și să pedepsească agresorii.

Formarea cadrelor didactice și a personalului școlar în domeniul prevenirii și gestionării violenței.

Promovarea valorilor de respect, toleranță și non-discriminare prin intermediul programelor educaționale.

Implicarea părinților și a comunității în prevenirea și gestionarea violenței în școli.

De asemenea, este important să se ofere sprijin psihologic și social victimelor violenței, precum și să se ofere servicii de consiliere și terapie pentru agresori. În acest fel, se poate preveni recidiva și se poate ajuta la reintegrarea socială a acestora.

Dezvoltarea unor programe educaționale care să promoveze valorile de respect, toleranță și non-discriminare.

Crearea unor grupuri de suport pentru copiii care au fost victime ale violenței.

Promovarea unor modele pozitive de comportament și de relaționare în familie și în comunitate.

Dezvoltarea unor programe de consiliere și terapie pentru agresori.

Crearea unor mecanisme de raportare a cazurilor de violență împotriva copiilor și de protecție a victimelor.

Aceste măsuri pot contribui la crearea unui mediu sigur și sănătos pentru copii, care să le permită să se dezvolte armonios și să își atingă potențialul maxim.

Implicarea comunității este esențială în prevenirea violenței împotriva copiilor. Iată câteva exemple de măsuri care pot fi luate la nivel comunitar:

Organizarea de campanii de conștientizare și informare a publicului cu privire la drepturile copilului și la impactul negativ al violenței asupra copiilor.

Crearea unor grupuri de sprijin pentru copiii care au fost victime ale violenței, precum și pentru familiile acestora.

Promovarea unor modele pozitive de comportament și de relaționare în familie și în comunitate.

Implicarea comunității în dezvoltarea și implementarea politicilor și programelor de prevenire a violenței împotriva copiilor.

Crearea unor mecanisme de raportare a cazurilor de violență împotriva copiilor și de protecție a victimelor.

Există multe organizații care se ocupă de drepturile copilului la nivel internațional și național. Iată câteva dintre cele mai importante:

UNICEF - Fondul Națiunilor Unite pentru Copii este o organizație interguvernamentală care lucrează în peste 190 de țări și teritorii pentru a proteja drepturile copilului și a îmbunătăți viața acestora .

Save the Children - Această organizație non-guvernamentală lucrează în peste 100 de țări pentru a proteja drepturile copilului și a îmbunătăți viața acestora prin intermediul programelor de sănătate, educație și protecție .

World Vision - Această organizație creștină lucrează în peste 100 de țări pentru a proteja drepturile copilului și a îmbunătăți viața acestora prin intermediul programelor de sănătate, educație și dezvoltare economică .

ChildFund International - Această organizație non-guvernamentală lucrează în peste 20 de țări pentru a proteja drepturile copilului și a îmbunătăți viața acestora prin intermediul programelor de sănătate, educație și dezvoltare economică .

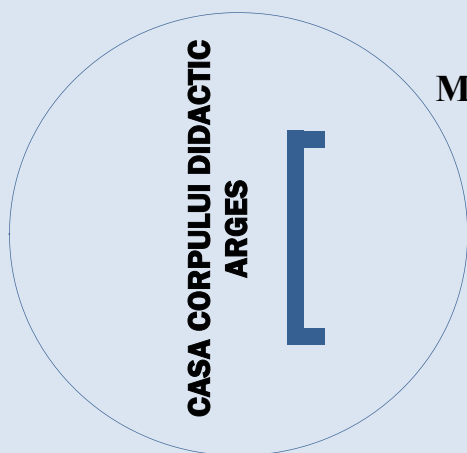
Aceste organizații sunt doar câteva dintre cele care lucrează pentru a proteja drepturile copilului la nivel global. Există multe alte organizații care se concentrează pe probleme specifice, cum ar fi combaterea traficului de copii sau protejarea drepturilor copiilor refugiați.

Bibliografie:

Convenția cu privire la Drepturile Copilului, Salvați Copiii, București, 2004 ;

Drepturile Copilului, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului "Drepturile copilului", desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării ;

Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

MĂSURI PENTRU COMBATerea VIOLENTEI ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Odroagă Ani Georgiana

Prof. Vlad Denisa Mariana

G.P.P. "Sfântul Nicolae" Câmpulung

Grădinița reprezintă un mediu instituționalizat educațional pentru copiii de vârstă preșcolară. Este acel loc special care contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a copiilor și îi pregătește pe aceștia, pentru integrarea școlară și socială. Grădinița le oferă copiilor un spațiu ambiental plăcut, primitor și relaxant, unde aceștia se vor simți ca și acasă. Principala activitate de învățare din grădiniță fiind reprezentată prin joc.

Consider că "violența" nu trebuie să existe în grădinițe și în nicio instituție educațională. Copilul stă la grădiniță doar câteva ore, petrecându-și cea mai mare parte din timp în mediul familial. Deși grădinița are o legătură permanentă de colaborare cu familia, unele cazuri de violență se pot petrece chiar în mediul familial sau pot fi imitate din surse mass media: televizor, internet, telefon, youtube, etc.

Mediul familial reprezintă, cred, cea mai importantă sursă a agresivității unora dintre copii. Știm foarte bine puterea exemplului, copilul imitându-și de cele mai multe ori părinții, frații, prietenii etc.

Mulți dintre aceștia, care prezintă un profil agresiv provin din familii dezorganizate, au experiența divorțului părinților și trăiesc în familii monoparentale. Echilibrul familial este perturbat și de criza locurilor de muncă, de șomajul ce-i atinge pe foarte mulți părinți.

Părinții sunt confrunțați cu numeroase dificultăți materiale, dar și psihologice, pentru că au sentimentul devalorizării, al eșecului. În aceste condiții, ei nu mai sunt sau sunt puțin disponibili pentru copiii lor.

Pe acest fundal apar apoi probleme familiale foarte grave care-i afectează profund pe copii: violența intrafamilială, consumul de alcool, abuzarea copilului, neglijența, la care se adaugă și importante deficiențe educaționale – lipsa de dialog, de afecțiune, inconstanța în cerințele formulate față de copil (tregeri de la o extremă la alta, de la o permisivitate exagerată la restricții foarte dure), utilizarea mijloacelor violente de sancționare a copilului pe motiv că “bataia-i ruptă din rai”.

Încă de la vârsta prescolară unii copii sunt martori ai violenței domestice (fizice, psihice) și fiind la vârsta la care își aleg și imită modelul de comportament, copilul își va însuși inconștient actele de violență ale adulților, le va reproduce în interacțiunea cu grădinița, grupul de prieteni, fiind convins că aceste atitudini sunt corecte și firești.

Dacă acasă, tatăl folosește agresivitatea verbală sau chiar și pe cea fizică, pentru a obține un lucru firesc, atunci copilului i se vor întipări în mintea sa aceste comportamente, încât le va considera normale și la rândul său le va folosi în orice mediu, chiar și la grădiniță.

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentele de acest gen pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu copii în cauza cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu grădinița va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite luarea unor măsuri extreme care să determine din partea copilului respectarea drepturilor celor din jur.

Grădinița trebuie să promoveze întotdeauna o grădiniță a prieteniei și a respectării valorilor morale atât în cadrul copiilor cât și în cadrul părinților.

În cadrul orelor de consiliere a părinților se vor aborda teme de prevenire și combatere a violenței dar și de promovare a drepturilor copiilor. Se vor realiza ca și măsuri proiecte naționale ca și proiectul „Să fim prieteni fără bullying”, dar și opționale precum: Educația pentru prevenirea violenței în grădiniță. Acestea având ca și teme:

TEMA ACTIVITĂȚII	MIJLOC DE REALIZARE
„Bunele maniere în grădiniță”	Convorbire
„Așa DA, așa NU!”	Joc didactic
„Dar pentru prietenul meu”	Desen
„Nu violența ne face mai puternici!”	Lectură după imagini
„Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!”	Poveste cu început dat
„Greșeala recunoscută este pe jumătate iertată”	Convorbire
„Spune NU violenței”	Pictură

„Fapte bune”

Memorizare

La nivelul grădiniței este indicată elaborarea unui regulament intern. Alături de director, personalul unității, părinții și copii fiind cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi lesne înțelese și respectate.

În condițiile în care situațiile de violență nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul, medicul, reprezentanți ai poliției, pompierilor, primăriei, etc).

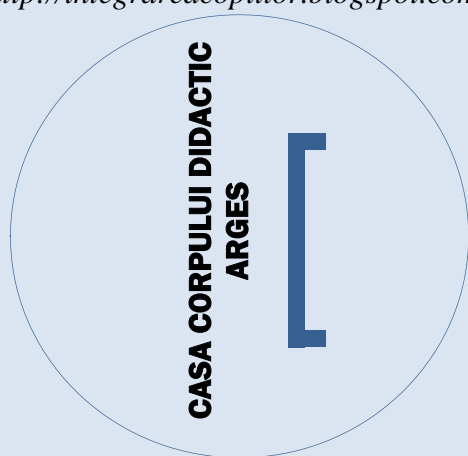
Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor atât în mediul familial cât și în cel educațional prin explicarea urmărilor acestora.

Înființarea în cadrul grădiniței a unui centru de consultanță cu părinții și copii, unde să se poată depista, mediatiza și dezbate acte de violență.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului.

Bibliografie:

1. <http://integrareacopiilor.blogspot.com/2009/03/prevenirea-si-combaterea-violentei>

AGRESIVITATEA LA PREȘCOLARI

Prof. Manole Nicoleta- Georgeta
Șc. Gimn. „Marin Preda”, Pitești

Deși mulți consideră agresivitatea mai degrabă o problemă de comportament a băieților, studiile privind prevalența acestui tip de manifestări au relevat faptul că eventualele diferențe sunt legate de tipul de agresivitate. Chiar dacă băieții manifestă niveluri mai ridicate de violență fizică, când vine vorba de violența relațională, diferența dintre genuri tinde să dispară (U.S. Department of Justice, 2000). Este important de reținut faptul că agresivitatea fizică este la fel de dăunătoare și are aceleași efecte negative ca și agresivitatea verbală sau relațională. Din această cauză, este important pentru adulți să conștientizeze faptul că tolerarea acestor comportamente în speranța că ele vor dispărea cu timpul este contraproductivă. Copiii care nu manifestă comportamente prosociale și atitudini pozitive în interacțiunile cu ceilalți riscă să dezvolte probleme de comportament severe mai ales la vârsta adolescenței, cum ar fi implicarea

în bătai, amenințarea altor persoane, cruzime față de animale, distrugerea bunurilor și vandalism. (Benga, 2015, pag 19)

„Statisticile demonstrează faptul că aproximativ 20-30% dintre adulți manifestă la un moment dat îngrijorări cu privire la problemele de comportament ale copiilor. Printre comportamentele care pot genera astfel de reacții din partea adulților se numără:

Agresivitatea fizică (lovirea adulților sau a altor copii)

Agresivitatea verbală (înjurăturile, amenințările, ironia)

Smiorcăielile

Crizele de furie

Sfidarea

Certurile cu adulții sau cu alți copii.” (Benga, 2015, pag 13)

După cum bine se știe, în perioada copilăriei și a preadolescenței problemele de comportament se manifestă prin: agresivitate, comportamente de intimidare și sfidare.

„Agresivitatea reprezintă un comportament impulsiv care se produce prin rănirea fizică și/ sau emoțională a unei persoane. Agresivitatea poate fi (Werner și Crick, 2004): fizică – lovire, ciupire, mușcăături; verbală – amenințare, ironie, înjurături; relațională – evitarea/ excluderea anumitor copii din jocuri sau din activitățile unui grup, poreclirea, răspândirea unor zvonuri.” (Benga, 2015, pag 19).

„Agresivitatea este un răspuns la frustrare”, susțin cei de la Yale University din SUA. Atunci când atingerea unui scop este blocată ia naștere frustrarea. Această frustrare devine apoi o sursă de manifestare a agresivității. Se întâmplă însă deseori ca agresivitatea să nu poată fi orientată către sursa stării de frustrare ci ea este reorientată către ceea ce se numește o „țintă sigură”. De exemplu, o persoană nu își poate sancționa șeful și în schimb se poate certa acasă cu partenerul de viață; un copil nu își poate pedepsi părintele, în schimb însă lovește un alt copil. Autorii Sigmund Freud și Konrad (1970) susțin că agresivitatea este înnăscută. În viziunea lui Freud, agresivitatea este un instinct, oamenii se nasc cu instinctul de a agresa și de a fi violenți. Întrucât această „presiune” ereditară nu poate fi înlăturată, este necesar ca, în procesul influențării educațional-culturale, să se găsească modalități nedistructive de canalizare a tendințelor agresive. Pe de altă parte Roger D. Masters (1979) a arătat că „diferitele culturi dezvoltă diferite combinații ale agresivității, fricii și atașamentului, dând naștere unor societăți caracterizate de frecvență extrem de diferită a competitivității deschise sau infracțiunilor ostile”. Masters este de părere că agresivitatea este un produs al istoriei individuale: în cadrul normelor culturale, experiența personală întărește adesea cunoștințele sau comportamentul agresiv la unii oameni, în timp ce la alții le reorientează sau stinge.

Agresivitatea afectează viața tuturor celor care sunt martori la ea. Pentru copii, agresivitatea are urmări psihologice, emoționale și de dezvoltare. Chiar și la copiii foarte mici, martori la agresivitate, pot apărea

simptome precum: anxietate, coșmaruri, regresie în limbaj sau în dezvoltarea motorie și stres posttraumatic. De asemenea încrederea în propria persoană sau în cei cu care vine în contact poate avea de suferit.

Deși tendința celor din jur atunci când văd un copil care lovește este să se gândească la educația deficitară pe care i-au oferit-o părinții sau la „teroarea” cu care crește în familie, în realitate, cauzele unui comportament agresiv pot fi foarte diverse. Este adevărat că șansele ca un copil să fie agresiv atunci când are un model asemănător în familie sunt mai mari. Sunt însă multe cazuri în care copiii crescute în familii non-agresive, ai căror membri se tratează reciproc cu respect, se poartă agresiv în anumite momente. Iată câteva exemple:

*Vârsta: copiii de vârste foarte mici, care nu au învățat să spună în cuvinte sentimentele sau să ceară ajutor, aflați în perioada egocentrismului infantil, au tendința să reacționeze agresiv când intră în competiție cu cei de vârsta lor. În plus, ei încă nu sunt capabili să se pună în pielea altei persoane pentru a înțelege răul pe care îl provoacă. Reacția este mai mult instinctivă.

*Frustrarea (neputința de a obține ceea ce ai nevoie sau îți dorești): este una dintre cele mai semnificative cauze ale agresivității, atât la copii cât și la adulți. Alături de durere și căldură excesivă, reprezintă doar câțiva din factorii care duc la comportamente agresive, mai ales în cazul copiilor care nu și-au dezvoltat încă mecanisme de control al impulsurilor. Așadar, dacă părintele trece prin perioade în care copilul are accese de furie și agresivitate, adultul trebuie să investigheze dacă nu se întâmplă ceva în mediul din jurul său ori în corpul său.

* Televizorul și calculatorul: conform statisticilor, peste 60% dintre programele din mass-media conțin scene cu agresivitate, mare parte dintre ele fiind inițiate de personaje prezente ca eroi, personaje cu care copiii și adolescenții se identifică. În același timp, unele jocuri pe calculator stimulează competiția și comportamentele agresive. Copilul trăiește pentru câteva momente într-o lume virtuală în care agresivitatea îi oferă garantat o cale spre succes – astfel, comportamentul agresiv poate să devină o alternativă familiară de rezolvare a conflictelor.

Este potrivit să încurajăm copilul să se apere prin agresivitate?

Trăim într-o societate în care competiția și agresivitate sunt întâlnite aproape la fiecare pas. Pe de altă parte, noi suntem societatea. Teama fiecărui părinte că va crește un copil vulnerabil în fața pericolelor și comiterea unor tipare de comportament, în special băieților, care conțin agresivitate, în orice formă, duc în crearea unui cerc vicios: agresivitatea atrage agresivitate. Iată câteva motive pentru care ideea stimulării copilului de a se proteja prin agresivitate nu este potrivită:

Copilul nu trebuie să se apere singur: protecția este responsabilitatea adulților din jurul său. A-l învăța să ceară ajutorul atunci când are nevoie și nu a încerca să se apere sigur atunci când nu e capabil, înseamnă a-l securiza. Atunci când copilul este responsabilizat cu o sarcină de care simte că nu este capabil, ar deveni și mai tensionat, anxios, furios și îi va scădea încrederea în el și în cei cu care relaționează. Cel mai potrivit ar fi să

crească înțelegând că are voie să ceară ajutor unor persoane avizate, chiar și adult fiind, fără a se expune la pericole inutile și fără a-i fi afectată imaginea de sine.

Copilul nu e capabil să selecteze situațiile în care agresivitatea ar fi necesară de cele în care nu se impun astfel de măsuri. Pentru copil, simplul fapt de a-și fi pierdut locul în rând poate fi perceput ca o neplăcere și chiar un pericol. Așa cum afirmam mai sus, atâta timp cât i se oferă permisiunea să folosească agresivitatea în anumite situații, comportamentul de acest gen îi va deveni familiar și tendința de a apela la el și crește chiar și atunci când nu are nevoie să se apere.

Avem tendința să percepem răul care ne-a fost făcut mai mare decât este în realitate. Dacă un coleg îți lovește copilul, el va simți agresivitate venită asupra sa mai intens decât este ea cu adevărat și va reacționa ca atare. Astfel se crează un nou cerc vicios.

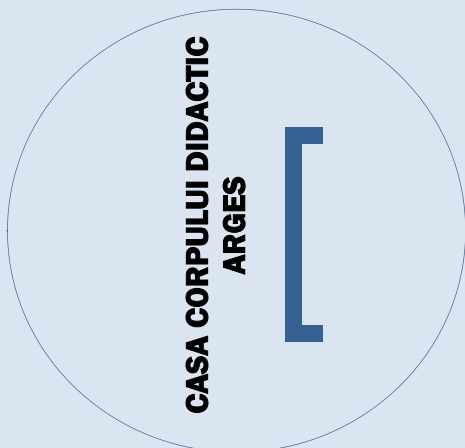
Exprimarea furiei nu o reduce, ci o accentuează. Cu cât copilul va reacționa mai agresiv la comportamentele celor din jurul său, cu atât furia resimțită chiar la nivel corporal va crește și cu atât mai mult va căuta justificări ale reacției sale pentru a nu intra în disonanță cognitivă.

Cum putem corecta comportamentele agresive?

Bineînțeles că nu tot prin agresivitate! A lovi un copil pentru a-i pedepsi propriul comportament agresiv este un paradox și produce confuzie în mintea sa. În plus, să nu uităm că noi, adulții, suntem modelele lor de comportament! Încă un motiv pentru care nu e indicat să se reacționeze cu agresivitate în astfel de cazuri este faptul că durerea și frustrarea sunt factori extrem de semnificativi în stimularea agresivității. Pentru a-l ajuta pe micuț să învețe să coopereze și să renunțe la agresivitate este util ca părinții și educatoarele să stimuleze empatia, să-l ajute să înțeleagă treptat ce trăiește o altă persoană, să-l ajute să se pună în locul altcuiva. În plus, el poate fi ajutat să pună în cuvinte ceea ce încearcă să exprime prin gesturi și i se pot oferi alternative de comportament. Foarte utile sunt oferirea unor modele non-agresive și recompensarea reacțiilor cooperante.

Bibliografie

1. Benga, O., Băban, A., Opre, A. (2015). Strategii de prevenție a problemelor de comportament. Cluj – Napoca: Editura ASCR
2. Rosemary B. Mennuti., Ray W. Christner., Freeman, A. (2016). Intervenții cognitive – comportamentale în educație. Cluj – Napoca: Editura ASCR
3. www.umfcv.ro/ccop-ce-este-agresivitatea
4. www.rasfoiesc.com/legal/criminalistica/TEORII-CU-PRIVIRE-LA-AGRESIVIT15.php

RESPONSABILITAȚILE EDUCATOAREI PRIVIND DREPTURILE COPILULUI

Prof. Spirea Loredana Petruța
G.P.P. „Pui de Lei” Pitești

„Numai un iubitor de copii poate fi și un bun învățător”

(Simion Mehedinți)

În practica educațională ne punem deseori întrebarea: „Ce așteaptă copilul de la educatoarea sa?”
Așteaptă foarte multe! Așteaptă să fie bună și blândă în relațiile cu ei, să fie dreaptă, să-i trateze ca pe niște oameni mari, să-i facă să fie apropiați de ea, să le fie cel mai apropiat prieten, căruia să-i poată destăinui toate secretele, și bune, și rele, fără rețineri. În relația educatoare–copil, esențială a fost și rămâne însă și problema prestanței, a autorității sale. Această relație stabilă în cadrul cuplului educativ se deosebește de orice tip de relație, prin poziția specifică a celor doi membri ai săi.

Avem o mare răspundere morală față de copiii care ne sunt încredințați ca preșcolari. Atitudinea și strădaniile noastre vor avea efecte deosebit de importante asupra procesului maturizării copilului. Unul dintre principalii factori care contribuie la angajarea copilului în activitatea de învățare este exemplul pe care îl poate desprinde din însăși viața și comportarea educatoarei sale. Ea este pentru copil modelul pe care îl imită. Nu există presclar care să nu caute să își imite educatoarea în atitudini, gesturi, ticuri, îmbrăcăminte, etc.

Se spune că meseria de educatoare este dificilă nu din cauza laturii științifice, ci din cauza celei metodice. Se pune foarte serioasă problema alegerii celor mai eficiente modalități de lucru pentru a obține performanțe, competențe, atât în domeniul cunoașterii, cât și cel rațional-comportamental.

Pentru a avea succes în această activitate privind protecția drepturilor copilului, educatoarea trebuie să aibă atât competențe cognitive, relaționale, cât și comportamental-atitudinale. Ea trebuie să îndeplinească standardele de performanță ce se fundamentează pe un sistem de principii care exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice, asupra calităților unui bun pedagog, dar și privind sistemul protecției și promovării drepturilor copilului.

Mai precis, respectarea dreptului copilului la educație se realizează de către educatoare prin următoarele direcții de acțiune:

- cunoașterea convenției ONU cu privire la drepturile copilului și Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu modificările și completările ulterioare, adaptându-și acțiunile și atitudinea la spiritul legislației românești existentă la ora actuală în vigoare;
- asigurarea unei implicări active a fiecărui copil în procesul de instruire și crearea unui mediu stimulant de învățare , prevenindu-se astfel abandonul școlar;
- adaptarea programei, metodelor de predare și a modalităților în care este condusa clasa, la diversitatea de copii, respectându-se principiul nondiscriminării;
- organizarea unor activități remediale sau de sprijin, pentru copiii care nu pot răspunde cerințelor programei, sprijinindu-i să progreseze potrivit nivelului, ritmului, intereselor și nevoilor sale din punct de vedere intelectual și psihocomportamental;
- conștientizarea faptului că activitățile de învățare trebuie să fie administrate într-o modalitate conformă cu demnitatea umană a copilului și în conformitate cu drepturile copilului, nefiind permise pedepsele fizice sau cele care afectează dezvoltarea fizică, psihică sau emoțională a elevilor;
- evitarea impunerii măsurilor care ar putea împiedica micii preșcolari să participe la activitățile legate de cultura lor, ori să utilizeze limba maternă, măsuri care ar putea împiedica exercitarea drepturilor de participare și exercitarea dreptului la odihna sau timp liber.

Prin urmare, dreptul la educație-un drept fundamental al copilului, ca să fie respectat, trebuie ca învățătorul să cunoască foarte bine realitatea clasei sale, problemele cu care se confruntă fiecare școlar, modul în care părinții se implică activ în asigurarea protecției sale sociale și educaționale.

Educatorea trebuie să-i sprijine pe părinți și să-i informeze în permanență cu privire la dezvoltarea copilului lor, îndrumând familiile aflate în dificultate către Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS), existent în fiecare oraș, reședință de județ sau comună, în calitatea acesteia de instituție care monitorizează situația socială a copiilor de pe raza teritorial-administrativă de referință. Acesta trebuie să faciliteze respectarea dreptului la odihnă și vacanță, asigurându-se că aceștia dispun de suficient timp liber prin:

- organizarea activităților de învățare, în așa fel încât acestea să nu solicite un volum de muncă excesiv;
- inclusiunea unui număr suficient de recreații și activități extracurriculare;
- încurajarea copiilor să participe la activități culturale, cum ar fi lectura, vizitarea muzeelor sau a monumentelor istorice, activități și întreceri sportive etc;
- organizarea activităților extrașcolare: tabere, proiecte, excursii tematice, serbări.

O întrebare firească pe care mi-am pus-o deseori se referă la:

„ Cum poate educatoarea dobândi cunoștințele necesare și relevante referitoare la capacitățile copiilor săi, pentru a respecta dreptul la educație?”

Răspunsul este complex, dar se focalizează asupra unui centru dominant: cunoașterea acestora nu numai privind activitatea de la grădiniță, dar și privind viața personală.

Cunoașterea personalității copilului de vârstă preșcolară sub multiple aspecte este realizată de către educatoare, nu în ultimul rând de către părinți (care furnizează informații valoroase acestui proces de cunoaștere organizată pe baze științifice), dar și de către specialiști psihologi, cărora le acord un loc important în acest material, ca și persoane avizate să verifice siguranța punții de legătură între învățământul preșcolar și cel primar. Fiecăreia dintre persoanele enumerate îi revine un loc aparte în realizarea acestui proces de cunoaștere a fiecărui copil. Toate acțiunile îndreptate în acest sens au la bază identificarea suporturilor copilului ca personalitate și proiectarea corectă a strategiilor educaționale, favorizând, în fiecare etapă a dezvoltării, valorificarea și amplificarea potențialului nativ.

Pentru a ajunge la o cunoaștere cât mai completă și complexă a copilului am parcurs o serie de etape în colectarea informațiilor. Toate datele obținute au constituit obiectul unui așa-numit „dosar-portofoliu” în care se adună, în diferite prezentări, informațiile esențiale, cu rol diagnostic și predictiv cu privire la personalitatea și comportamentul copilului. Acest dosar conține instrumente specifice cunoașterii personalității lui, sub toate aspectele: personal, școlar, social și psihosocial:

- caracterizarea psihopedagogică,
- fișe psihopedagogice,
- harta psihopedagogică,
- grilele și fișele de observație a copilului în diferite medii și activități,
- portofolii, cuprinzând totalitatea testelor și probelor aplicate în procesul instructiv-educativ,
- copii ale unor fișe/certificate medicale, consemnări ale unor specialiști (logoped, psiholog școlar, asistent social, etc), atunci când este cazul,
- produse ale activității copilului (desene, fișe de lucru, colaje, poze, etc.),
- diplome, calificative sau alte distincții primite.

O altă întrebare care se poate pune, referitor la implicarea educatoarei în respectarea dreptului la educație este:

Care sunt cunoștințele de care are nevoie educatoarei pentru a respecta dreptul la educație?

Desigur, inteligența, afectivitatea, atitudinea copilului de vârstă mică, se formează treptat, ca urmare a realizării posibilităților native, sub influența mediului socio-cultural.

Copilul este considerat sub aspectul caracteristicilor sale de personalitate, ea fiind rezultatul interacțiunii dintre fondul ereditar, condițiile de mediu în care se dezvoltă și acțiunile educative exercitate asupra sa. Cercetările psihologice evidențiază necesitatea de a cerceta copilul în dependență cu condițiile în interiorul

căroră se desăvârșește procesul de maturizare. Preșcolarul și mediul său de viață alcătuiesc o unitate dinamică în interiorul căroră se desăvârșește procesul de maturizare, pe două linii de evoluție:

- procesul de individualizare - structurare specifică a caracteristicilor de personalitate;
- procesul de socializare-prin care mica ființă asimilează experiența social-istorică.

Dacă dispune de aceste cunoștințe, ce fel de decizii poate lua educatoarea în procesul de învățământ? - o altă întrebare pertinentă care se poate pune oricând.

Cunoașterea personalității copilului oferă educatoarei o structură teoretică, care permite formularea propriilor ipoteze în legătură cu rezolvarea problemelor fiecăruia.

Cunoscând particularitățile individuale, aceasta va ști să adapteze strategia sa de lucru la acestea, să diversifice acțiunile instructiv-educative luând în considerație structura lor concret – individuală, pentru o protecție socială coerentă și realistă.

În legătură cu deciziile pe care cadrul didactic le poate lua în procesul de învățământ putem spune că acesta:

- manifestă preocuparea de a se adapta la diversitatea copiilor, în funcție de stilurile de învățare, din perspective educative inclusive;
- stabilește obiectivele pe care le va urmări în activitatea cu copiii;
- concepe activități de învățare diferențiate;
- antrenează preșcolarii în forme de activitate variate, promovând învățarea prin cooperare;
- propune copiilor sarcini de lucru interesante, diferențiate, de natură să stimuleze dezvoltarea lor intelectuală;
- proiectează activități de învățare care răspund intereselor imediate ale acestora, pentru a-i motiva să participe activ și responsabil;
- încurajează interacțiunea socială și integrarea lor eficientă în cadrul grupului școlar.

Dreptul la educație este un drept fundamental susținut de Legea 272/2004.

În ciclul preșcolar acesta se regăsește în perioada de acomodare, când educatoarea reușește să-i câștige sufletește pe copii, urmează perioada când copiii trec la un alt program de învățare. Este perioada învățării prin joc, când trebuie să li se stabilească un program zilnic de învățare, când fiecare trebuie să devină conștient de sarcinile pe care le are.

Educatoarea trebuie să stabilească de la început un set de reguli, ce asigură protecția dreptului la educație, al căror rost trebuie înțeles și acceptat de copii. Dacă acest lucru se pune în aplicare se va reuși ceea ce se cheamă disciplină și învățare liber consimțite, eliminându-se din start neînțelegerile, supărările și nedoritele tulburări de comportament. Copiii trebuie învățați de pe acum că hotărârile adoptate trebuie respectate, dimensiune ce-i pregătește pentru viață.

O educatoare știe multe despre fiecare dintre copiii săi, dar descoperă adevărata lor personalitate numai atunci când își propune să se ocupe de fiecare, organizat și sistematizat.

Limitarea șanselor la experiențe de învățare variate pot duce la reducerea inteligenței, știut fiind că acele zone ale creierului uman care nu sunt folosite se dezactivează, ducând în mod evident la reducerea potențialului de învățare. Este important ca persoanele implicate în orice fel de învățare să poată și să vrea să devină participanți activi ai procesului de învățare, respectându-se dreptul la educație.

Acceptarea teoriei inteligențelor multiple ale lui Gardner are câteva implicații semnificative pentru fiecare educatoare, în procesul de instruire și promovare a drepturilor copilului. Pornind de la această teorie, că cele opt tipuri de inteligență sunt necesare pentru o funcționare optimă a intelectului uman, învățătorul trebuie să le acorde aceeași importanță în actul didactic, pentru ca acest fel se respectă principiul nondiscriminării, dând șanse egale de progres fiecarui școlar.

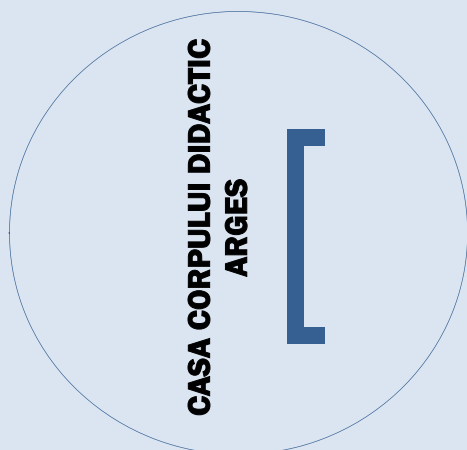
În procesul instructiv-educativ teoria inteligențelor multiple impune ca educatoarea să recunoască și să educe o gamă largă de talente și abilități, pentru că prin aceste demersuri didactice este respectat dreptul la educație. El trebuie să structureze prezentarea materialului într-un stil care să angajeze majoritatea tipurilor de inteligență, facilitând astfel „drumul pedagogic” spre atingerea standardelor de performanță.

Oriunde s-ar afla – acasa, in institutii de ingrijire, la scoala sau oriunde in societate – drepturile copiilor exista! Insa un drept care este de necunoscut sau de neinteles celui ce poate beneficia de el este fara de folos. Si daca adultii sunt singurii raspunzatori pentru deciziile pe care le iau si pentru informatiile pe care le detin, pentru copii avem o raspundere mult mai mare. De ce? Pentru ca ei depind de noi, adultii de azi. Si, uite asa, devenine o obligatie sa cunoastem drepturile copilului. Avem posibilitatea de a intelege ce i se cuvine unui copil, de a cunoaste cand si cum sa solicitam acordarea unei facilitati legale. Tot asa, putem afla cand ii este incalcat un drept si cum trebuie actionat pentru a-l apara

Cunoasterea drepturilor copiilor nostri este o dovada de respect... respectarea drepturilor copiilor nostri este o dovada de dragoste...cu respect si dragoste avem sansa de a-i creste frumos, asa cum merita!

BIBLIOGRAFIE

1. Guvernul României, Comitetul Național pentru Protecția Copilului, Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului- stadiul aplicării în România, București, 1994
2. Miftode V., *Tratat de metodologie sociologică*, Editura Lumen, Iași, 2003
3. *Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*

DREPTUL COPILULUI DE A FI PROTEJAT ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI

Prof. înv. preșc. Ianici Nicoleta Laura
Prof. înv. Preș. Roceanu Nicoleta-Anamaria
Creșa numărul 6 Trivale, Pitești

Violența există peste tot în lume: pe stradă, în școală, în mass-media, în inimile noastre este din ce în ce mai mediatizată; atrage și îndepărtează deopotrivă.

Noțiunea de violență este discutată în relație cu agresivitatea. Agresivitatea este definită ca fiind orice comportament ostil, distructiv al unui individ. Poate fi îndreptată împotriva altor persoane, obiecte sau animale, precum și împotriva ființei proprii, ca autoagresivitate.

„Agresivitatea este înăscută” susține Sigmund Freud, oamenii se nasc cu predispoziția sau impulsul de a fi violenți și de a agresa. Aceasta nu se poate înlătura, așa că, trebuie, găsite modalități nedistructive de canalizare a energiei negative, prin educare.

Abuzul asupra copiilor este reprezentat de orice formă de violență fizică sau emoțională la care sunt supuși sau expuși copii. În România, [Legea 272/2004](#) privind protecția copiilor încearcă să clarifice aceste aspecte și să ofere suportul legal pentru a identifica cazurile de abuz. Conform acestei legi instituțiile statului sunt obligate să prevină și să protejeze copiii de orice act de violență, abuz fizic, psihic sau sexual împotriva lor. Legea interzice orice fel de pedeapsă fizică sau umilitoare, acasă sau într-o instituție care ar trebui să se ocupe de protejarea sau educația copiilor. Plângerile și sesizările cu privire la abuzuri împotriva copiilor pot fi depuse atât de către copil cât și de către oricare persoană din apropierea copilului care observă semnele unor abuzuri asupra acestora.

Drepturile copilului pot fi grupate în trei categorii:

- Dreptul de protecție, care se referă la protecția împotriva oricărei forme de abuz fizic sau emoțional, precum și oricărei forme de exploatare;
- Dreptul de dezvoltare, se referă la disponibilitatea și accesul la toate tipurile de servicii de bază, precum educația și serviciile medicale;
- Dreptul de participare, se referă la dreptul copilului de a fi implicat în deciziile care îl privesc.

Drepturile și responsabilitățile copiilor sunt: dreptul să fie ascultați...și au responsabilitatea să îi asculte pe ceilalți (sensul de a fi auzit, de a-și face cunoscute gândurile, sentimentele, părerile, opiniile, nu cu sens de obediență), dreptul la îngrijirea medicală corespunzătoare și au responsabilitatea să aibă grijă de ei înșiși, dreptul

la o bună educație și au responsabilitatea să învețe și să-și respecte educatorii (învățătorii, profesorii, toți cei care îi educă), dreptul să fie iubiți și protejați de rău și au responsabilitatea să arate iubire și respect, la rândul lor, dreptul la îngrijire specială pentru nevoi speciale și au responsabilitatea față de ei înșiși de a-și dezvolta potențialul cât de bine pot, dreptul la o casă sigură și confortabilă și au responsabilitatea să participe la păstrarea curățeniei și îngrijirii ei, dreptul să greșescă și au responsabilitatea să învețe din greșelile făcute, dreptul să fie hrăniți adecvat și au responsabilitatea să nu risipească hrana fără rost, dreptul de a fi protejați împotriva oricărei forme de intimidare verbal sau fizică, împotriva oricărui abuz sau forme de exploatare dar și reponsabilitatea de a nu intimida, abuza sau teroriza pe ceilalți.

Violența școlară, sub toate formele ei, limitează dreptul fundamental la educație a zecii de mii de copii români. Aproximativ 1 din 3 elevi din lume a fost victima bullyingului, având consecințe devastatoare asupra procesului educațional, ratei de abandon școlar, sănătății fizice și psihice ale acestora.

În România, se estimează că aproape jumătate dintre elevi au fost agresați de colegi cel puțin o dată. (Un mediu de învățare nonviolent pentru toți copiii – Institutul de Științe ale Educației, 2018)

Conform unui studiu realizat de Organizația Salvați Copiii România (Studiu Privind Incidența Violentei Asupra Copiilor, decembrie 2021), 16% din adolescenții respondenți au afirmat că, în mod obișnuit, se simt încordați când sunt prezenți la școală, 12% speriați, iar 5% triști. Peste 4% afirmă că își petrec singuri pauzele, fără a comunica cu ceilalți colegi.

Dintre elevii respondenți care au observat situații de discriminare, 4,3% au spus că au sesizat comportamente discriminatorii din partea personalului auxiliar, 47,6% din partea profesorilor, iar 48,1% din partea altor elevi.

Faptul că această consultare organică a elevilor relevă faptul că profesorii sunt autorii unor acte de bullying asupra elevilor într-o măsură aproape egală cu alți elevi este mai mult decât îngrijorător, mai ales în contextul în care cadrele didactice ar trebui să fie primele persoane care sesizează și acționează împotriva cazurilor de violență școlară.

Pentru prima dată în legislația din România, o mențiune despre violența școlară apare foarte succint în 2016 în „Strategia națională pentru sănătatea mintală a copiilor și adolescenților”. În strategie se menționează

că „Violența în școli și abandonul școlar sunt două din efectele majore ale lipsei unor servicii integrate de sănătate mintală ale copilului și adolescentului.”

O altă măsură adoptată la nivel legislativ este Legea 221/2019 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011 (...) privind violența psihologică – bullying. Aceasta prevede ca fiecare unitate de învățământ să introducă în regulamentul de ordine interioară obiectivul „școală cu toleranță zero la violență”.

O măsură semnificativă a fost luată de către Asociația Telefonul Copilului în a căror viziune toți copiii merită să aibă accesul la un stil de viață calitativ atât fizic, cât și psihic. Ei acordă sprijin real și imediat copiilor aflați în situații de violență, oferind asistență gratuită prin intermediul liniei telefonice 116 111.

Un alt ONG care a luat măsuri pentru prevenirea și combaterea violenței asupra copiilor este Asociația Salvați Copiii, prin lansarea campaniei în martie 2017 „Oprți bullying-ul sau desființați recreațiile!”, fiind urmată de multe alte campanii.

Instituțiile care intervin în sistemul educațional preuniversitar pentru prevenirea și combaterea bullyingului sunt: unitatea de învățământ, inspectoratul școlar, Centrul de Resurse și de Asistență Educațională, casa corpului didactic și Ministerul Educației și Cercetării.

Acțiuni de cooperare între instituțiile abilitate, precum unitățile de învățământ, serviciile publice de asistență socială sau direcțiile de asistență socială, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, poliție, precum și în parteneriate promovate de Ministerul Educației și Cercetării cu alte autorități publice centrale și organizații neguvernamentale.

Sesizarea situațiilor de violență psihologică - bullying se realizează, la nivelul unității de învățământ.

La începutul fiecărui an școlar, unitățile de învățământ au responsabilitatea de a-și întocmi propriile strategii și planuri de asigurare și de menținere a unui climat social adecvat educației de calitate, condiție esențială pentru prevenirea și combaterea bullying-ului.

Pentru optimizarea prevenirii violenței psihologice - bullying, la nivelul fiecărei unități de învățământ, se creează un grup de acțiune antibullying cu rol de prevenire, identificare și soluționare a faptelor de bullying, comise între elevi, prin acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice

Bibliografie:

Debarbieux, E., *Violența în școală: o provocare mondială?*, Institutul European, 2010;

<https://ctr.ro/violenta-scolara-ce-este-si-cum-o-combatem/>

<https://iite.unesco.org/files/news/639352/Prevenirea-violen%C8%9Bei-%C3%AEn-institu%C8%9Bia-de-%C3%AEnv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt-Ghid-metodologic-2017.pdf>

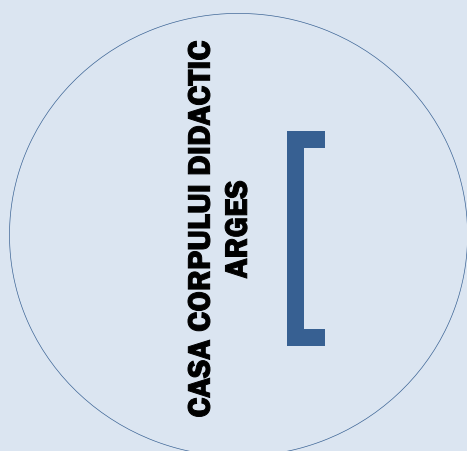
https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Legislatie/2020/OMEC_4343_2020_norme%20antibullying.pdf

<http://ana.gov.ro/campania-19-zile-de-prevenire-a-abuzurilor-si-violentelor-asupra-copiiilor-si-tinerilor-la-final/>

<https://educatiafnonf.wordpress.com/2021/01/19/r-e-s-p-e-c-t-fii-bun-de-cate-ori-este-posibil-intotdeauna-este-posibil/>

<https://www.edupedu.ro/violentele-asupra-profesorilor-din-partea-elevilor-sau-parintilor-inclusiv-cele-pe-internet-introduse-in-proiectul-normelor-de-aplicare-ale-legii-bullyingului-se-anunta-modificarea-statutului-elev/>

https://scoalnr7bt.ro/images/siguranta/Prevenirea-violen%C8%9Bei-%C3%AEn-%C8%99coal%C4%83--resurse-pentru-%C8%99coli-%C8%99i-profesori_GHID.pdf

EMOȚIILE. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. învă. preșcolar Stoica Georgiana
G.P.P. „Pui de Lei”, Pitești

Preșcolăritatea este vârsta la care „a învăța” să te porți ocupă ponderea cea mai mare în procesul didactic. Comportamentul civilizată nu este un dar și nu se realizează de la sine. El se învață, se educă atât în familie, cât și în grădiniță. Acum i se întipăresc copilului în minte norme ca: „ce este bine!”, „ce este rău!”, „ce este frumos!”, și aceste norme își vor lăsa amprentele urmându-i pașii toată viața. Aceste urme vor fi cu atât mai adânci și mai bine imprimare cu cât cei doi factori grădiniță-familie își vor îndeplini constant, continuu și cooperant sarcinile ce le revin, punând întotdeauna copilul, nevoile lui pe primul loc, educându-l cu dragoste, respect și încredere față de posibilitățile latente pe care le posedă fiecare copil, dorind sincer ca el să progreseze.

Exemple de jocuri :

„Ghemul și pânza de păianjen” Acesta este un joc tare distractiv, iar dinamica este foarte ușoară. Tot ce ai nevoie este un ghem de fire. Participanții jocului stau în cerc, iar persoana care conduce jocul va ține ghemul în mână. Copilul va trebui să se prezinte și spună grupului cum se comportă cu colegii de clasă sau cu prietenii, cum ar fi: „Numele meu este Ana și îmi place să vorbesc frumos cu colegii mei.” Apoi, copilul ia un capăt al firului și îi dă ghemul următorului copil, care va face ceea ce a făcut și Ana. Acest lucru se repetă cu toți participanții jocului, până când se formează o pânză de fire în interiorul cercului care îi va include și îi va lega pe toți.

Jocul „ Imită emoția„

Am mimat o expresie facială produsă de o anumită emoție și copiii au avut ca sarcină reproducerea ei în oglindă , astfel încât cei mici să se familiarizeze cu emoțiile.

Joc „ În pantofii tăi”

Am urmărit ca prin acest joc , copiii să încerce să-i înțeleagă mai bine pe cei cu dizabilități și să nu râdă de ei sau să le vorbească urât.

Joc „, Repară ce ai stricat,,

Este un joc prin care cei mici încercă să înțeleagă traumele sentimentale ale colegilor în urma vorbelor urâte . Se aleg doi copii, unul având o coală albă , celălalt exprimându-și sentimentele la adresa celui cu hârtia. La fiecare vorbă urâtă copilul îndoie din coala netedă, până coala devine un bulgăre. Apoi la fiecare vorbă frumoasă se încearcă netezirea foii. Preșcolarii vor înțelege că sentimentele sunt precum paharul de sticlă, odată spart nu se mai poate repara.

Bibliografie:

- D. Șapiro, *Conflictele și comunicarea* , ARC, Chișinău, , 1998.
I. Emilian,*Dezvoltare pentru viață* , Ed. Pontos, Chișinău, 2004;
I. Hanganu, C. Raclaru,*Jocuri pentru preșcolari*, culegere, , Ed. Aramis, 2005
Ghidul animatorului, *885 de jocuri și activități* , Chișinău 2005;
Ș. Antonovici, *Jocuri interdisciplinare*, Ed. Aramis, 2004

STRATEGII DIDACTICE ADECVATE PREȘCOLARILOR CU SINDROM DOWN

Prof. înv. preș. Toma Elena-Claudia
Grădinița Specială „Sfânta Elena” Pitești

Sindromul Down este o afecțiune în care un copil se naște cu o copie suplimentară a celui de-al 21-lea cromozom – de unde și celălalt nume al său, trisomia 21.

Acest lucru provoacă întâzieri și dizabilități de dezvoltare fizică și mentală. Multe dintre dizabilitățile specifice sindromului Down sunt pe tot parcursul vieții și, de asemenea, pot scurta speranța de viață. Cu toate acestea, persoanele cu sindrom Down pot duce o viață normală. Progresele medicale recente, precum și sprijinul cultural și instituțional pentru persoanele cu sindrom Down și familiile lor, oferă multe oportunități pentru a ajuta la depășirea provocărilor acestei afecțiuni.

Nu există nici un remediu pentru sindromul Down, dar există o mare varietate de programe de sprijin și educație care pot ajuta atât persoanele cu această afecțiune, cât și familiile lor.

Programele de recuperare este indicat să înceapă cu intervenții încă din copilăria timpurie.

Cele mai recomandate și frecvente programe de recuperare terapeutică sunt:

- Programe de dezvoltarea abilităților senzoriale- Programe de dezvoltarea abilităților sociale
- Programe de dezvoltarea autonomiei-Programe de dezvoltare și coordonare motrică
- Programe de stimulare cognitivă și de limbaj. Copiii cu sindrom Down prezintă adesea tulburări de învățare. Cu toate acestea, ei pot învăța dar mai încet decât ceilalți copii și cu tehnici adaptate. Școala este o parte importantă a vieții unui copil cu sindrom Down, indiferent de capacitatea intelectuală. Școlarizarea permite o socializare valoroasă și îi ajută pe elevii cu sindrom Down să-și dezvolte abilități importante de viață dacă sunt ajutați de colegi și învățători.

În procesul de normalizare a vieții copiilor cu sindrom Down și în integrarea lor socială, școlară și profesională, intervenția precoce este primul pas care trebuie realizat pentru ca munca de recuperare să aibă un succes deplin. Participarea la programe de intervenție precoce îi dă copilului posibilitatea de a avea un start bun, putând atinge nivelul maxim de dezvoltare atât din punct de vedere intelectual, cât și din punct de vedere al funcționării adaptative.

În munca de intervenție, în cazul preșcolărilor cu sindrom Down, intră o serie de aspecte cum ar fi: consilierea părinților, explicarea adecvată a naturii genetice a acestei tulburări, consilierea în probleme medicale ce pot să apară la acești copii, includerea lor într-un program psihopedagogic de intervenție complex, precum

și alte activități, toate acestea realizându-se prin colaborarea echipei de specialiști din grădiniță. Cadrele didactice sunt capabile să furnizeze o educație de un înalt nivel calitativ, o educație diferențiată, în acord cu nevoile individuale ale fiecăruia.

Acești copii care trăiesc alături de copii cu alte dizabilități și primesc aceeași educație și instrucție, de dovedesc neprețuiri în ceea ce privește ajutorul și alinarea pe care le pot oferi altora. Ei trezesc dragoste, empatie și responsabilitate la copii care prezintă mari dificultăți chiar în dezvoltarea acestor calități. Ei reușesc mai bine decât oricine să depășească izolarea copilului autist. Simpatia lor veșnic iertătoare și extrem de irațională îi poate oferi copilului cu o neadaptare gravă, șansa primei experiențe de a fi dorit de cineva.

În activitatea la grupă, copilul cu sindrom Down poate juca rol de feed back pentru cadrul didactic, în sensul că poate să-l ajute pe acesta să-și verifice eficiența unor strategii didactice pentru care a optat.

În primul rând, cadrul didactic trebuie să vorbească rar și clar, nu foarte tare. Trebuie să se folosească multe materiale concrete, sau care se pot manipula pentru a se forma anumite concepte. De multe ori cărțile nu sunt de folos pentru că ele implică înțelegerea limbajului (care este adesea o problemă pentru copiii cu sindrom Down), sau conțin prea multe elemente care distrag atenția. Mai de folos sunt jocurile, jetoanele sau diverse materiale care pot fi ușor de manipulat de către copii.

Pentru a obține rezultate în munca cu copilul cu sindrom Down cadrul didactic trebuie să-l motiveze puternic, să-i dea sarcini care sunt potrivite nivelului de dezvoltare și care au fost bine explicate, să-i aprecieze și cele mai mici succese și progrese realizate de copil.

Este foarte importantă colaborarea dintre educatoarele grupei, profesorul psihopedagog și kinetoterapeut în programul de socializare, recuperare și integrare a copiilor cu cerințe educative speciale.

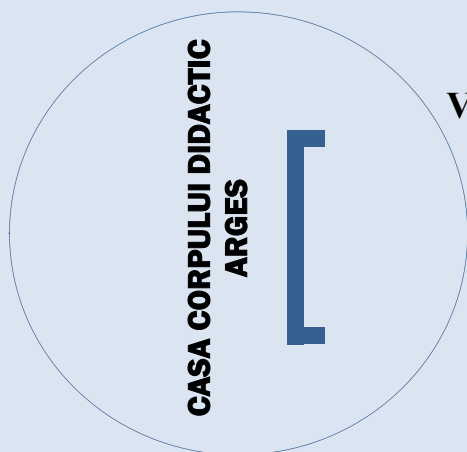
Un rol important în progresul copiilor îl are buna colaborare cu familiile acestora, atât prin participarea lor la consilierile planificate, cât și la asistarea la diferite activități desfășurate la grupă.

Copiii cu sindrom Down sunt, în general, cooperanți și se bucură, reacționând cu interes atunci când pot să facă ceva cu succes și sunt apreciați pentru asta. Este unanim recunoscut faptul că acești copii obosec mai repede în timpul activităților, că nu prea au răbdare și se plictisesc. Dar atunci când activitatea este mai interesantă și atractivă pentru copil, oboseala și plictiseala se manifestă în mai mică măsură.

În ambianța în care numai o atitudine adecvată o poate crea, acești copii vor câștiga o maturitate uimitoare, vor deveni responsabili și demni de încredere, prieteni de nădejde ai celor care fac parte din comunitatea în care trăiesc,

Bibliografie:

- Șchiopu Ursula- *Cunoașterea copilului preșcolar* –1992 /Catedra- București
x x x *Programa pentru grădinițe speciale*, 1993/București
Adrian roșan-*Psihopedagogie specială*-2016/*Polirom*

VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR – PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII

Prof. inv. Preș. Apostolescu Ramona Valentina

Prof. inv. preș. Mitu Alexandra-Clara

G.P.P. „Primii Pași”, Pitești

Violența este o problemă actuală a societății noastre, având impact asupra actului educațional desfășurat într-un cadru instituționalizat. Violența umană este, fără îndoială, una dintre temele recurente ale societăților contemporane. O definiție mai cuprinzătoare a violenței este cea a Organizației Mondiale a Sănătății, după care violența înseamnă „amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup, unei comunități care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni.”

Fiind un fenomen complex, violența are determinări psihologice, sociale, culturale, economice, lucru evident atunci când se ia în considerare amploarea formelor ei de manifestare și inter-relațiile pe care le presupune. Din perspectivă socială, abordarea violenței este mai complexă, vizând relațiile de dominație, cele de putere, nevoia de a supune, de a exploata, orgoliul, incapacitatea de a gândi toleranța ca soluție pentru ambele părți adverse, incapacitatea de a rezolva pacifist conflictele și de a evita pierderile.

Violența școlară nu este un fenomen nou, manifestându-se și în trecut, în spațiul autonom al școlii. În zilele noastre, școala, ca instituție, este mai transparentă. În contextul cultural și politic european se acceptă și se promovează ideea că școala trebuie să fie un spațiu privilegiat, al securității, liber de conflicte și de manifestări ale violenței sociale. Violența este prezentă în peste 75% din școlile din România. Violența în școală se manifestă prin:

violența între elevi (are cea mai mare pondere în cazurile de violență școlară);

violența elevilor față de profesori;

violența profesorilor față de elevi.

Elevii sunt violenți unii față de ceilalți pentru că societatea, în ansamblu, este agresivă; modelele de relaționare la care sunt expuși copiii sunt de natură violentă (acasă, pe stradă, la televizor, inclusiv în emisiunile pentru copii). Violența între elevi este specifică îndeosebi vârstei adolescente. Principalele cauze ale acestei forme de violență sunt reprezentate de mediul familial, unde pot avea loc astfel de incidente, societatea în ansamblu agresivă, strada și grupurile stradale, mass-media. Din punct de vedere al distribuției pe genuri, s-a constatat că băieții sunt mai violenți decât fetele.

Violența elevilor față de profesori este, din păcate, o realitate în școlile din România, manifestându-se prin lipsa de implicare și de participare a elevilor la activitățile școlare (absenteismul școlar, fuga de la ore, ignorarea profesorilor); refuzul de a comunica sau de a realiza sarcina indiferent de forma cu care se exprimă acesta: sabotaj, negativism, rezistență pasivă, evaziune, eschivă; ofensă adusă statutului și autorității cadrului didactic (atitudini ironice sau sarcastice, zgomote în timpul orei, perturbarea lecțiilor); comportament școlar neadecvat (întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei fără permisiunea profesorului, indisciplina în clasă, fumatul în școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare; comportament agresiv (injurii, loviri, jigniri).

Cazurile de violență ale profesorilor față de elevi, din ce în ce mai rare, se manifestă prin agresiunea verbală față de elevi (atitudini ironice, țipete, injurii, jigniri); agresiune non-verbală (ignorarea mesajelor elevilor și neacordarea de atenție acestora, gesturi sau priviri amenințătoare, atitudini discriminative, evaluare neobiectivă); excluderea de la activitățile didactice sau chiar pedeapsa fizică.

Violența școlară are doi protagoniști: agresorul și victima. Studiile descriu agresorii ca fiind elevi care de multe ori au experimentat forme de violență în familie și sunt deci obișnuiți cu acest tip de comportament, care au un autocontrol scăzut, sunt impulsivi și frustrați de o anumită situație. Ei au rezultate școlare slabe sau mediocre și un interes scăzut pentru învățatură. Agresorul a fost la un moment dat victimă, care din teama de a nu mai fi victimizat, și-a dezvoltat un comportament agresiv. Victima are în primul rând o stimă de sine scăzută, are relații nesigure cu ceilalți, îi este frică de abandon. Fizic, victimele violenței în școală au de obicei constituție fragilă și unele probleme de imagine (proteză dentară, ochelari, acnee etc). Ei nu se integrează bine în mediul școlar și au uneori pasiuni sau preocupări ce îi singularizează și îi scot în evidență, oferindu-se astfel pe tavă agresorului (citit, scris poezii, muzică clasică).

Cauzele care generează violența școlară, ale căror efecte se cumulează și se potențează reciproc, respectiv: cauze psiho-individuale (toleranță scăzută la frustrare, dificultăți de adaptare la disciplina școlară, imagine de sine negativă, instabilitate emoțională); cauze familiale (climatul socio-afectiv (relații tensionate între părinți, lipsa de comunicare și afecțiune, lipsa unei minime exigențe parentale); cauze școlare (dificultăți de comunicare elevi-profesori, impunerea autorității cadrelor didactice, stiluri didactice de tip excesiv autoritare ale profesorilor, distorsiuni în evaluarea elevilor; existența unor stări conflictuale nesoluționate care degenerază în acte de violență); cauze induse de contextul social (mass-media, influența grupului de prieteni și a anturajului).

Elementul fundamental în ceea ce privește șansele de reușită în reducerea fenomenului violenței la nivelul mediului educațional preuniversitar îl reprezintă măsurile și activitățile realizate la nivelul fiecărei unități școlare.

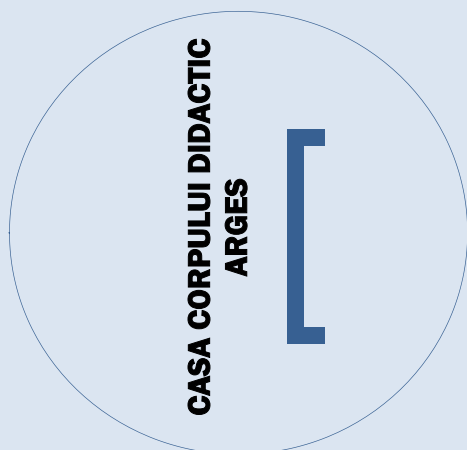
Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar este responsabilă de elaborarea, aplicarea și evaluarea modului de îndeplinire a obiectivelor incluse în cadrul Planului Operațional al unității școlare privind reducerea fenomenului violenței. Elaborarea planului se realizează la începutul fiecărui an școlar, cel mai târziu până la data de 30 septembrie, pe baza principiilor, acțiunilor și recomandărilor generale referitoare la prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, incluse în Strategia Națională, a planului ISJ privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar și a modelului Planului Operațional minimal al unităților școlare privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar, parte a Strategiei Naționale.

Intervenția eficientă pentru stoparea comportamentelor agresive în contextul clasei concomitent cu învățarea unor alternative comportamentale adecvate și acceptate social, presupune parcurgerea mai multor etape, respectiv:

- observarea comportamentului elevilor;
- operaționalizarea comportamentului agresiv (etichetă lingvistică ce desemnează o clasă de comportamente);
- monitorizarea și înregistrarea obiectivă a datelor;
- analiza funcțională a comportamentelor înregistrate;
- construirea ipotezei de lucru pentru modificarea comportamentală;
- selectarea tehnicilor de modificare comportamentală;
- implementarea planului de intervenție;
- monitorizarea continuă a comportamentelor pentru verificarea validității ipotezei de lucru și --evaluarea planului de intervenție (dacă comportamentele agresive urmărite se mențin, scad sau cresc ca frecvență în timpul intervenției).

Bibliografie:

Jigău M. (coord.), *Prevenirea și combaterea violenței în școală: Ghid practic pentru directori și cadre didactice*, Institutul de Științe ale Educației, Editura Alpha, Buzău, 2006

DREPTURILE COPILULUI

Prof. Toma Georgeta

C.C.D. Argeș

„Un copil poate oricând să îl învețe pe adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește”. (Paulo Coelho)

„Este foarte clar că salvarea copiilor din întreaga lume nu reprezintă o imposibilitate inerentă. Acest lucru devine imposibil doar dacă refuzăm să-l realizăm” (Eglantyne Jebb).

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind “secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

Cunoașterea drepturilor copilului atât de către adulți, cât și de către copii reprezintă primul pas în crearea unui mediu favorabil respectării acestora. Ne dorim cu toții o lume în care fiecare copil să fie apreciat și protejat, o lume în care și cei mari să asculte și să învețe de la copii, dincolo de logica adultului, toleranța, exprimarea fără măști a emoțiilor, comunicarea, afecțiunea și motivarea permanentă, sprijin în creionarea unei personalități armonioase, care învață să se respecte bazându-se pe faptul că este respectată.

Dreptul fundamental al omului înscris în orice act internațional referitor la drepturile omului, și care este afirmat și în Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, este dreptul la viață: art.6, al.1. “Statele părți recunosc dreptul la viață al fiecărui copil.”. Dreptul la viață este condiționat în mare măsură de dezvoltarea economică a țării, a comunității locale. În această lume destul de diversă copilul trebuie să supraviețuiască, să aibă acces la servicii sociale, la educație, la bunăstare. Copiii sunt vulnerabili deoarece ei nu își pot asigura mijloacele de existență (adăpost, hrană, etc.). De asemenea, copiii nu sunt vinovați de situația familiei sau a societății careia aparțin. Acești copii nu au acces în mod normal la serviciile educative, medicale, ce să mai zicem de cele culturale. De aceea majoritatea devin adulți nepregătiți pentru viață, pentru a munci, fiind expuși riscului izolării sociale, ce par a fi prinși într-un cerc vicios, neputând oferi copiilor lor o altă alternativă. Dreptul la identitate presupune dreptul de a primi un nume, o cetățenie, o naționalitate. Un copil fără identitate nu există oficial. El nu poate beneficia de drepturile sale legale la educație, la îngrijiri medicale sau asistență socială. De aceea se desfășoare multe acțiuni prin care se urmărește reducerea persoanelor, în

special al copiilor abandonati, sau al copiilor ai căror părinți nu le-a oferit șansa de a avea o identitate oficială, prin eliberarea actelor ce le atestă identitatea, certificat de naștere, carte de identitate și altele. Dreptul la cetățenie se referă la faptul că membrul unui stat devine cetățean prin naștere sau naturalizare, el beneficiind astfel de toate drepturile și de protecția acordată de statul respectiv.

Dreptul la familie este unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului. Pentru majoritatea dintre ei, ne-am bucura dacă am putea spune vreodată că pentru toți, familia este locul protector în care se nasc, care le asigură existența și afecțiunea de care au nevoie pentru a supraviețui, a crește, a-și dezvolta personalitatea. Ce este familia ? Sunt multe răspunsuri posibile, dar din punctul de vedere al Convenției, familia reprezintă un grup de persoane legate între ele prin rudenie, prin căsătorie, prin descendență sau adopție, prin interese comune. Oricum ar fi, extinsă, primară, mono-parentală, familia are drepturi și obligații în creșterea și educarea copilului. Acei copii, care din diferite motive au fost adoptați, se bucură de aceleași drepturi, iar familia adoptivă are aceleași responsabilități ca și familiile biologice. Există însă și copii fără familie, fie ca au fost abandonati sau au părăsit familia care nu le oferea sprijinși afecțiune. Comunitatea locală și statul sunt obligate să ofere sprijin acestor copii, și să le găsească o familie. Familia are rolul de a asigura copilului mediul potrivit de viață, afecțiune, dragoste, siguranță, să reprezinte modelul de viață pe care copilul începe să și-l însușească.

Următorul drept important în viața copilului este cel la educație. Mediul familial, afecțiunea și grija acestuia constituie prima școală pentru copil. Apoi grupul de prieteni, comunitatea, societatea contribuie la transmiterea de informații, de cunoștințe, de atitudiniși comportamente. Acestea oferă copilului un suport practic în fața problemelor zilnice, însă sunt insuficiente viitorului adult. Școala, instituție specializată în educație, preia și continuă educația începută în familie. Copilul primește informații în funcție de vârsta sa și de capacitățile ce trebuie formate. Învață să comunice cu ceilalți, descoperă lumea cu realitățile ei complexe și în continuă schimbare. Învață să-și folosească cunoștințele, să pună probleme, să rezolve probleme, să devină o ființă independentă și creatoare. Statul este obligat să asigure exercitarea acestui drept pe baza egalității de șanse pentru toți copiii.

Convenția, prin art.28-29, definește scopurile educației, după cum urmează: "Orice copil are dreptul la educație. Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, păcii și toleranței.". Disciplina școlară, regulamentul de ordine interioară trebuie să respecte demnitatea copilului. Statele, prin ratificarea Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului, își asumă răspunderea de a asigura dreptul la educație tuturor copiilor, indiferent de sex, rasă, de religie, de condiție materială.

Succesul în educație este asigurat atât de condițiile create de familie, de stat, prin instituțiile de învățământ, prin accesul la activități recreative, culturale, sportive, cât și de participarea activă și de responsabilitatea copiilor față de educație.

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului este primul document care conține prevederi specifice referitoare la dreptul copilului la opinie și exprimare. Conform articolului 12, copilul are dreptul să se exprime în orice decizie care îl privește: educație, sănătate, mediul în care trăiește etc. Deciziile copilului trebuie analizate și luate în considerare în funcție de vârsta și nivelul lui de maturitate. Această prevedere trebuie respectată în toate mediile în care se dezvoltă copilul: familie, școală, comunitate. Dreptul este valabil pentru orice copil, fără nici o restricție de vârstă. Familia și școala au un rol important în pregătirea copiilor pentru a-și exprima liber opinia. Părinții și profesorii trebuie să-i trateze pe copii ca pe un partener real și nu ca pe un beneficiar static al îngrijirilor sau eforturilor educative. Copilului trebuie să i se ofere informații, dar și învățat să le caute singur. Copilul are dreptul să știe, dar adultul trebuie să-l ajute să-și dezvolte propria gândire, să învețe să gândească singur. De asemenea, el trebuie învățat să se apere de efectul negativ al informației, să o selecteze. Dacă sunt ajutați, copiii se vor dezvolta armonios, vor învăța să se autoevalueze obiectiv, să-și asume responsabilități.

Articolul 31 din Convenție ne trimite la următorul drept, și anume dreptul copiilor la joacă și recreere: "Statele părți recunosc copilului dreptul la odihnă și la vacanță, dreptul de a practica activități recreative proprii vârstei sale, de a participa liber la viața culturală și artistică". De ce se regăsește jocul printre drepturile copilului? Răspunsul ar fi faptul că jocul este modalitatea copilului de a descoperi lumea, de a se integra în aceasta. Jocul este o activitate de învățare, de cunoaștere, de recreere, o modalitate de exprimare și dezvoltare a personalității umane. Prin joc copilul se desprinde din lumea sa și intra în a celorlalți, părăsește egocentrismul acceptându-i pe ceilalți în jurul său, tolerându-i, recunoscându-le meritele. Învăță să respecte regulile, să experimenteze diferite roluri în grup, de lider, de coechipier, de organizator. Deci nimeni nu ar putea contesta locul jocului între drepturile copilului, și chiar ale omului.

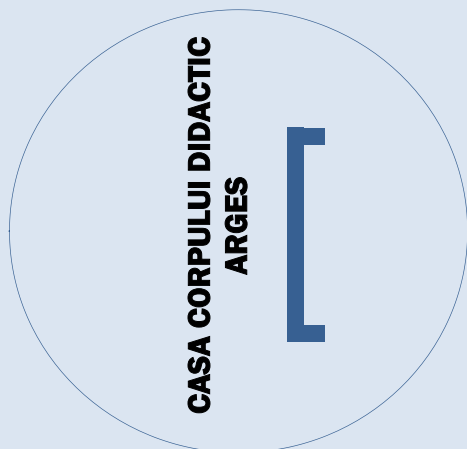
Deși toate drepturile sunt importante în dezvoltarea copilului, unele necesită o atenție mai mare, deoarece pot avea consecințe mai grave asupra evoluției copilului. De aceea ultimul drept ce îl vom discuta va fi cel de protejare împotriva oricărei forme de abuz și violență. Abuzul este o manifestare a violenței față de copil, profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adult și copil, provocând intenționat afectarea fizică și/sau psihică a acestuia. Abuzul poate lua diverse forme: abuz fizic, emoțional sau sexual, însă nu se poate realiza o delimitare precisă între ele, deoarece se întrepătrund. Efectele abuzului sunt profunde și au reverberații de-alungul întregii vieți.

Comportamentul de tip abuziv se bazează pe de cele mai multe ori pe o formă de educație moștenită, preluată de la părinții noștri, uitând de ce e bine și ce e rău pentru copil. Pedepsa corporală aplicată copiilor încalcă dreptul fundamental la demnitate și integritate fizică afectând evoluția armonioasă a copilului. Copilul este o persoană și învață mai bine din îndrumări și încurajări decât din pedepse. De asemenea, să nu uităm ca principala formă de învățare a copilului la început este imitația, așa că să nu pedepsim copiii pentru propriile

noastre defecte. Dacă veți vedea un copil bătând o păpușă întrebați-vă dacă nu noi am generat acest comportament, sau alți adulți din jurul lui, înainte a-l pedepsi.

Bibliografie:

- 1) *Convenția cu privire la Drepturile Copilului*, Salvați Copiii, București, 2004;
- 2) *Drepturile Copilului*, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului "Drepturile copilului", desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării;
- 3) *Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, Rom

DREPTURILE COPILULUI

Prof. Stoian Lidia
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești

Drepturile și principiile dezvoltării normale a unui copil, se regăsesc într-o serie de documente internaționale, iar începând din 2004, România s-a aliniat celorlalte țări prin elaborarea Legii 272 referitoare la drepturile copilului. Potrivit acestei legi, copiii au drepturi oriunde s-ar afla – acasă la părinții naturali, în familii substitutive, în instituții de îngrijire sau în grădinițe și școli, iar aceasta înseamnă că părinții și familiile largite, grupurile profesionale care lucrează cu copiii, dar și orice cetățean responsabil ar trebui să știe de existența acestor drepturi.

Drepturile copilului, așa cum sunt ele stipulate în legislația românească, pot fi grupate în trei mari grupe, în funcție de rolul lor: drepturi de protecție, drepturi de dezvoltare și drepturi de participare.

1. Drepturile de protecție

Drepturile de protecție se referă la legislația care protejează copiii împotriva unor situații de risc (ex. transferul ilegal în străinătate, violență, abuz sau neglijare din partea părinților sau a îngrijitorilor săi, abuz sexual sau de altă natură, implicarea în traficul de substanțe ilicite și traficul de copii).

Protecția legislativă se aplică și în cazul copiilor aflați în situații vulnerabile: copii refugiați, copii cu dizabilități, copii aparținând minorităților naționale, precum și copii aflați în zone de conflict armat. Justiția protejează și relațiile copilului cu familia. Copiii au dreptul să își cunoască părinții, să fie îngrijiti de ei. Copiii nu pot fi separați de aceștia în mod abuziv.

Copiii au dreptul să fie protejați împotriva:

- oricărui forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență (art. 85);

- transferului ilicit în străinătate și a nereturnării (art. 99);
- exploatarei economice (art. 87);
- exploatarei sexuale și a violenței sexuale (art. 99);
- folosirii ilicite de stupefiante și substanțe psihotrope (art. 88);
- rapirii și traficării în orice scop și sub orice formă (art. 99);
- pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante (art. 28 și 90);
- lipsirii, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea (art. 8.5);
- copilul este înregistrat imediat după naștere și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia (art. 8.2).

Se acordă protecție specială:

- copiilor refugiați (art. 72);
- copiilor cu dizabilități (art. 46);
- copiilor aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice (art. 27);
- copiilor aflați în zone de conflict armat (art. 76.);
- copiilor neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane (art. 19);
- copiilor care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal (art. 80)

În relația cu părinții, copiii au dreptul:

- de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijiti și educați de aceștia (art. 8.2 și art. 30)
- de a nu fi separați de părinți împotriva voinței acestora, cu excepția cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege (art. 33)
- la protecție alternativă (art. 39)
- de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament (art. 14)

2. Drepturile de dezvoltare

Drepturile de dezvoltare se referă la acea legislație care le permite copiilor să își dezvolte personalitatea, talentele, abilitățile mentale și fizice. Copiii au drepturi de dezvoltare intelectuală, precum dreptul la educație, drepturi medicale, ca dreptul la îngrijiri medicale, dreptul la asistență socială și dreptul la joacă.

Părinții, sunt responsabili pentru asigurarea dezvoltării normale a copilului. Statul trebuie să ajute părinții în această sarcină prin furnizarea unor facilități precum școli, spitale și alte instituții similare.

Copiii beneficiază de următoarele drepturi de dezvoltare:

- Copiii au dreptul de a primi o educație care să le permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității lor (art. 47).

- Copiii au dreptul să crească alături de părinții lor (art. 30). Ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor (art.31).
- Copiii au dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o pot atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept (art. 43).
- Copiii au dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să le permită dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială (art. 44).
- Copiii au dreptul de a beneficia de asistență socială și de asigurări sociale (art. 45).
- Copiii au dreptul la odihnă și vacanță (art. 49).

3. Drepturile de participare

Drepturile de participare le acordă posibilitatea copiilor să aibă un cuvânt de spus în ceea ce privește viețile lor. Ei pot astfel să își exprime părerile, să discute problemele pe care le consideră importante, și să caute și să primească informații relevante pentru ei. În unele cazuri, legislația românească permite în mod explicit copiilor să aibă un cuvânt de spus după o anumită vârstă (de exemplu, copiii pot să-și aleagă propria religie la vârsta de 16 ani).

În conformitate cu legislația românească, copilul în vârstă de peste 10 ani trebuie să fie consultat în toate procedurile juridice și administrative care îl privesc. Cu cât copilul avansează în vârstă, cu atât mai drepturi participative va avea.

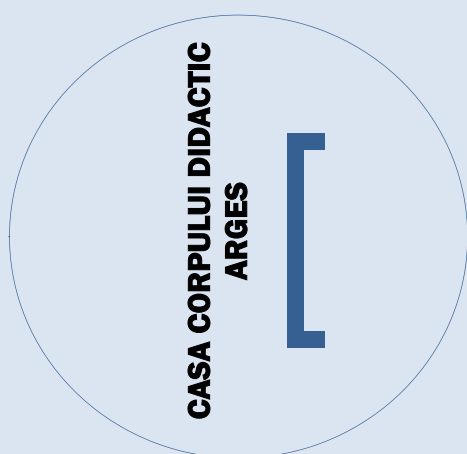
Copiii au dreptul:

- să-și exprime liber opinia asupra oricărei probleme care îi privește (art. 24);
- să fie ascultați în toate procedurile care îi privesc (art. 24);
- dreptul de a fi ascultat îi conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește. (art. 24.3).
- la libertatea de exprimare (art. 23);
- la libertatea de gândire, de conștiință și de religie (art. 25);
- la libera asociere în structuri formale și informale, precum și libertatea de întrunire pasnică, în limitele prevăzute de lege (art. 26);
- la protejarea imaginii lor publice și a vieții lor intime, private și familiale (art. 22);
- să depună singuri plângeri referitoare la încălcarea drepturilor lor fundamentale (art. 29, alin. 1);
- copilul aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viața culturală proprie, la declararea apartenenței sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care face parte (art. 27.1);

- la împlinirea vârstei de 14 ani, copilul poate cere incuviintarea instanței judecătorești de a-și schimba felul învățării și al pregătirii profesionale (art. 47.3);
- să conteste modalitățile și rezultatele evaluării și de a se adresa în acest sens conducerii unității de învățământ, în condițiile legii (art. 48.3).

BIBLIOGRAFIE

- 1) Autoritatea Natională pentru Protecția Drepturilor Copilului, *Rolul și responsabilitățile personalului didactic în protecția și promovarea drepturilor copilului*, București: Editura Trei, 2006
- 2) Monitorul Oficial nr. 557 din data de 23 iunie 2004, *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*

ȘI EU AM DREPTURI!

Prof. Dumitrescu-Ioana Cristina
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești

Copilul, ca oricare alt om, este o ființă umană rațională și sensibilă. Dar spre deosebire de restul oamenilor, copilul este extrem de vulnerabil, fiind aproape în totalitate lipsit de apărare. Din acest motiv, oamenii au convenit să le ofere un statut special, prin care să-i protejeze și să le asigure condițiile optime de trai și dezvoltare. Toate acestea au fost reunite în niște reguli, numite drepturile copilului.

Unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului este acela de a crește alături de părinții săi. Pentru cei mai mulți dintre copii, faptul că sunt crescuți de părinți este suficient pentru a beneficia de celelalte drepturi. Orice părinte care-și iubește copiii se va îngriji de sănătatea și securitatea acestora, de asigurarea unui climat propice dezvoltării, din care nu lipsește accesul la educație, la vacanțe, precum și la perioade de relaxare. Cu siguranță acești părinți se vor asigura și că odraslele lor au parte de o viață demnă, iar furnizarea hranei de zi cu zi, precum și oferirea unui acoperiș deasupra capului sunt chestiuni care nu pot fi puse la îndoială.

Deși majoritatea drepturilor copilului sunt lucruri de bun-simț și orice părinte ar trebui să se preocupe de respectarea acestor drepturi, nu întotdeauna se întâmplă întocmai. Din motive diverse, unii adulți nu știu sau uită care sunt condițiile necesare pentru ca un copil să crească în condiții normale. Acestora, societatea, prin lege, le reamintește că un copil are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, neglijență, abuz sau rele-tratamente. Atmosfera în care trebuie să fie crescut trebuie să fie plină de afecțiune și de securitate

materială și morală. Totodată, are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare și nu poate fi constrâns să efectueze munci care i-ar putea dăuna sănătății fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

Cu toate că părinții au obligația de a le asigura copiilor lor informațiile, explicațiile și sfaturile de care au nevoie, în funcție de vârsta și gradul de înțelegere al acestora, trebuie să le fie permis să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile proprii. Copilul, ca orice adult, are dreptul la libertatea de exprimare, la libertatea de gândire, de conștiință și religie.

Un alt drept al copilului foarte important, care dacă este respectat va marca pozitiv viața acestuia, este dreptul la instruire. Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale. Dar acest drept trebuie să țină cont de dreptul copilului la odihnă și vacanță. În același timp, copilul nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante, indiferent de motivul care ar putea fi invocat. Din aceeași categorie de drepturi face parte și dreptul copilului la viață intimă, privată și familială, fiind interzise orice acțiuni care ar putea afecta imaginea publică a copilului.

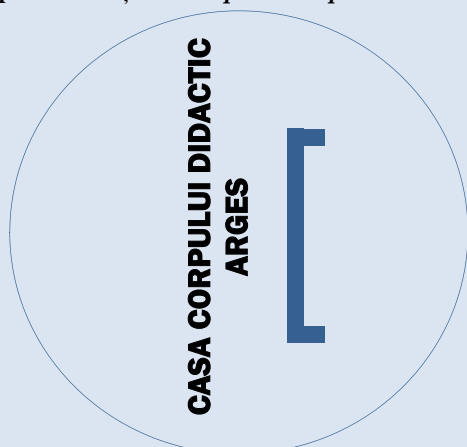
Pentru a se putea bucura de toate aceste drepturi, copilul trebuie să fie în cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge. În acest sens, copilul are dreptul la asistență și servicii medicale, precum și la condiții de recuperare, astfel încât dreptul la sănătate să poate fi transpus în practică.

Simpla enumerare a tuturor acestor drepturi ale copilului nu înseamnă și că ele sunt respectate de toți părinții sau adulții care intră în contact cu copiii.

Din acest motiv, este important să cunoaștem aceste drepturi pe care societatea umană civilizată le garantează copiilor, iar dacă observăm situații în care aceste drepturi sunt încălcate, total sau parțial, să cerem negreșit ajutor din partea persoanelor calificate, care sunt în măsură să oblige la respectarea acestor drepturi.

Bibliografie:

- 1) Balahur Doina, *Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale*, Ed. Al Beck, 2001, București
- 2) Boros Maximilian, *Părinți și copii*, 1992, București

VIOLENȚA VERBALĂ LA COPII

Prof. Grigore Daniela
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești

Violența la copii este asociată în general cu zonele urbane dificile, cu periferiile, zonele sărace. De aceea atunci când se vorbește despre violența în instituțiile preuniversitare, se consideră drept surse favorizante factori exteriori școlii: mediul familial, mediul social, precum și factori ce țin de individ, de personalitatea lui. Astfel că, mulți copii suferă ca urmare a acestor judecăți negative ale familiei, ale profesorului, pentru ca ele întăresc propriul sentiment de îndoială, de descurajare, de lipsa de încredere în propriile forțe.

Ei trebuie ajutați să-și învingă sentimentele de inferioritate, de neputință și să capete încredere în propriile capacități, în aptitudinile lor, să-și modifice propria imagine. Profesorul are sarcina de a planifica în așa fel activitățile încât fiecare elev să poată face ceva și să aiba succes. Prin comunicare (aici existând mai multe relații: elev-elev, elev-profesor, elev-parinte, dar și implicarea asistentului social: comunicare cu elevul, cu cadrele didactice, parintii și comunitatea) se pot rezolva probleme legate de comportamentele violente din școală.

Violența reprezintă o formă specifică de comportament impulsiv, nestăpânit, furtunos; o modalitate necenzurată, necontrolată, intensă, prin care o ființă umană adoptă o atitudine dominată de furie, brutalitate și agresivitate în relațiile cu ceilalți. Această particularitate ilustrată frecvent prin accese de furie, mânie firească și agitație de tip coleric este dominată de mai mulți factori: o moștenire genetică de tip hiper-reactiv, lipsa oricărei forme de constrângere, ideea de libertate rău înțeleasă, exemplele din familie și influențele din mediul de viață, celeoferite de mass-media (T.V., internet, cinema) și chiar de caracterul nesănătos al alimentației (hranei).

În prezent violența poate fi întâlnită în locuri, situații, momente și împrejurări numeroase și diverse precum: pe stradă, în mijloacele de transport în comun, pe stadioane, săli de spectacole, spații de agrement (parcuri, terenuri de sport, grădini publice) în familie și evident în școli. În școli violența se manifestă verbal prin adresări injurioase, termeni ironici, replica jignitoare, etichetări ofensatoare adresate pe un ton furios, nestăpânit, mâniș de cele mai multe ori declanșate de motive puerile, ne semnificative, ilogice.

Violența fizică în general, dar mai ales cea din instituțiile de învățământ în mod deosebit, îmbracă aspect uimitor datorită caracterului său absurd dovedit de mișcările brutale, gesturile agresive și loviturile violente.

În aceste incidente sunt implicați copii de toate vârstele. Ei imită prin comportament și reacții gesturi copiate din filme pe care le văd și care sunt dominate în proporție majoritar de brutalitate. Actorii din filmele de acțiune, de science-fiction, de aventuri, politiste, de război, reprezintă pentru copii niste modele pe care ei le imită fără să diferentieze rational, realul de imaginar.

Fantezia specifică vârstei, lipsa unor interdicții impuse ferm chiar prin constrângere oferă acestora posibilitați variate de manifestare a imaginației și surplusului de energie caracteristice perioadei copilăriei. Astfel, copiii reproduc și aplică figurile de tip judo și karate pe colegi, fără să-și dea seama de pericol. Chiar și fetele se implică în astfel de scenarii alături de băieți formând grupuri ce dau navală, țipând și urlând, făcând gesturi brutale însoțite de o fizionomie specifică stării în care se transpun. Violența verbală afectează 2 din 3 copii.

(Studiu de caz la Liceului Pedagogic "Ștefan Velovan" din Craiova)

Violența este o problemă actuală a societății noastre, având impact asupra actului educațional desfășurat într-un cadru instituționalizat. Violența umană este, fără îndoială, una dintre temele recurente ale societăților contemporane. Fiind un fenomen complex, violența are determinări psihologice, sociale, culturale, economice, lucru evident atunci când luăm în considerare amploarea formelor ei de manifestare și inter-relațiile pe care le presupune. Violența școlară este doar una dintre manifestările violenței cotidiene.

Deși cadrele didactice, poate și unii părinți le recomandă retinere și măsură sfătuindu-i să evite violența și manifestările agresive în plan verbal și fizic, o mare parte dintre copii ignoră aceste îndemnuri obiective și întemeiate. O astfel de stare de lucruri nu este firească sistemului nostru de învățământ tradițional, ci este rezultatul modelelor accidentale bazate pe libertate și democrație originală, având ca element fundamental conștiința. Nivelul general de conștiință existent în prezent în spațiul autohton nu conferă certitudinea unei educații bazate în exclusivitate pe convingere și astfel este improbabil ca violența să fie eliminată din societatea românească și implicit din mediile școlare.

Fiind un fenomen complex, violența are determinări psihologice, sociale, culturale, economice, lucru evident atunci când luăm în considerare amploarea formelor ei de manifestare și interrelațiile pe care le presupune. Violența școlară este doar una dintre manifestările violenței cotidiene. Violența se încadrează în fenomenul numit devianță.

Acest termen desemnează ansamblul comportamentelor ce încalcă normele existente într-o cultură dată, norme care corespund unor roluri și statusuri bine definite, și prin aceasta pot amenința echilibrul sistemului. În general noțiunea de devianță reprezintă încălcarea normelor de orice natură; deviantul este cel care rezolvă o situație sau un conflict contrar expectanțelor morale, sociale, culturale, religioase, etc. Ale comunității sau grupului de care aparține.

Implicarea educației de tip familial în geneza devianței a fost afirmată încă din secolul trecut; în Omul delicvent, criminologul italian Cesare Lombroso observa că acei copii ilegitari, orfani sau descendenți ai

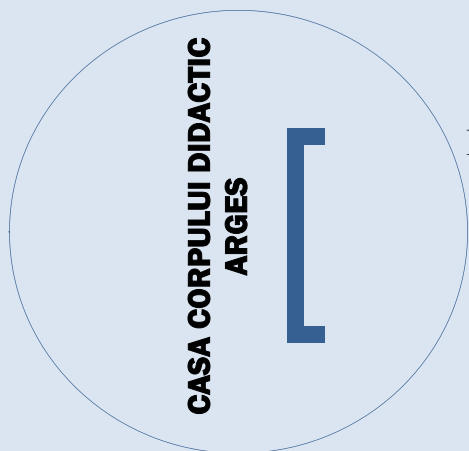
parinților vicioși prezintă cea mai mare criminalitate pentru că ei au posibilități reduse de educație... Ei nu au un nume care să le facă onoare, n-au frâne la pasiuni, n-au mamă care prin iubire și sacrificiu să le dezvolte instinctele nobile și să le înăbușe pe cele rele.

Cercetările mai noi privind rolul familiei în etimologia devianței au lărgit considerabil universul discursului în ultimele decenii, au identificat o diversitate de factori cauzali și au îmbogățit terminologia; astăzi educației, onoarei și iubirii, identificate de Lombroso, le corespund concepte noi: socializare, climat afectiv, coeziune familială, status socio-economic și cultural, valori etc.

Specificul socializării în familie se definește ca fiind procesul prin care o ființă iologică se transformă într-un subiect al unei culturi specifice, socializarea se referă la dobândirea de către tineri a unei capacități de exercițiu exprimată prin: abilitatea de a exercita adecvat rolurile sociale, conform unor reguli și norme specifice; participarea în cunoștință de cauză la scopurile și idealurile grupului/comunității; dobândirea capacității de discernământ, pentru a putea distinge între conduite permise și prohibite, în mijloace legitime și ilegite, între scopuri dezirabile și indezirabile din punct de vedere social.

Bibliografie

1. Clinciu, Aurel, (2005), *Psihologie educationala*, Editura Psihomedica, Sibiu.
2. Dragomirescu, Virgil, (1976), *Psihosociologia comportamentului deviant*, Editura Științifică și Enciclopedică, București
3. Salavastru (2004), *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași

REVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ

Profesor Dumitrescu Ciprian
C.N. „Zinca Golescu” Pitești

Realitatea de zi cu zi este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mai puțin timp împreună și aproape toți adulții încearcă să echilibreze cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei; însă de cele mai multe ori, din dorința de a le oferi siguranța economică, părinții nu își alocă suficient timp pentru educarea copiilor lor.

Părinții, familia joacă un rol foarte important în socializarea și formarea copiilor: în familie copilul vine pentru prima dată în contact cu noțiunile de responsabilitate, datorie, normă, interdicție, învață să se aprecieze pe sine și pe ceilalți, deprinde un anumit mod de viață, vine în contact cu valorile și normele societății. Rolul familiei

este foarte important în dezvoltarea copilului din următoarele puncte de vedere: fizic, intelectual, moral, estetic. Este greu să crești un copil, dar și mai dificil să îl educi.

Copilul reprezintă elementul central în educație. Educația trebuie centrată pe elev, iar finalitatea ei să fie formarea capacității elevului de a se adapta la realitatea socială. Școala alături de familie influențează prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățământ, personalitatea copilului. Cu alte cuvinte, pentru structurarea armonioasă a personalității copilului este indispensabil un mediu tonifiant și coerent fără manifestări violente.

În sistemul educațional, libertatea individuală este greșit înțeleasă atât de către elevi cât și de către profesori și părinți și nu a avut ca efect micșorarea gradului de violență în școală, ci dimpotrivă pe fondul acestei libertăți, greșit înțeleasă și exprimată, școala poate reprezenta o sursă a unor forme de violență.

Profesorii controlează din ce în ce mai dificil impactul pe care violența școlară o are asupra climatului școlar, iar praxisul educativ tradițional nu mai este suficient pentru practicarea rolului profesional al cadrelor didactice, constrânse din ce în ce mai mult să asimileze informații privind gestionarea conflictelor și utilizarea strategiilor de rezolvare a problemelor manifestate în spațiul școlar.

Dacă anterior violența școlară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcăm o violență sporită de la an la an atât între elevi cât și, nu de puține ori, dinspre elevi spre cadrele didactice.

Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școală trebuie să fie concepute măsurile de combatere și prevenire a violenței în mediul școlar.

Astfel, pentru asigurarea unui climat social mai bun în școli, se impune formarea la elevi a unor comportamente nonconflictuale și dezvoltarea de abilități sociale care să evite generarea situațiilor de violență.

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

Rolul cadrului didactic este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina să respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Elevii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-ți controla pornirile violente.

La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi lesne înțelese și respectate.

În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentanți ai poliției, pompierilor, primăriei). Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora.

O altă metodă de prevenire și combatere a violenței este elaborarea unui Regulament de Ordine Interioară, aducerea acestuia la cunoștință, atât elevilor cât și părinților și respectarea sa strictă. La înscrierea copilului în școală, părintele trebuie să semneze că este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.

La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile problemă expuse, de unul sau mai mulți profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.

Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza și dezbate acte de violență școlară.

Ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video. Astfel, se pot monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în pauze, perturbarea activităților cadrelor didactice de către alte persoane. Dacă din punct de vedere psihic prezența camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară, din punct de vedere practic înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luare unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor.

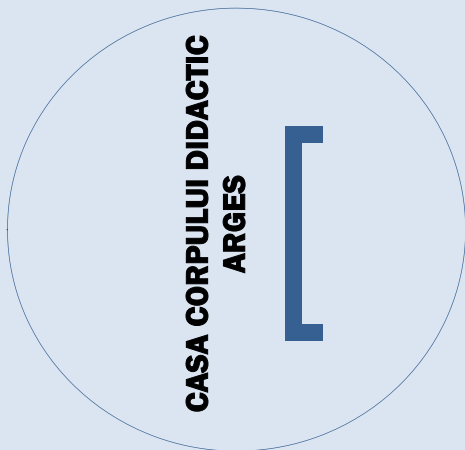
Pentru a evita evoluția și perpetuarea violenței în mediul școlar, este necesar ca M.E. să aibă o bună colaborare cu Mass-Media (C.N.A) și să semnaleze părinților impactul pe care vizualizarea emisiunilor necorespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

Combaterea violenței și înlocuirea ei cu spiritul de toleranță rămân obiective permanente în educație iar mijloacele folosite se multiplică, în deplină relație cu permanenta schimbare a realității.

Prin toate activitățile întreprinse în școală copilul trebuie să înțeleagă că nu-și poate alege singur conduita, deoarece libertatea sa de acțiune ar putea restrânge libertatea aproapelui său și că îndeplinirea unor îndatoriri nu este un lucru greu, dacă, de mici, încearcă să respecte, să ajute, să fie politicoși cu cei din jur.

BIBLIOGRAFIE:

1. M. Balica – *Perspective asupra dimensiunii de gen în educație*, Institutul de Științe ale Educației, Unicef București, 2004.
2. Neamțu Cristina – *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*, Editura Polirom, Iași 2003.
3. Ferrol G.; Neculau A. – *Violența. Aspecte psihosociale*, Editura Polirom, Iași, 2003.

VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ – MODALITĂȚI DE PREVENIRE

Prof. înv. primar Răducanu Laura
Șc. Gimn. „Matei Basarab”, Pitești

Violența afectează viața tuturor celor care sunt victime sau martori. Pentru copii, violența are urmări psihologice, emoționale și de dezvoltare. Violența conduce la deteriorarea climatului școlar, afectează raporturile elev-elev, elev-părinte, elev-profesor și profesor-părinte, generând sentimente de insecuritate, de teamă, de incertitudine care influențează negativ dezvoltarea normală a copilului/tânărului.

Copiii abuzați, trăiesc adevărate drame ca urmare a consumării acestui fenomen în familiile lor. Acest comportament abuziv îndreptat asupra lor le afectează atât sănătatea cât și integritatea mentală, ducând la grave forme de depresie, de tulburări ale personalității, grave răni corporale și chiar la decesul persoanelor abuzate.

Cu toate că în rândurile populației s-a înrădăcinat ideea că acest fenomen nu apare decât în mediul rural, se înșeală deoarece violența domestică este prezentă în toate paturile sociale indiferent de mediul de proveniență.

Violența este o problemă care își face simțită prezența din ce în ce mai mult în societate, iar de câțiva ani și în școală. Violența în școală este o realitate pe care n-o putem nega și nici neglija. Lucrul cel mai important este să găsim metode eficiente de combatere a violenței, de orice fel ar fi ea, pentru că altfel acest fenomen se va croniciza și va fi greu de stăpânit în contextul societății actuale.

Există un nivel de indisciplină inerent în școli, ca rezultat al faptului că elevii sunt la o vârstă la care sunt tentați să treacă peste reguli, iar această indisciplină poate duce la un comportament violent. Lipsa modelelor sociale, mediatizarea excesivă a cazurilor de violență și indisciplină pot influența comportamentul elevilor, aceștia putând fi tentați să imite acțiunile văzute la televizor. Societatea românească trece printr-o criză din punctul de vedere al valorilor sociale. Violența este din păcate pentru mijloacele de informare în masă o afacere rentabilă, iar formele dramatizării și exagerării atrage publicitatea dorită, rating-ul. În mass-media se pune accentul pe ideea că nu este nevoie să ai multă școală pentru a avea succes în viață și că succesul se măsoară în primul rând prin bani. Aceste modele sunt perpetuate și în familie, și pe stradă, iar școala are puține șanse de a schimba mentalitatea elevilor în condițiile în care toate celelalte surse de informare spun contrariul. Copiii sunt în școală șase sau șapte ore pe zi. În rest sunt acasă, pe stradă, se uită la televizor. Tot ce învață în școală – cum să vorbească, cum să se poarte – este contrazis de ce văd în rest. Părinții nu se implică suficient.

Tema „violența” invită din păcate și la respingerea vinovăției și a răspunderii. Părinții pot înfiera educația lipsă sau greșită din familie. Școala singură nu poate să reziste tendinței actuale. Este nevoie de o politică hotărâtă de combatere a violenței sociale și de educare a adulților.

Agresiunile întâlnite în școală sunt injuriile, jignirile, îmbrâncelile, intimidările, vulgaritățile. Conflictele au de cele mai multe ori o justificare minoră, însă pot culmina cu agresiuni fizice.

O importanță deosebită o are întrebarea pedagogică, cum pot învăța copiii și adulții să-și recunoască răspunderea de a avea o atitudine clară față de violență, să exerseze forme pașnice de a stinge conflicte, să îndepărteze violența din drumul lor și să reacționeze împotriva violenței. Rolul prevenției violenței: întărirea personalității, toleranță, promovarea creativității și sprijinirea dezvoltării individuale. Succesul școlar poate ajuta la clădirea aprecierii personale. Dacă un elev cunoaște eșecul la școală, trebuie să-l convingem că el este valoros pentru societate și pentru noi. Astfel îi vom întări personalitatea. Înțelegerea, abnegație și model, o relație optimă profesor-elev cântăresc mai mult decât pedeapsa. Școala trebuie să dea posibilitatea elevilor să înțeleagă relațiile sociale și să-i pregătească să fie responsabili, să se poată descurca într-o societate a vitezei.

Se mai poate preveni violența și prin întărirea curajului civil. În școală și în afara școlii este vorba de două obiective: clarificarea noțiunii de curaj civil și antrenarea, exersarea acestui curaj. Orice situație conflictuală este determinată de factori concreți și de situație. Curajul civil se bazează pe hotărârile personale și nu pot fi prescrise. Curajul nu poate fi despărțit, de exemplu, de dreptate. Asta trebuie să înțeleagă copiii prin curaj civil: să intervină pentru cineva, chiar dacă ar fi mai simplu să treacă cu vederea și să plece; să fie pregătiți să ia în considerare și eventuale dezavantaje legate de intervenție; să nu se lase intimidați; să ajute la nevoie; să-și exprime părerea, chiar dacă aproape toți din grup au alte opinii; să ceară ajutor, să dea anunțuri, să descrie faptașul. Lecție foarte importantă pentru curajul civil este exersarea. Jocul de rol, prin care devenim conștienți de temerile și limitele noastre de acțiune. Deseori subapreciem diversitatea posibilităților noastre de acțiune. În jocurile de rol și exersările concrete cu situații de violență directă putem descoperi noi răspunsuri creative la situații de conflict. Antrenamentul atitudinii ne oferă șansa să încercăm, să exersăm și să reflectăm la atitudini neprobate. Curajul civil al copiilor este cerut des în situații de toate zilele. Astfel de situații ar putea fi: unui elev i se cer bani pentru a fi protejat împotriva altor agresori, sau o gașcă pretinde un furt din magazin ca ritual de intrare. Astfel de situații trebuie explicate detaliat. Se va cere elevilor să spună cum s-ar comporta ei în astfel de situații. Se vor proba mai multe modalități de acțiune și se vor observa reacțiile de fiecare dată. O astfel de scenă se discută mai întâi și se interpretează de mai multe ori de către elevi, dezbătându-se de fiecare dată. Astfel se vor analiza dificultățile și obstacolele precum și reacțiile lipsă sau potrivite situației. Rolul profesorului este acela de sfătuitor.

Un proces de învățământ eficient presupune prezența unui angajament al educatorilor pentru apărarea demnității umane și a democrației. Cerințe pentru profesori: capacitatea de a gândi în variante, iar în polemici

să fie apărătorii alternativelor, chiar dacă nu sunt ale lor proprii; capacitatea de a planifica procese de învățare și de a le conduce fără a fi autoritar; (acest lucru implică respectul pentru opiniile elevului) fidelitatea pentru legile de bază fără a fi înclinat spre dogmatism și îndoctrinare.

Sportul are un rol deosebit de mare în prevenirea violenței și a intoleranței. El poate canaliza și îndepărta agresivitatea din perspectivă fiziologică și psihologică, poate promova integrarea socială, îndeosebi prin jocurile de echipă. Sportul promovează recunoașterea regulilor, respectarea adversarului.

Și religia joacă un rol important în acest sens. Renunțarea la dimensiunile religioase nu ar fi un procedeu favorabil, nici pentru membrii aceleiași confesiuni, dar nici pentru înțelegerea interculturală, atât de importantă. În centrul învățării despre rezistența fără violență trebuie să se afle iubirea. A plăti ura cu aceeași monedă nu înseamnă decât să contribui la creșterea urii. Fiecare trebuie să aibă suficientă morală și înțelegere pentru a distruge lanțul urii. Aceste poziții sunt alternative la violență și ură. Comparațiile dintre religii pot încuraja înțelegerea și toleranța.

Acțiunea, intervenția curajoasă pentru demnitatea umană și pentru o conviețuire pașnică, tolerantă presupune găsirea unui punct de vedere, a unei hotărâri personale. Acest lucru se poate întâmpla cu ajutorul mijloacelor argumentative ale învățării. Prelucrarea, câștigarea unei poziții poate fi încurajată și de reprezentarea artistică prin care își poate găsi exprimarea. În procesul de prelucrare grafică se face schimb de idei cu elevii și astfel educatorul participă cu sfaturi. Arta se dovedește astfel în tematica violenței o formă potrivită de exprimare pentru că ea face loc nu numai argumentelor, ci și a sentimentelor de apropiere de semenii.

În procesul de instruire accentul cade pe rolul răspunderii personale. Nu trebuie promovată atitudinea de a tolera violența (în cazul bătailor din curtea școlii, sau în clasă), ci de a lua atitudine, după posibilități, împotriva violenței.

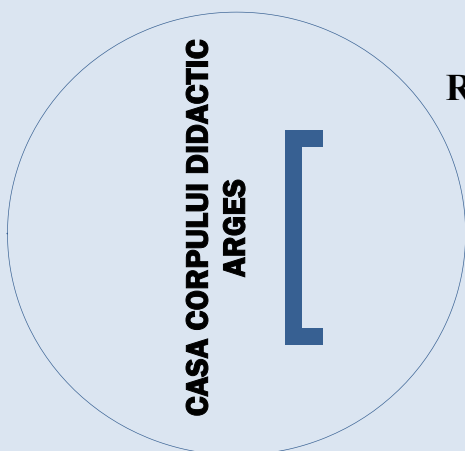
Am selectat în continuare și câteva citate a unor mari gânditori care reflectă gândurile lor despre violență:

- „Violența este arma celor slabi.” – Mahatma Gandhi
- „Dacă pentru apărare se exercită o violență mai mare decât e nevoie, aceasta va fi ilicită. Dar dacă se respinge violența cu măsura, aceasta va fi licită.” – Sf. Toma D’Aquino
- „Mai mult câștigi prin iertare decât prin violență.” – La Fontaine
- „Orice reformă impusă prin violență nu va îndrepta răul: înțelepciunea nu are nevoie de violență.” – Lev Tolstoi
- „Victoria obținută prin violență este echivalentul unei înfrângeri, pentru că este temporară.” – Mahatma Gandhi
- „Nonviolența înseamnă nu numai evitarea violenței fizice externe, ci și a violenței interne asupra spiritului. NU doar refuzi să impusti un om, ci refuzi și să-l urasti.” – Martin Luther King

- „Este o cinste pentru om să se ferească de certuri; dar orice nebun se lasă stăpânit de aprindere.” – Biblia, Proverbe 20:3
- „Nu va pot învăța violența, pentru că nu cred în ea.” – Petre Tutea

Bibliografie:

1. <http://www.studiidecaz.ro>
2. <http://www.unicef.ro>

RESPECTAREA COPILULUI ȘI A DREPTURILOR SALE

Prof. Oprea Dana

Șc. Gimn. „Matei Basarab”, Pitești

Copiii sunt cel mai de preț lucru pe care îl pot avea oamenii. Din dorința de a proteja copiii și pentru a le oferi tuturor șanse egale în viață, au fost introduse drepturile copiilor. Prin acestea se asigură dezvoltarea fizică, intelectuală și morală a copiilor, indiferent de originea socială, economică, etnică sau religioasă a acestora.

Copilul, ca oricare alt om, este o ființă umană rațională și sensibilă. Dar spre deosebire de restul oamenilor, copilul este extrem de vulnerabil, fiind aproape în totalitate lipsit de apărare. Din acest motiv, oamenii au convenit să le ofere un statut special, prin care să-i protejeze și să le asigure condițiile optime de trai și dezvoltare.

Copiii au nevoie de drepturi speciale deoarece trebuie să li se asigure o protecție aparte, de care adulții nu au nevoie. Copiii depind de oamenii din jurul lor, pe parcursul copilăriei. În această perioadă, au nevoie de protecție specială, care să-i ajute să se dezvolte și să devină adulți independenți. Trebuie, totodată, ca la rândul lor să respecte drepturile celor mai vulnerabili decât ei.

Statele lumii, organizate în Organizația Națiunilor Unite (ONU), au semnat convenția prin care se angajează să respecte aceste drepturi fundamentale ale copilului. România a semnat această convenție în 1990, la 40 de ani după adoptarea de către ONU a Declarației drepturilor copilului.

În convenția la care și România este parte au fost stabilite mai multe drepturi ale copilului, printre care următoarele: dreptul la viață, dreptul de a avea un nume și o familie, dreptul de a fi protejat împotriva violenței fizice și a tratamentelor inumane, împotriva răpirii și a comerțului cu copii, dreptul la educație, dreptul la o viață sănătoasă, dreptul la liberă exprimare, dreptul la odihnă și vacanță, dreptul de a practica activități recreative.

Prin toate acestea societatea umană a încercat să întrevadă care sunt condițiile obligatorii pentru ca un copil să se dezvolte cât mai bine cu putință. Le-a identificat și le-a impus, astfel încât copiii, viitorii adulți de mâine, să fie oameni sănătoși, inteligenți și capabili să trăiască armonios. Fără respectarea acestor norme, viitorul copiilor este în pericol, iar odată cu acesta se află în pericol chiar existența speciei umane. Copiii care nu vor beneficia de aceste drepturi nu se vor putea dezvolta sănătos atât fizic, cât și psihic și moral.

Inițierea copiilor în spațiul valorilor democratice și ale drepturilor omului constituie unul din fundamentele educației, începând cu cea mai fragedă vârstă.

În vederea socializării copiilor școlari se pun în evidența următoarele idei:

- drepturile omului și valorile democratice trebuie învățate și privite în perspectivă mondială; cultivarea acestor drepturi nu va fi eficace, dacă școala nu cunoaște un climat democratic.
- educarea drepturilor omului se va realiza în etape, în funcție de vârstă și de dezvoltarea psihologică a elevilor: la copiii având între 5 și 7 ani accesul se pune pe cooperare; de la 8 la 11 ani pe dezvoltare toleranței; între 11-15 ani pe achiziția cunoștințelor de bază în materie de drepturile omului; între 11-19 ani pe promovarea unor acțiuni în colectivitate.
- drepturile omului și valorile democratice trebuie promovate și cultivate prin întregul proces de învățământ, nu numai la activitățile de educație moral-civilă.

Prin sintagma „drepturile omului” se înțelege, general, raportarea la drepturile legale de natura noastră, fără de care nu am ști să trăim ca ființe umane. Drepturile omului ne permit să dezvoltăm și să folosim din plin calitățile noastre umane, inteligența, talentele, conștiința noastră și să răspundem nevoilor noastre spirituale și de altă natură. Ele decurg din aspirația crescândă a umanității la o viață în care demnitatea și valoarea fiecăruia să fie respectate și protejate.

Refuzul drepturilor omului și al libertăților sale fundamentale nu este numai o tragedie personală, ci conține și germenii agitației sociale și politice. Respectul drepturilor omului și al demnității umane constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume. Întreaga omenire este răspunzătoare de asigurarea drepturilor omului în general și al copilului în special.

Unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului este acela de a crește alături de părinții săi. Pentru cei mai mulți dintre copii, faptul că sunt crescuți de părinți este suficient pentru a beneficia de celelalte drepturi. Orice părinte care-și iubește copiii se va îngriji de sănătatea și securitatea acestora, de asigurarea unui climat propice dezvoltării, din care nu lipsește accesul la educație, la vacanțe, precum și la perioade de relaxare. Cu siguranță acești părinți se vor asigura și că odraslele lor au parte de o viață demnă, iar furnizarea hranei de zi cu zi, precum și oferirea unui acoperiș deasupra capului sunt chestiuni care nu pot fi puse la îndoială.

Deși majoritatea drepturilor copilului sunt lucruri de bun-simț și orice părinte ar trebui să se preocupe de respectarea acestor drepturi, nu întotdeauna se întâmplă întocmai. Din motive diverse, unii adulți nu știu sau uită care sunt condițiile necesare pentru ca un copil să crească în condiții normale.

Acestora, societatea, prin lege, le reamintește că un copil are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, neglijență, abuz sau rele-tratamente. Atmosfera în care trebuie să fie crescut trebuie să fie plină de afecțiune și de securitate materială și morală. Totodată, are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare și nu poate fi constrâns să efectueze munci care i-ar putea dăuna sănătății fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

Cu toate că părinții au obligația de a le asigura copiilor lor informațiile, explicațiile și sfaturile de care au nevoie, în funcție de vârsta și gradul de înțelegere al acestora, trebuie să le fie permis să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile proprii. Copilul, ca orice adult, are dreptul la libertatea de exprimare, la libertatea de gândire, de conștiință și religie.

Un alt drept al copilului foarte important, care dacă este respectat va marca pozitiv viața acestuia, este dreptul la instruire. Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale. Dar acest drept trebuie să țină cont de dreptul copilului la odihnă și vacanță. În același timp, copilul nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante, indiferent de motivul care ar putea fi invocat. Din aceeași categorie de drepturi face parte și dreptul copilului la viață intimă, privată și familială, fiind interzise orice acțiuni care ar putea afecta imaginea publică a copilului.

Pentru a se putea bucura de toate aceste drepturi, copilul trebuie să fie în cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge. În acest sens, copilul are dreptul la asistență și servicii medicale, precum și la condiții de recuperare, astfel încât dreptul la sănătate să poate fi transpus în practică.

Simpla enumerare a tuturor acestor drepturi ale copilului nu înseamnă și că ele sunt respectate de toți părinții sau adulții care intră în contact cu copiii. Din acest motiv, este important să cunoaștem aceste drepturi pe care societatea umană civilizată le garantează copiilor, iar dacă observăm situații în care aceste drepturi sunt încălcate, total sau parțial, să cerem negreșit ajutor din partea persoanelor calificate, care sunt în măsură să oblige la respectarea acestor drepturi.

Prin sintagma „drepturile omului” se înțelege, general, raportarea la drepturile legale de natura noastră, fără de care nu am ști să trăim ca ființe umane. Drepturile omului ne permit să dezvoltăm și să folosim din plin calitățile noastre umane, inteligența, talentele, conștiința noastră și să răspundem nevoilor noastre spirituale și de altă natură. Ele decurg din aspirația crescândă a umanității la o viață în care demnitatea și valoarea fiecăruia să fie respectate și protejate.

Refuzul drepturilor omului și al libertăților sale fundamentale nu este numai o tragedie personală, ci conține și germenii agitației sociale și politice.

Respectul drepturilor omului și al demnității umane constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume. Întreaga omenire este răspunzătoare de asigurarea drepturilor omului în general și al copilului în special.

Declarația Drepturilor Copilului adoptată cu unanimitate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în anul 1959 prevede:

1. Dreptul la egalitate fără deosebire sau discriminare de rasă, de religie, de origine sau de sex.
2. Dreptul la ocrotire socială care îi permite dezvoltarea sănătoasă și normală pe plan fizic, intelectual, moral, spiritual și social.
3. Dreptul la un nume și la o naționalitate.
4. Dreptul la o alimentație sănătoasă, la o locuință și la îngrijire medicală.
5. Dreptul la îngrijire specială în caz de invaliditate.
6. Dreptul la dragoste, înțelegere, protecție.
7. Dreptul la o educație gratuită, la activități recreative și de timp liber.
8. Dreptul la securitate imediată în caz de catastrofe.
9. Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de neglijență, cruzime și exploatare.
10. Dreptul la protecție și dreptul la o educație în spiritul prieteniei între popoare, al păcii, al fraternității.

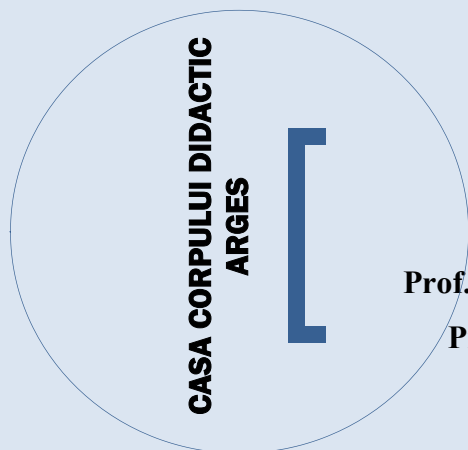
Convenția cu privire la drepturile copilului precizează că: Statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață adecvat dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale și sociale.

Părinților și oricărei alte persoane care are în grija un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului. Ținând seama de condițiile naționale și în limita mijloacelor lor, statele părți vor adopta măsurile corespunzătoare pentru a ajuta părinții și alte persoane care au în grijă un copil să valorifice acest drept și vor oferi, în caz de nevoie, o asistență materială și programe de sprijin, în special în ceea ce privește alimentația, îmbrăcămintea și locuința.

La rândul lor, copiii au anumite îndatoriri față de societate și față de cei care le-au asigurat aceste drepturi. Atât timp cât adulții din jur le asigură și le respectă aceste drepturi, copiii trebuie să asculte de acești adulți, să-i respecte și să colaboreze cu aceștia. Totodată este necesar ca și copiii să respecte și să nu încalce drepturile celorlalți copii. Iar atunci când altor copii le sunt încălcate aceste drepturi, să facă tot posibilul pentru ca aceste drepturi să le fie asigurate.

Bibliografie:

- 1) *Convenția cu privire la Drepturile Copilului*, Salvați Copiii, București, 2004;
- 2) Coord. Șerban Ionescu, *Copilul maltratat*, 2001, București

DREPTURILE COPIILOR –EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Constantina PĂUN, Școala Gimnazială MIRCEA ELIADE Pitești
Prof. Mirela MEDRE, Școala Gimnazială MIRCEA ELIADE Pitești

Toți copiii ar trebui să crească într-un mediu care să le ofere siguranță și sprijin. Convenția ONU referitoare la Drepturile Copilului, a fost adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989. De drepturile copiilor ar trebuie să beneficieze toți copiii, fără niciun fel de discriminare.

Cele mai importante drepturi ale copiilor, care pot fi abordate în activitățile din grădiniță sunt:

- Dreptul la un nume, o cetățenie
- Dreptul la o familie
- Dreptul la asistență medicală
- Dreptul la educație
- Dreptul la joc, odihnă și de a practica activități recreative.

Exemple de activități ce se pot desfășura în grădiniță:

1. Dreptul la un nume, o cetățenie

DȘ: "Acesta/aceasta sunt eu!"- observare, "De ce trebuie să avem un nume?" – convorbire, "Steagul tricolor"- observare, "Țara mea"- lectură după imagini, "Câte stegulețe?"- joc didactic, etc.

DLC: "Eu mă numesc...Tu cum te numești?"- joc didactic, "România mea iubită"- convorbire cu suport intuitiv, etc.

DEC: "Drag mi-e jocul românesc!"- joc cu text și cânt, "Deșteaptă-te, române!"- audiție muzicală

DOS: "Stegulețe tricolore"- confecție, "Noi suntem români!"-convorbire, etc.

DPM: "Hora frăției" – dans popular

2. Dreptul la o familie

DȘ: "În familie"- lectură după imagini, "Așază-mă la căsuța mea!"- joc logic, etc.

DLC: "Bine e la noi acasă"- de E. Căldăraru- memorizare, "O zi cu familia"- poveste creată de copii etc.

DEC: "Familia mea"- cântec, desen, modelaj, etc.

DOS: "Casa noastră" – aplicație, "Bunicul"- lectura educatoarei, etc.

DPM: "Cu familia în excursie"-traseu aplicativ, etc.

Jocuri de rol, de socializare: "De-a familia", "Cu familia la masă", etc.

3. Dreptul la asistență medicală

DȘ: "Corpul omenesc"- observare, Vizită la cabinetul medical, etc.

DLC: "Sănătate de la toate" de Anca Ciobanu- memorizare, "Supărarea Danielei" – de Viniciu Gafița- povestirea educatoarei, etc.

DEC: "Am pierdut o batistuță"- joc muzical, obiecte de igienă personală- desen, pictură, modelaj

DOS: "Așa da! Așa nu!"- reguli de igienă, "Periuța de dinți"- confecție

DPM: Învățarea schemei corporale, exerciții de dezvoltare fizică armonioasă: "Fă ca mine!", etc.

4. Dreptul la educație- acces egal la educație -poveste terapeutică pentru acceptarea diferențelor dintre oameni și acceptarea prieteniiilor cu copii diferiți: *Leul și Șoricelul* de Lev Tolstoi:

„Leul, regele pădurii, se odihnea după o zi plină și o masă copioasă. Căutând mâncare, un șoricel foarte înfometat și cu mustățile printre iarbă și flori, dădu brusc cu nasul în laba leului. Acesta, având simțurile foarte ascuțite, tresări pe loc și cu o voce groasă și plină de mânie, îl întrebă pe șoricel cum de îndrăznise să îl deranjeze. Șoricelul începu să își ceară scuze pentru greșeala făcută, implorând să nu îi fie curmată viața.

-Dacă nu ai să te răzbuni pe mine, poate cândva, am să îți fiu de folos!, îi spuse șoricelul cu ochii în lacrimi.”

Leul începu să râdă din toate puterile la gândul că un șoricel ar putea să îi fie de folos vreodată, dar decise să îl lase pe șoricel în pace fiindcă oricum nu îi era prea foame și șoricelul părea simpatic, deși îl trezise din somn. Urmără câteva zile de liniște în pădure când, la un moment dat, leul cu pricina căzu pradă capcanei unui vânător. Deși a încercat din răputeri să își elibereze labele prinse în plasă, nu a reușit. A stat captiv câteva ore bune, în durere și în frică.

Un lucru nemaipomenit se întâmplă însă, la căderea soarelui. Șoricelul care scăpase cu viață ca prin minune, cu câteva zile în urmă, se afla în apropiere și l-a auzit pe leu cum răgea cu furie. Cu dinții săi ascuțiți a început să roadă plasa în care era captiv leul și astfel, regele pădurii a fost eliberat. Se spune că de atunci, șoricelul a devenit cel mai bun prieten al leului.”

5. Dreptul la securitate- poveste terapeutică pentru conștientizarea pericolelor din jurul nostru

„Într-o zi mă aflam la locul de joacă împreună cu prietena mea Ioana și cu mamele noastre și ne jucam. La un moment dat, lângă noi a venit un domn cu un cățel care a spus că o să ne dea o ciocolată dacă mergem la el acasă să ne arate și alte animăluțe.

- Haideți să mergem! a spus Ioana.

- Dar, nu-l cunoaștem! Crezi că este bine să facem acest lucru? am întreat eu.

- De ce nu, Petrișor? Este un domn drăguț și pe deasupra mi-a promis și o ciocolată.

În acel moment, am hotărât să o strig pe mama, care vorbea cu mama Ioanei. Mama a venit într-un suflet, dar domnul deja se îndepărtase în viteză de noi.

Mama ne-a spus :

- Copii, niciodată, dar absolut niciodată, indiferent ce v-ar spune unul sau altul să nu plecați cu persoane străine! Vă dați seama ce nenorocire s-ar fi putut întâmpla ?

- Bravo, Petrișor, ai procedat foarte bine că ai venit să-mi spui ce se întâmplă!

Atunci Ioana a înțeles că era să facă o mare greșală. Cu lacrimi în ochi s-a apropiat de Petrișor și l-a îmbrățișat.

- Îți mulțumesc, prietene, că m-ai salvat!”

BIBLIOGRAFIE:

Ghidul cadrului didactic –Sugestii privind proiectarea activităților în conformitate cu prevederile curriculare pentru educația timpurie, Editura Trend, 2018

Lev Tolstoi- Povestiri pentru copii: Leul și Șoarecele, Editura Tribuna, 1992

Maria Dorina Pașca – Povestea terapeutică, Editura Ardealul, 2004

WEBGRAFIE:

Wikipedia https://ro.wikipedia.org/wiki/Drepturile_copilului

www.salvaticopiii.ro/ce-facem/drepturile-copilului

Supliment Revista Catedra - editie online

Redacția suplimentului revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Ana BADEA, director CCD Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Mihaela CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș
Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș
Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș
Georgeta TOMA, profesor metodist CCD Argeș
Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș
Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!

